

LEEUWARDER

COURANT.

Abonnement: Per 3 maanden voor Leeuwarden en Huzum f 1.50. Buiten Leeuwarden franco f 2.15. Buitenland volgens posttarief. Weekabonnementen in Leeuwarden en Huzum 12 cent, in plaatsen waar agenten gevestigd zijn 17 cent. Losse nummers 5 ct. Postgiro 9910. Telef.: Administratie 3241. Redactie 3119. Deze courant verschijnt dagelijks, behalve op Zon- en feestdagen. Uitgave der „N. V. de Leeuwarder Courant“ (v/h. Erven Koumans-Smeding) te Leeuwarden.

Advertentie: Uit Friesland van 1—3 regels 80 ct., elke regel meer 20 ct. Van buiten Friesland van 1—3 regels 95 ct., elke regel meer 25 ct. In het Zaterdagnummer en op dagen voortgaande aan feestdagen 5 ct. per regel meer. Brieven onder no. 60 ct. extra. Reclames (ook Zaterdags) uit Friesland 60 ct. per regel, alleenstaande 80 ct. per regel. Buiten Friesland respectievelijk 65 en 85 ct. per regel. Minimum per reclame 10 regels. Incassokosten 13 cent.

Dit nummer bestaat uit 3 bladen

HOOFDBLAD VAN FRIESLAND

Buitenlandsch Overzicht

De jongste Italiaansche legerberichten geven den indruk, dat er rondom Bardia, de eerste versterkte plaats op Italiaansch-Libysch gebied, waarop de Engelsen stuitten, nadat ze de grens van Cyrenaica hadden overschreden, weer hevig wordt gestreden. Er werd immers gemeld, dat de slag om Bardia weder was hervat en dat de gevechten in hevigheid waren toegenomen, terwijl later werd medegedeeld, dat eenige verdedigingswerken, en ook andere punten, in handen van den tegenstander waren gevallen.

We kunnen hieruit wel opmaken, dat de krachtsverhoudingen ook hier nog steeds ten gunste zijn van het Engelsche leger, dat blijkbaar over een zeer groote hoeveelheid zware gepantserde strijdkrachten beschikt. Steeds weer wordt melding gemaakt van aanvallen van Italiaansche vliegers op gemechaniseerde en gemotoriseerde eenheden. Die druk van de Engelsche strijdkrachten in Noord-Afrika is zoo krachtig, dat men wel kan aannemen, dat Bardia zelf niet houdbaar zal blijken. De gebruikelijke redevoering van den directeur van de Telegrafo, Ansaldo, tot de troepen, wijst in dezelfde richting, waar hij zegt: „Het feit, dat de vastberaden, krachtige en schitterende verdediging van Bardia door generaal Bergonzoli twintig dagen lang heeft geduurd, is voor Italië, ook wanneer Bardia valt, een reden om trotsch te zijn.“ En verder: „Wat ook het lot van Bardia moge zijn, op welk uur het ook moge vallen, de heldendaden van zijn verdedigers verplichten iederen Italiaan tot dank en zijn tevens een aansporing voor het geheele Italiaansche volk.“

Ansaldo legt tevens uit wat de waarde is van deze hardnekkige verdediging van Bardia, dat geen vesting wordt genoemd, maar dat wel versterkt was door veldfortificaties. Het militaire resultaat bestaat hieruit, dat door het twintig dagen lang standhouden op deze plaats, het Engelsche offensief is onderbroken en aan de Italiaansche troepen in Libyë tijd en gelegenheid is gegeven om zich te verzamelen.

Het Italiaansche leger verkeerde namelijk ontegenzeggelijk in gevaar opgerold te worden. De druk van de Britsche strijdkrachten was zoo krachtig, dat de mogelijkheid bestond, dat de over een lange linie in West-Oostelijke richting verspreide Italiaansche formaties in verschillende deelen zouden worden gesplitst en de legerleiding niet meer in de gelegenheid zou zijn geweest de troepen achterwaarts in gesloten verband te consolideren en in de eigen kolonie een nieuwe, hechte verdediging te organiseren. Daarvoor was het noodig, dat in de eerste plaats de Engelsen werden verhinderd ten Zuiden van de kust omtrekkende bewegingen te maken, en in de tweede plaats dat hun opmarsch op een bepaald punt zoolang werd tegengehouden, dat de Italianen zich achter dit punt zouden kunnen redresseren.

Hiervoor moest Bardia dienen, maar wat dit voor de verdedigers van Bardia betekende, kan men wel opmaken uit één enkele bijzonderheid, vermeld in het Italiaansche weermachtbericht: „De luchtmacht heeft herhaalde malen de vijandelijke vlootstrijdkrachten gebombardeerd ter hoogte van Bardia, alsmede de gemotoriseerde colonnes.“ Hieruit blijkt, dat de Italianen vrijwel ingesloten zaten en zich zoowel tegen de oprukkende Engelsche troepen als tegen een langs de kust opereerende vloot moesten verweren. Hun opgave was dus inderdaad verre van gemakkelijk.

Overigens is het wel opmerkelijk, dat de Engelsche vlootstrijdkrachten hier voor de kust in zooverre vrijelijk kunnen opereeren, dat ze alleen door de Italiaansche luchtmacht worden gehinderd. Of de Italiaansche vloot zich momenteel hoofdzakelijk bezighoudt met de beveiliging van de voornaamste havens in Tripolitanië (natuurlijk buiten en behalve de opgaven in de Adriatische Zee en elders) is van hieruit niet te beoordeelen. Maar het lijkt een buitengewoon groot nadeel voor de Italiaansche troepen voortdurend van zee uit te worden bestookt.

Overigens denkt men onwillekeurig in dit verband aan de operaties der Engelsen onder de Noorsche kust, die ze destijds geheel moesten staken na het optreden der Duitsche luchtmacht, die in Noorwegen toch ook niet onder bepaald voordeelige condities werkte. Daar werd den Engelsen het optreden geheel onmogelijk gemaakt en de Britsche admiraliteit achtte het destijds voor de vloot niet geraten langer in die omgeving te verweilen, aangezien de verliezen te ernstig werden. Beschikken de Italianen in dit gebied niet meer over een voldoende aantal vliegtuigen? Moeten er elders te veel worden aangewend, in verband met de inderdaad groote verspreidheid der Italiaansche gebieden in de Middellandsche Zee en in Afrika?

Hoe dit zij, men heeft kennis kunnen nemen van het bericht, dat Duitsche luchtafdeelingen in Italië zijn aangekomen. Aangezien in de betrekkingen tusschen Duitsland en Griekenland formeel niets is gewijzigd, zou men kunnen veronderstellen, dat deze Duitsche vliegers onder andere in het Middellandsche Zee-gebied bij Libyë of in Libyë zelf zullen optreden. Wanneer dat optreden hetzelfde effect zou hebben als destijds in Noorwegen, zou alleen daardoor al een aanmerkelijke verlichting van druk op de Italiaansche troepen kunnen treden.

BINNENLAND

REORGANISASIE FEN IT TRIJEMANSKIP UT 'E FRYSKSE BIWEGING

It Frysk Parsburo kriuwet ús: Yn forbân mei ûntstiene moelijkheden yn it trijemanskip út 'e Fryske biweging hawwe de leden fen det trijemanskip, de hearen E. B. Folkertsma to Ljouwert, ds. J. Kalma to Waeksens (by Holwert) en R. P. Sybsema yn it Hearrenfean, hjar opdracht weromjown. De bistjûren fen it Selskip for Fryske tael en skriftekennisse, it Kristlik Frysk Selskip, it Rooms Frysk Boun, de Federaasje fen Fryske Studinten en it Boun fen Selskippen bûten Fryslân en it Boun fen Frysk nasjonale jongerein hawwe nou in nije opdracht fen deselde ynâld as de foarige, to witten it biertigjen fen 'e mienskiplike praktyske biwegingsbilangen en de fortsjinwirdiging fen 'e biweging nei bûten, jown gan 'e hearen E. B. Folkertsma en ds. J. Kalma. Dy beide hawwe de opdracht aannommen en binne al út ein om it werk, det earst trijeresom dien is, foart to setten.

GEEN INZAMELING VOOR WINTERHULP OP DE SCHOLEN

De directie van Winterhulp Nederland verzoekt de Tel. mede te deelen, dat haar van een plan tot het houden van een geregelde inzameling op de lagere en middelbare scholen, zooals dit blad berichtte, niets bekend is.

DE BESCHERMING VAN ONS NATUURBEZIT

Op de Zaterdag te Amsterdam gehouden 16e monumentendag heeft de heer J. W. Verdenius, stedsbouwkundig architect te Hattem en leider van het streekplan Noordwest Overijssel, een lezing gehouden over „Vaste richtlijnen voor de bescherming van ons natuurbezit bij het ontstaan van het nieuwe landschap“, waarin hij o. a. het volgende naar voren bracht.

De bescherming van ons natuurbezit is een stedsbouwkundig probleem, dat ten nauwste samenhangt met de volkshuisvesting ten plattelande, met het verkeer, de ontwatering en niet het laatst met de werkloosheid, de voedselvoorziening en den al sterker wordenden drang onzer boeren om meer cultuurland.

De vraag, of er ontgonnen moet, of mag worden, en voorts waar en op welke wijze, houdt ons al meer dan dertig jaar in beroering en wordt niet opgelost door een al of niet geslaagd strijd om een natuurmonument, noch door een al of niet geforceerde ontginning.

Wat een voor de gemeenschap kostbaar natuurterrein door ontginning verloren zou gaan, moet kunnen worden voorkomen, anderzijds zullen voor de cultuur geschikte en gunstig gelegen terreinen moeten kunnen worden ontgonnen, indien dit noodzakelijk wordt bevonden en mits het plan is opge maakt met inachtneming van de vastgestelde stedsbouwkundige richtlijnen. Dan zal niet meer kunnen geschieden, wat wij helaas al op meerdere plaatsen waarnemen, n.l. dat cultuurtechnische werken worden uitgevoerd, zonder organisch verband met het omringende landschap, dat de grenzen tusschen wat wij een natuurlandschap en een cultuurlandschap noemen, niet langzaam in elkander overgaan, doch in pijnlijk contrast met elkaar botsen.

De mensch grijpt van jaar tot jaar al meer in en maar zelden met deskundige, gevoelige hand. De redenen van dit ingrijpen zijn bekend, er is in ons land een onttellend gebrek aan cultuurland. Dit blijkt uit het feit, dat onze bevolking van 1903—1940 met circa 60 pct. toenam en de cultuurgrond slechts met ongeveer 20 pct. Uitvoerig besprak de heer Verdenius vervolgens de vraag of door ontginning aan den steeds sterker wordenden roep om meer land tegemoet gekomen kan worden. Zijn conclusie was, dat dit in verhouding tot de vraag, zelfs al werd alle natuurruimte geofferd, niet mogelijk is, in verband daarmee is het een nationaal belang, het probleem zonder of met weinig grond in studie te nemen, temeer daar de nieuw ontgonnen en de op de zee gewonnen gronden vrijwel geheel voor grootbedrijf gereserveerd worden.

Zoo zijn er b.v. 167.000 grondgebruikers, die een landbouwbedrijf exploiteeren, met minder dan 1 H.A. grond, 63.000 minder dan 5 H.A., 50.000 minder dan 10 H.A. grond en slechts 55.000 die meer dan 10 H.A. tot hun beschikking hebben. Slechts 1 van de 6 à 7 boeren heeft genoeg land om op te kunnen bestaan. En van jaar tot jaar wordt de achterstand grootter.

Daarom bepleitte spreker een nationaal plan. Het is niet juist om onder suggestie van den cultuur-technischen dienst ons te troosten met de gedachte, dat wij er al ontginning en inpolderende wel zullen komen. Wij waren eenmaal een agrarisch land, maar kunnen het niet meer zijn, omdat onze bevolking sindsdien met meer dan 100 pct. steeg en onze cultuurgrond slechts met circa 20 pct.

Wij dienen derhalve te erkennen, dat wij zoo doorgaande onvermijdelijk vastloopen, en zullen ons op een beteren weg moeten bezinnen. Veel natuurschoon is inmiddels geofferd, veel landschapsschoon door de versnippering onzer gronden verdwenen.

Vervolgens kwam het onderwerp ruilverkaveling ter sprake. Versnippering der gronden wordt hiertoe niet voorkomen, aldus spreker. Niets belet immers den eigenaar, zodra hij zijn nieuw, gunstiger verkaveld perceel heeft gekregen, tot verdere verkaveling over te gaan. Daar nu het ruilverkavelingsplan zooveel moge-

In ieder geval blijkt uit deze samenwerking, dat de strijd van Duitsland en die van Italië door de leden der spil geheel identiek wordt geacht, hetgeen dezer dagen ook nog eens werd verzekerd. En wat ook volkomen logisch is. De strijd gaat tegen Engeland en waar Engeland ook optreedt, overal blijft het de tegenstander van de spil, niet alleen van Duitsland of alleen van Italië. En het zou slechts natuurlijk zijn wanneer Duitsland en Italië in eenenemende mate hun krachten zouden vereenigen daar waar Engeland nog in staat is het initiatief te nemen.

lijk het doel nastreeft, dat elk perceel, ook al is het nog zoo klein, aan een weg komt te liggen, verwacht spreker van de bestaande regeling weinig goeds voor de volkshuisvesting en het landschap beide, tenzij aan het ruilverkavelingsplan vooraf moet gaan een uitbreidingsplan of een streekplan.

Aan de uitvoering van elk cultuur-technisch werk behoort trouwens deze voorwaarde te worden gesteld. De regering overwege maatregelen om de verdere versnippering van het landelijk gebied tegen te gaan, en zie de mogelijkheid van samenvoeging van kleine percelen onder het oog.

Spreker betreunde, dat de Twiske verloren dreigt te gaan. Hoe het ook afloopt met dit prachtige recreatiegebied voor Amsterdam en Zaandam, er zal met reden kunnen worden verklaard, dat hier de verkeerde weg is gevolgd. Reeds lang had een streekplan voor Noord-Holland het vraagstuk van de bodembestemming moeten voorbereiden, al sinds lang richtlijnen moeten vaststellen, niet alleen voor dit belangrijke watersportgebied, maar tevens voor de aangrenzende poldergebieden der Zuiderzeewerken.

De invloed van een groot ontginningsplan blijft immers niet beperkt tot het te bewerken gebied, doch strekt zich uit over de randgebieden, dikwijls over de geheele provincie.

Spreker betreunde, dat nog steeds niet voldoende geregeld wordt opgetreden ten aanzien van de bebouwing. In talrijke gemeenten, waarover vele van meer dan 10.000 inwoners, bouwt men maar in het landelijk gebied aan verharde en onverharde wegen, in bosch en veld tusschen de agrarische bedrijven in, tot groote schade van de cultuurwaarde onzer gronden. Hij vestigde te dezen aanzien de aandacht op de randgebieden der Veluwe en Twente, waar reeds honderden H.A. bosch door bebouwing zijn bedorven.

Spreker deed een ernstig beroep op de gemeentelijke overheid om in dezen krachtig in te grijpen.

Hier helpt geen rapport streekplan, hoe voortreffelijk ook. Bebouwing en versnippering schrijden ongehinderd voort tot het plan is vastgesteld, immers het ontwerp streekplan is onbeschermd.

Ten slotte behandelde de heer Verdenius het probleem van de cultuurtechnische werken zelf, aan de hand van verschillende kaarten en lantaarnplaatjes betoogde hij, hoe gewenscht het is, dat een cultuurtechnisch werk is een onderdeel van een groot organisch geheel.

Ook het nieuwe landschap kan een aanwinst betekenen, kan nieuwe schoonheid schenken. Daarvoor zal de hulp van een landschaps-architect in de meeste gevallen niet kunnen worden gemist.

Spreker komt tot de volgende conclusies:

Door de vaststelling van een nationaal plan zal op grond van het algemeen belang moeten worden bepaald, welke gronden wel en welke niet zullen mogen worden ontgonnen.

Die zorg voor onze natuurruimten is een nationaal belang, de regering strekke hierover zooveel mogelijk haar bescherming uit.

Ten einde de bebouwing vooral in onze plattelandsgemeenten zoo spoedig mogelijk te kunnen regelen, stelde de regering de nieuwe Woningwet vast.

Het wettelijk streekplan worde algemeen noodzakelijk verklaard. Cultuurtechnische werken zullen alleen mogen worden uitgevoerd mits zij getoetst zijn aan de richtlijnen van streekplan en uitbreidingsplan.

Voor alle cultuurtechnische werken zal de medewerking van een, door de regering als zodanig erkend, landschaps-architect verplicht moeten worden gesteld.

ERFENISSEN, WAARTOE NIET-INGEZETENEN DEELGERECHTIG ZIJN

Kunnen thans ook als „Ingezetenen“ worden beschouwd

Dezer dagen heeft het Deviezeninstituut een besluit ten aanzien van zoogenaamde onverdeelde boedels genomen, dat aan veel onzekerheid een einde maakt.

Tot nu toe waren de hierop van toepassing verklaarde bepalingen weinig bevredigend. Was er bij een opengevalende boedel met b.v. 15 deelgerechtigden, slechts één gerechtigde die als niet-ingezetene diende te worden beschouwd, dan werd op grond van de bestaande opvattingen van het Deviezeninstituut, de geheele boedel als niet-ingezetene beschouwd. Daar elke handeling op het gebied van het geldverkeer, voor zoover deze middellijk of onmiddellijk ten gunste van een niet-ingezetene plaats vindt, aan de goedkeuring van de Deviezeninstanties is onderworpen, kan men zich indenken welk een hoeveelheid formaliteiten diende te worden vervuld, wilde men tot scheiding en deeling kunnen overgaan van boedels waartoe een niet-ingezetene gerechtigd was.

Dit klemde te meer omdat het aantal boedels, waarmede dit het geval is, legio is; men denke slechts aan de vele in Nederland opvallende erfenissen, waartoe één of meer in Nederlandsch-Indië wonende personen zijn gerechtigd. In al zulke gevallen werd de boedel als niet-ingezetene beschouwd met alle deviezenrechtelijke gevolgen van dien.

Deviezenbepalingen no. 26 van het Deviezeninstituut maakt hieraan nu een einde door te bepalen, dat indien het beheer van een onverdeelde boedel, waarin niet-ingezetenen deelgerechtigd zijn, wordt gevoerd door een beheerder of beheerders in het binnenland, de boedel als ingezetene zal worden beschouwd, terwijl hetzelfde geldt ten aanzien van beschikkingen over tot den boedel behorende waarden. Lopen er dus, om maar eens een voorbeeld te noemen, ten gunste van den boedel obligaties uit, dan zal de beheerder van een zodanigen boedel (waarin dus een niet-ingezetene deelgerechtigd is) thans zonder vergunning van het Deviezeninstituut tot herbelegging in andere fondsen mogen overgaan. Voorheen was dit niet mogelijk.

Als binnenlandsche beheerders in den zin van deze nieuwe bekendmaking zullen worden aangemerkt bewindvoerders, executeur-testamentair alsmede deviezenbanken, notarissen en zij, wien daartoe door het Deviezeninstituut vergunning is verleend. Alles bij één genomen, toont men zich in vakkringen met deze beslissing ten zeerste ingenomen.

DOKTER J. D. HEFTING †

Op 75-jarigen leeftijd is Zaterdag te Rotterdam overleden de heer J. D. Hefting, oudvoorzitter van den Verzekeringsraad, voorzitter van de Nederlandsche Centrale Vereeniging tot bestrijding der tuberculose.

Joan Diderik Hefting werd 21 Juli 1865 te Nieuwolda (Gron.) geboren. Hij studeerde in de geneeskunde aan de universiteit te Groningen en was, na het artsdiploma te hebben behaald, eenigen tijd als assistent aan de chirurgische kliniek aldaar verbonden. Daarna vestigde hij zich als geneesheer te Eenrum, en werd vervolgens benoemd tot controleerend geneesheer bij de Rijksverzekeringsbank.

Behalve het presidium van de Ned. Centrale Vereeniging tot bestrijding der tuberculose, welke functie de heer Hefting sedert 1928 heeft bekleed, had hij het voorzitterschap van de Invaliditeitscoöperatie en — in 1934 — het voorzitterschap van den Verzekeringsraad op zich genomen. Laatsbedoeld college is eenigen jaren geleden opgeheven.

Dokter Hefting was ridder in de orde van den Nederlandschen Leeuw en officier in de Orde van Oranje-Nassau.

GENERAAL-MAJOR

J. L. M. VAN DEN BRANDHOF †

Na een kortstondige ziekte is, 68 jaar oud, te 's Gravenhage overleden de heer J. L. M. van den Brandhof, gepensionneerd generaal-majoor der infanterie.

Hij was geboren op 25 Juni 1872 te Beneden-Cottica (Suriname) en werd in October 1894 tot tweede luitenant benoemd. Hij werd in December 1897 voor vijf jaren gedetacheerd bij het leger in Nederlandsch-Indië en nam, na in April 1899 tot eerste luitenant te zijn bevorderd, deel aan de krijgsvoorrichtingen tegen Atjeh. In 1903 keerde hij terug bij het leger in Nederland en in 1911 werd hij, na eenige jaren bij de Hoogere Krijgsschool gedetacheerd te zijn geweest, benoemd tot kapitein, in welken rang hij achtereenvolgens diende bij het vierde regiment infanterie en bij het regiment grenadiers. Zijn bevordering tot majoor volgde in 1923, tot luitenant-kolonel, commandant van het negende regiment, in 1926 en tot kolonel, commandant van de derde infanterie-brigade, in 1930. Twee jaren later werd hem op zijn verzoek eervol ontslag uit den militair dien verleend in den rang van generaal-majoor.

Hij was officier in de orde van Oranje-Nassau en drager van het ridderkruis eerste klasse der orde van St. Olaf van Noorwegen en van het eereteken voor belangrijke krijgsvaardigheden in Atjeh.

WATERSCHAP OLDELAMER

Ged. Staten van Friesland hebben benoemd als deskundigen voor de klassificatie van de eigendommen in het waterschap Oldelamer, betrokken bij den door het waterschap aan te leggen weg, de heeren H. Heida, M. van der Veen en J. Gerbensma, allen te Wolvega.

LIJK VAN ENGELSCHEN VLEGER AANGESPOELD

Op het Noorderstrand van Schiermonnikoog nabij het badhotel is het lijk aangespoeld van een Engelschen vlieger. De vlieger droeg over zijn uitrusting nog een zwemvest. Het stoffelijk overschot zal op het kerkhof „Vredenhof“ ter aarde worden besteld.

SLECHTE WAAR VOOR GOEDEN PRIJS

Hocuspocus in de meelfabricage

Evenals de laatste jaren van de mobilisatie 1914—1918, aldus het Geldersche Landbouwblad, voert ook deze tijd eenige duizendkustenaars ten tooneele, die het publiek komen verrassen met hocus-pocusstaaltjes op het gebied van de „meelfabricage“. Het publiek is echter niet vergund het genoeg te smaken hierbij toeschouwer te zijn. Men kan echter, indien men dat juist wil en er ook flink wat geld voor over heeft, slachtoffer worden. Want de producten, door deze heeren uit afvalstoffen en minderwaardige voedermiddelen bereid, zijn voor hooge prijzen te koop (f 10.50—f 19.00 per 100 kg.).

Wij men bedrogen zijn, dan koop men „vrij meel“, „lapioameel“, „afwijkend voermeel“ of andere met min of meer opgesmukt namen betitelde substanties voor bedragen, welke hooger zijn dan ongeveer de helft van den prijs van het distributiemengsel.

Men kan er dan gerust over zijn, dat men voor zijn kostelijke geld 4 beschikingsrecht heeft verkregen over partijen of gedeelten van partijen plantaardige en/of dierlijke afvalstoffen, welke door het Rijksbureau voor Voedselvoorziening in Oorlogstijd ongedeelde werden bevonden, om als zodanig opgenomen te worden in den grondstoffenvoorraad voor de bereiding van het distributiemengsel.

Zelfs is het niet onmogelijk, dat men door aankoop van bovenbedoelde wonderproducten tegelijk bezitter wordt van een flinke partij zand, dat een hoog „aschgehalte“ geeft. Voorts troffen wij in de door ons genomen monsters aan: gemalen zewier, gemalen kastanjes, gemalen bietenzaadstroom, gemalen eikels, gemalen spinaziezaad, gemalen karwijzaad, graankaf, levermeel, afval van rijstvoermeel en van grondnotenmeel, krijt, steenkool, keukenzout, een weinig maiseel en palm-pittenmeel, maar meer schimmel en mijten.

Heeft men voor dezen rommel zooveel geld over als er voor gevraagd wordt, men koop er van.

Er zullen waarschijnlijk ook veehouders zijn, die liever niet méér betalen, dan het goed waard is, gelijk ook zij niet méér voor de melk en voor de slachtdieren ontvangen dan den prijs, welke overeenkomt met de kwaliteit van de producten.

Voor diegenen is het Provinciaal Veevoederbureau voor Gelderland bereid een onderzoek in te stellen naar de voederwaarde en dus ook naar den billijken kostprijs van voedermiddelen, welke buiten de distributie om te koop worden aangeboden onder min of meer fantastische namen.

WINTERHULP NEDERLAND

H. D. Louwes:

„Het betrachten van naastenliefde is aan geen tijd van oorlog of vrede, noch aan den heerschenenden staats- of maatschappijvorm gebonden; zij rust in een der meest elementaire menschenplichten: de verantwoordelijkheid van den een voor den ander; steunt daarom de Winterhulp.“

ZON EN MAAN

Zon onder: heden 17 uur 43, op morgen: 9 uur 49.

Maan op: heden 13.31, onder 2 uur 32; op morgen: 13.55.

Eerste kwartier heden; Volle Maan 13 Januari; Laatste kwartier 20 Januari; Nieuwe Maan 27 Januari.

Men is verplicht te verduisteren van zonsopgang tot zonsopgang

Op andere pagina's

Goede wensen voor natuur en landschap.

1e Blad

Met de camera langs Friesland's ijswegen.

2e Blad

De nieuwe Omzetbeslissing. II.

3e Blad

Kali op gras- en hooiland.

3e Blad

De Fondsenmarkt.

3e Blad

Radioprogramma's.

1e Blad

TUBERCULOSE-EPIDEMIE

Op advies van dr. Hermans te Schimmert is dezer dagen een aantal kinderen, dat te Ulestrater (L.) de bijzondere school bezoekt, daarvan teruggehouden en onder geneeskundige behandeling gesteld. Het resultaat van het medische onderzoek was, dat 11 leerplichtige kinderen onmiddellijk naar het sanatorium te Venlo moesten worden gebracht. Twee andere personen van ongeveer 20 jaar, die in ernstigen graad besmet bleken, zijn in het sanatorium te Horn opgenomen. Bij deze 13 personen is met zekerheid tuberculose geconstateerd. Daarnaast zijn evenwel nog verscheidene kinderen gelast thuis het bed te houden, omdat zij nog niet in ernstige mate aangetast bleken te zijn.

Deze epidemie heeft uiteraard veel onrust verwekt onder de ouders. Van medische zijde is de haard der besmetting opgezoekt en gevonden. Gebleken is, dat een persoon, die reeds jaren tuberculeus was en die niet op de juiste wijze scheen te worden behandeld, geregeld een groot gezin bezocht, vanwaar de besmetting overging op de schoolleugel.

DIJKVAL OP NOORD-BEVELAND

In den Leendert Abrahamspolder op Noord-Beveland is een groote dijkval geconstateerd. Met man en macht wordt gewerkt om den polder, die 146 ha groot is, te behouden. Over een lengte van ongeveer 100 meter is een steenglooiing in het water verdwenen, de buitenberm en het buitenbeeloo van de zee-wering zijn grotendeels vernield en ook de kruin van den dijk is voor een groot gedeelte weggevaallen, zoodat de afstorting reikt tot in het binnenbeeloo. Het zal voornamelijk van het werk der komende dagen afhangen of de beschadigingen zich nog verder zullen uitstrekken en of de polder behouden zal blijven.

Ruim 30 personen zijn bezig het geslagen dak te dichtten. Op de binnenberm langs de dijkloot wordt een dam van zandzakken opgeworpen. Aan de zeezijde wordt deze dam met schorggrond versterkt en daarna zal getracht worden den schorggrond aan de buitenzijde van den dijk te bekleden met rjtsbeslag. Alles wordt ingezet om te proberen op den dijk een waterkeering tot stand te brengen van 1.50 boven dagelijksch hoogwaterpeil. Het werk vordert echter langzaam, daar de schorggrond van ver met door paarden getrokken wagens moet worden aangevoerd. De vorst heeft n.l. den kleigrond bij den dijk zoo hard gemaakt, dat deze voor dichtung van het gat niet gebruikt kan worden. Door den dijkval worden 12 huizen en 5 landbouwschuren bedreigd. Als de val zich mocht voortzetten, loopt zelfs het dorp Kats nog eenig gevaar.

De hoofdingenieur van den provincialen waterstaat, ir. van Leeuwen, deelde mede, toen hij juist van een inspectietoet naar Noord-Beveland was teruggekeerd, dat hij den toestand vrij zorgwekkend achtte. Hij zeide de heele schade nog niet te kunnen overzien, omdat door het ijs dat zich voor den polder bevindt, nog geen peilingen konden worden verricht. Vast staat echter wel, dat de herstelingskosten aanzienlijk meer dan f 100,000 zullen bedragen.

Ir. van Leeuwen vestigde er de aandacht op, dat Noord-Beveland in enkele jaren tijd door drie groote dijkvallen is geteisterd. Dijkvallen kunnen nergens ter wereld voor, behalve in Zeeland. De theoretische verklaring van den dijkval berust op de samenstelling van den ondergrond, die zeer gemakkelijk water opneemt. Door verlaging van druk op den grond gaat de ondergrond verschuiven en trekt deze de bovenlagen mee. Een afdoende bestrijding is nog niet gevonden. De thans bedreigde polder werd in 1853 bedijkt en ligt vrij hoog. Wellicht draagt dit laatste er toe bij, dat hij behouden kan worden.

HOTEL „T LÖSSE HOES“ UITGEBRAND

Zaterdagmiddag is het bekende hotel „t Lössse Hoes“ staande op den Holterberg bij Holten, door tot nu toe onbekende oorzaak door brand verwoest. Het hotel was eigendom van den heer Metzger. Op het oogenblik, dat de brand uitbrak, bevonden zich geen gasten in het hotel.

KREMAESJE FEN J. v. d. Tol FEN DRACHTEN

Men skriuwt ús:
Sneek is op Westerveld kremeard de hear Jacob v. d. Tol, Ald-haad fen de skoalle fen Wyckel, Ald-redakteur fen „Sljucht en Rjucht“, bodder yn de Fryske striid.

Lyts wjer it tal minsken, det mei de neiste femyljeleden de bier folge op it kronkelpaad omheech nei it Crematorium. Mar ho greeft seill it tal west hawwe fen hjarren, dy't net oanwêzich wjerne om't hja it foer Frysland troch de minne reisgelegenheit ôfgeleane Westerveld net birlike keane op tiid, mar dy't nou yn hjar tinnen him folgen op syn lêste gong. Frysland en van der Tol hearden al jierren lang by elkoar.

Under 't spyljen fen „t Largo fen Händel“ waard de kist it Crematorium binnendroegen en delset op it ienfâldich forsierde podium.

Ut namme fen de Fryske Biweging en fen de Gehielûnthâlding spriek mefr. Durks fen Drachten wêden fen ôfskie.

Dêrnei sonk de kiste wei, wylst 't oargel de melody hearre liet fen „Rôle, rôle, wetterweagen...“

De soan, de hear H. v. d. Tol, tanke de oanwêzigen, binammen mefr. Durks, for de herlike wjerdy 't hja as ôfskie fen syn heit spritsen hie. Hy wylde d'r noch op, ho't syn heit al syn wikkelfr, yn't earst oan nei't folbringen fen syn wikkelfr, dy't de kiste brea, letter syn hiele kreft mei ljeafde joun hat oan de striid for 't Fryske. Ek de striid for gehielûnthâlding en Staatspensionearing wjer in diel fen syn libben. Syn geast seill foarlibbe, net allinne by ús, mar ek by mannich Fries, dy't hâldt fen syn lân en syn tael.

Den rûden de toanen fen it: „Sliep seill ljeave deaden“ troch it gebou, hwernei det ienfâldige, mar oangripende ôfskie, ôfroun wjer.

Jacob van der Tol, stânfries, strider for in moajier en better mienskiplikken, rêst yn frede.

DOODELIJK IJSONGEVAL TE BOLSWARD

Gistermorgen waren een troepje jongelui in een tentje op het ijs van het Kruiswater te Bolsward aan het stoeien. Een van hen, de 17-jarige Leo Stornebrink, kwam te vallen. Aan het been gewond en met een hersenschudding, werd hij per brancard naar zijn huis overgedragen, waar hij des avonds ongeveer 6 uur overleed.

HOUTEN HULPKERK DER NED. HERV. GEMEENTE TE ARNHEM VERBRAND

Gistermorgen is de houten hulpkerk der Ned. Herv. gemeente in Arnhem-Zuid door brand verwoest. In verband met de uitbreiding van de gemeente Arnhem in dit stadsdeel en in afwachting van den bouw van een definitief kerkgebouw, had de Ned. Herv. gemeente van Arnhem in dit gedeelte van de stad een houten hulpkerk laten plaatsen, welke pl. m. 200 personen kon bevatten.

Gistermorgen tijdens den dienst, welke door ds. A. Drost, emeritus-predikant te Arnhem, werd geleid, bemerkte een der aanwezigen dat een houten koker, welke om een met asbest bevestigde kachelpijp was aangebracht, vlam had gevat. Hij waarschuwde den koster, die met behulp van een snijblusscher het vuur tevergeefs trachtte te dooven. Onderwijl werd de dienst onderbroken en verlieten de aanwezigen, zonder eenige paniek, het kerkgebouw.

Men alarmeerde de brandweer, die na eenigen tijd verscheen en met een paar stralen den strijd tegen het vuur aanbond. De vlammen hadden echter inmiddels gretig voedsel gevonden in het geheel uit hout opgetrokken gebouw, dat dan ook tot den grond toe afbrandde. Het dak stond spoedig in lichtelaale en hoog sloegen de vlammen boven het gebouw uit. In ongeveer een half uur tijds was het kerkje in een hoop smeulende asch veranderd. Slechts een gedeelte van een aan de achterzijde gelegen zaaltje is, hoewel zwaar beschadigd, blijven staan. De stoelen heeft men nog kunnen redden, alsmede een fraaien ouden Statenbijbel, welke op het spreekgestoelte lag, doch het orgel (een groot harmonium) alsmede een bronzen luidklokje, ging verloren. De schade wordt op ruim f 10,000 geraamd.

VIER MINDERJARIGEN VERMIST

Te Amsterdam worden vier minderjarigen vermist: Anton Evert van der Haas, oud 17 jaar, Willy de Leeuw, oud 16 jaar, Annie ten Have, oud 14 jaar en Antoinette Wilhelmina Huijsenaar, oud 13 jaar.

Deze beide laatste meisjes zijn vermoedelijk in elkaars gezelschap.

INGEZONDEN STUKKEN (Buiten verantwoordelijkheid der Redactie)

IT SUBSYDJJE EN DE FRYSKJE AKADEEMJE

Yn de Lj. Krante fen 4 Januari jowt dr. Kalma nei myn bitinken de saek net hiendald krekt wer. Ik alteast ha it oars begrepen hawn. Yn syn moajie, kleare rede, brocht Brouwer skerp nei foaren, det de hearen earder hwet hûnjend der op wiisd hiene det it bistjûr de wittenskiplik adastint sa skrielt biliane.

En sjuch krekt yn dizze tiden doare dyselde hearen mei it ûnbegriplike útstel te kommen it subsydje ôfrinnend jiers mei f 500 te forleegjen. Fen gefolgen scoe de wittenskiplik adastint dêr de dupe wer fen wurde kinne. Dêrop hat de gearkomste it se neen en yn de pong taest.

Grif seill de Frysland frijende Grinslanner spytgjenskend sizze: „Sjuch jim wol det ik gelyk hie, de sinten komme der bêst!“

Ja, de Fryske biweging hat al safolle offere brocht, dit koe der noch wol oer hinne. Mar hja meije der wis op wêze, ienris seill op Gods tild, dit greate ûnrjucht him wrekeje.

Hwet wy for de takomst ek werom hoopje, fen Frysland frijende Deputearren, dêr ha wy langer jiers forlet fen.

O.

BRIEFWISSELING

d. B. te L. — Bedoeld bericht zal wel op een misverstand berusten; geen enkele boer laat met dit weer zijn koeien buiten.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van Leeuwarden brengen involge het bepaalde bij art. 8, al. 2, der Hindwet ter algemeene kennis, dat aangezien het onderzoek omtrent de door M. BOUMA, namens de Internationale Handels-onderneming „Mercurius“ alhier, gedane verzoeken om vergunning tot:

1. uitbreiding van de bestaande benzine-installaties door bijplaatsing van een tweede benzinepomp in op de percelen Westerplantage no. 38a en Leeuwijkstraat no. 14, ten kadaster bekend in Sectie C no. 1812 en Sectie E no. 3635; 2. plaatsing van twee ondergrondse tanks voor 6000 liter benzine en 6000 liter gasolie met twee aftappompen in/op het perceel Bleeklaan no. 27, ten kadaster bekend in Sectie F no. 4201 nog niet is afgevoerd, de beslissing op deze verzoeken wordt VERDAAGD.

Leeuwarden, 31 December 1940.

Burgemeester en Wethouders voornoemd, J. M. VAN BEIJMA, burgemeester, E. SCHOTMAN, secretaris.

STADSNIEUWS

KINDERCOMITÉ FRIESLAND

Dezer dagen hield het Kindercomité Friesland een vergadering, waarin vernalg werd uitgebracht van de werkzaamheden gedurende het afgelopen jaar. Uit het verslag van den secretaris bleek, dat in vele gemeenten plaatselijke comité's werden opgericht, dikwijls onder leiding van den burgemeester en dat ruim 600 kinderen uit Rotterdam en Dordrecht gedurende een 6-tal weken werden opgenomen in gezinnen in verschillende plaatsen van Friesland. Behoudens enkele uitzonderingen strekte de tijdelijke verpleging van deze kinderen zoowel de pleegouders als de kinderen tot groote voldoening, terwijl de betrokken gemeentebesturen het werk van het comité op hoogen prijs bleken te stellen. De ervaring heeft echter geleerd, dat in de laatste weken opname wel eens op moeilijkheden stuitte. In het algemeen bleek opname gedurende de zomermaanden gemakkelijker dan gedurende den winter.

Verwacht mag worden, dat in den komende zomer wederom een beroep zal worden gedaan op de gastvrijheid van de Friezen.

Het comité hoopt, dat dan wederom velen zich bereid zullen verklaren tijdelijk één of meer kinderen op te nemen en dat in plaatsen, waarin nog geen sub-comité werd benoemd, dit alsnog zal geschieden.

Uit het verslag van den penningmeester bleek, dat de uitgaven de inkomsten overtroffen.

LUCHTBESCHERMING

In een ledenvergadering van de afdeling Leeuwarden-Huizum van de Friesche Vereniging voor Luchtbescherming, Donderdagavond a.s. in den boven-foyer der Harmonie te houden, zal het hoofd van den luchtbeschermingsdienst te Leeuwarden-Huizum, de heer G. H. Jonckheer, een inleiding houden over de luchtbescherming, zelfbescherming en reorganisatie van den luchtbeschermingsdienst.

BEGRAFENIS DUTSCH MILITAIR

Hedenochtend is op de Noorderbegraafplaats met militair eerbetoen naar zijn laatste rustplaats geleid het stoffelijk overschot van den Flugleiter Meister A. Grünberg, die zijn leven voor den Führer, zijn volk en vaderland heeft gelaten.

Nadat de wacht bij het graf was betrokken, zette de militaire kapel treurmuziek in, waarna een predikant de grafrede uitsprak, welke hij eindigde met het uitspreken van het Onze Vader.

Een drietal kransen werd op het graf neergelegd, waaronder van den commandant van den overleden en de N.S.D.A.P. Stützpunkt Leeuwarden.

De kapel speelde hierna het Lied van den Goeden Kameraad, waarna het vuurpeloton drie eeresalvo's over de groeve loste.

COÖPERATIE „EXCELSIOR“ U.A.

Centrale bijeenkomst van coöperaties

Vrijdag hield de Coöperatie „Excelsior“ een centrale bijeenkomst van coöperaties uit Leeuwarden en Huizum in de zaal Schaaf. De heer C. L. Verbeke, bestuurder der Coöperatie, sprak er zijn voldoening over uit, dat de opkomst, ondanks de koude, zoo goed was. De coöperatie wil ook door middel van deze bijeenkomst haar dienende taak vervullen. Het vraagstuk der voedselvoorziening en -bereiding baart thans veel zorg. Talrijke huisvrouwen zullen derhalve goede voorlichting zeer op prijs stellen.

De spreker, mej. A. W. Bos, propagandiste bij den Centralen Bond van Nederlandsche Verbruikerscoöperaties in den Haag, hield een lezing over het onderwerp „Voedingsproblemen in oorlogstijd“. Zij wees er o. m. op, dat het noodzakelijk is aan de samenstelling van onze voeding bijzondere aandacht te schenken. In de eerste plaats zijn er de verschillende stoffen, die voor den opbouw van het menselijk lichaam zorgen. In de tweede plaats zijn er de beschermende stoffen. Tot de eersten rekent men: Eiwitten, koolhydraten en vetten; tot de tweede de mineralen en de vitamines. We moeten onze voeding zoo behandelen, dat we zooveel mogelijk partij trekken van alle stoffen. Spreker noemde een aantal nuttige en voedzame gerechten. Vrouwen, die weten waarom bepaalde dingen noodig zijn, kunnen zelfs in uiterst zorgvolle tijden nog heel wat doen voor het behoud van de volksgezondheid. Dat betekent ook voor het volksgeluk, voor de goede toekomst van de menschheid.

In de pauze bracht het kinderkoor „Jong Excelsior“ onder leiding van den heer G. Bron, directeur, een aantal aardige liedjes ten gehoor. Deze vielen zeer in den smaak.

VREUGDE EN ARBEID

Voor de Werkgemeenschap van het Nederlandsche Verbond van Vakverenigingen zal het Nederlandsche Symphonie-Orkest, onder leiding van mr. Harm Smides, met medewerking van het Ballet Xandra Stradowska, Donderdag a.s. een concert geven in de Harmonie.

KERKNIEUWS

Bij de Christelijk Gereformeerde gemeente in Den Haag, Oost, is beroepen ds. W. Kremer alhier.

VREEMDELINGENVERKEER

Gedurende de maand December 1940 loogeden in de verschillende hotels en logementen hier ter stede 1533 Nederlanders, 32 Duitschers en 16 Belgen.

NEDERLANDSCH TREKPAARD

Voorjaars-Hengstenkeuring

Hedenmiddag werd op de Leeuwarder Vee-markt vanwege de Vereniging „Het Nederlandsche Trekpaard“ de voorjaars-hengstenkeuring, met premiekeuring gehouden.

De jury werd gevormd door de heeren P. M. Diederix te Graethede-Sittard, W. J. L. de Groot te Kruijningen en Aug. de Schutter te Bergen op Zoom.

Voor deelname aan de premiekeuring kwamen in aanmerking hengsten, die voor dekking zijn goedgekeurd en opgenomen zijn in het Keur-stamboek. De hengsten moeten bovendien ter dekking staan in de provincie, waar de keuring plaats heeft en toebehooren aan leden der vereniging „Het Nederlandsche Trekpaard“.

In totaal werd aan premien uitgetoelof een bedrag van f 100.

De catalogus vermeldde voor Leeuwarden slechts 5 dieren.

De 1e prijs, premie van f 45, werd toegekend aan Egbert van Wierma te Pieterzijl en Schilling te Hallum.

2e prijs, premie van f 30 werd toegekend aan Karel van IJ. K. Oslinga te Tzum.

3e prijs, premie van f 25 werd toegekend aan Odin van Diercksteun van J. A. Bouma te Oudeschoot.

Goedgekeurd werd Paal van firma F. Dekker Gzn. te Auzel.

DE IJSSPORT

ALS DE WIND OOST IS

Men schrijft ons uit Sneek:

En de wind is Oost en al dagen lang heerscht de ijsvorst over de wateren en houdt ze in zijn ijsbloeden gevangen. Vele aanslagen worden gepleegd om die bloeden te slaken, het stoomgemaal werkt en ondermijnt de ijsvloeren, ijsbrekers werken dag en nacht om de wateren vrij te maken en een gelegenheid te scheppen levensmiddelen en andere nuttige en noodige artikelen over de stroomende wateren te voeren naar daar waar er behoefte aan is, maar tot nu toe is het koning Ruigbaard gelukt zijn vasten greep op poelen, meren, vaarten en plassen te behouden en langzaam aan zelfs nog iets te versterken. De schaatsliefhebbers hebben dan ook volop genoten en hopen dat, nu het ijs er eenmaal in ligt, het tenminste eenige dagen goed zal blijven om van de ijsport te genieten wat er van te genieten valt. Besturen van ijsclubs en V.V.V.'s houden conferentie op conferentie en van alle kanten worden plannen beraamd om Friesland in het middelpunt van de wintersport te brengen. De Zuidwesthoek zal een Zuidwesthoek-tocht propageren. Sneek en Langweer hebben de handen weer ineengeslagen voor den Elf-merentocht die vorig jaar een golf van enthousiasme deed oplossen over geheel Nederland, en gezien de inschrijvingen die nu reeds van alle kanten uit ons Vaderland binnenkomen, zeker weer een glorie-rijk evenement in de sportgeschiedenis zal vormen. Als nu de wind maar Oost blijft en de sneeuw, die vandaag haar voorboden zond, maar wat blijft wachten, dan... ja dan zal men weer volop kunnen genieten van de schoonheid van het Friesche winterlandschap. Duizenden kennen Friesland in zomerpracht, maar als de weergoden onze provincie gunstig blijven, zal het niet lang meer duren of ook duizenden zullen de wijde wateren kennen in hun winterboelen.

Hoe de route van den Elf-merentocht zal lopen is nog niet bekend en er zal nog wel heel wat over gesproken moeten worden eer men den juisten en meest geschikt weg over de vele plassen gevonden heeft. Het zou aanbeveling verdienen ditmaal iets anders van Friesland te laten zien dan den vorig jaar. De mooie, intieme moerles en plassen die in ons blad van Zaterdag beschreven werden, verdienen zeker de aandacht. Ten eerste om het feit dat die reeds zeer betrouwbaar zijn, maar zeker niet minder om hun buitengewone schoonheid en typisch Friesch karakter. Niet dat wij de pretentie hebben de organisatoren van dezen tocht ook maar het idee te geven dat wij ons op hun terrein willen begeven, gezinsins, maar daar het hun bedoeling is vreemdelingen iets van het mooie Friesland te laten zien, zou dit een vingervijling kunnen betekenen. De groote meren hebben dit seizoen tegen, dat ze nog niet overal betrouwbaar zijn en dat zich nog allerlei minder prettieve, obstakels kunnen vormen. Al met al is het een verblijvend verschijnsel dat men op allerlei wijzen tracht Friesland in dezen tijd in de belangstelling der sportmensen te brengen. Zomers, ja, dan is er meer dan genoeg belangstelling voor het water, maar om de menschen des winters ver van hun haardsteden te lokken om een zeventig kilometer te komen schaatsenrijden, dat is een prestatie die zeker waardeering verdient en die bovendien aan vele handen werk bezorgt en voor de hoteliers een meevallertje betekent. Daarom met frischen moed verder, de handen aan den ploeg en Friesland gemaakt tot een centrum van de wintersport. De gelegenheid is nu gunstig en als de Oostenwind blijft waaien, maar dan niet al te hard, dan zal deze winter weer een grootere bekendheid geven aan het land van de wijde velden en de schone vergezichten, een bekendheid die het ten volle waard is.

ZATERDAG STERTOCHT AKKRUM FRIESCHE IJSBOND

De stertoht uit verschillende plaatsen in Friesland naar Akkrum, welken de Friesche Ijsbond reeds tweemaal georganiseerd heeft, staat ook voor dezen winter op het programma. Zaterdag a.s. zal ijs en weder dienende, deze tocht gereden worden.

IJSBREKERS OP WEG

En tochtrijders hadden pech

Zij, die gisteren op een tocht van Leeuwarden naar Eernewoude of van Eernewoude naar Wartena en verder, de Kruiswaters waren gepasseerd, beleefden bij hun terugkeer een onaangename verrassing. Twee sleepboten namelijk, welke tot taak hadden den vaarweg van Grouw naar Bergum open te houden, braken ongeveer halfvijf, komende uit de Graet en varend in de richting van de Fonejacht het ijs in de Kruiswaters. Het gevolg voor de Leeuwarders, die zich den weg versperd zagen, was, dat zij naar Eernewoude terugkeerden en via Grouw en de Wargastervaart naar de hoofdstad moesten rijden. Een omweg, waarop velen niet hadden gerekend en voor menigen werd het dan ook een terugtocht in het donker.

Aangezien de Graet en de Fonejacht dagelijks worden opgehouden (ook Zaterdagmiddag was dit nog gebeurd) doet men beter niet via de Kruiswaters naar de Oude Veenen enz. te rijden, doch zijn weg hierheen over Warga en Grouw te kiezen.

Inlichtingendienst Friesche Ijsbond

Krite 18 Tietjerksteradeel. Dokkumer Eeprachtig te rijden. Woudvaart bij Rinsumageest niet vertrouwd. Brug afgezet. Verder bij alle bruggen in deze krite oppassen. De opgave inzake de onderlinge afstanden dient enige verbetering te ondergaan.

Zij is als volgt: Oudkerk-Leeuwarden 10,1. Leeuwarden-Bartlehiem 9. Bartlehiem-Dokkum 12,3. Oudkerk-Dokkum 10,3 en Oudkerkervart-Bartlehiem 3,2 km.

Krite 24. Idaarderadeel. Graet van Kruiswaters tot Grouw opengebroken. In Grouw ge-

PAARD EN WAGEN TE WATER

Een met paard bespannen wagen van de N.V. Friesche Kolonhandel geraakte, waarschijnlijk door schrikken van het paard, op Camstraburen van den veilingen weg af en op het ijs van de Dokkumer Ee. Het bleek onoverwinnelijk, dat de Ee nog geen paardenijs bevatte, want, oewel het paard als de wagen ging er door. Met behulp van balken gelukte het spoedig het paard weer op den wal te brengen. Met het lichten van den wagen was meer tijd gemoeld.

WIELRIJSTER GESLIPT

Gisteravond, omstreeks 6 uur, kwam een 18-jarig wielrijder met haar rijwiel op den Wierdmerdijk tengevolge van slippen te vallen. Zij werd aan haar rechter knie bloedend verwond en is aan het politiebureau verbonden.

AANKONDIGING

van vergaderingen, uitvoeringen enz. te Leeuwarden

MAANDAG 6 JANUARI

In het Prinsessehof vervolg-tentoonstelling van schilderijen, tekeningen en beeldhouwwerken van moderne meesters.

legenheid tot overzetten. Wartena-Veenhoopprachtig.

Krite 25. Utingeradeel. Tengevolge van het stroomen is het water geweldig gezakt en het ijs op meerdere plaatsen gevaarlijk geworden. Dus oppassen. Wakken zijn afgezet. Van Oude-schouw naar Akkrum prachtig te rijden.

Krite 3. Barradeel. Tengevolge van het stroomen absoluut onbetrouwbaar. Men zij dus gewaarschuwd.

Krite 30 Heerenveen. Schoterlandsche Compagnonsvaart van Heerenveen tot Bontebok levensgevaarlijk. Boven de sluizen heel goed. Opperlandsche Compagnonsvaart heel goed.

Krite 16. Leeuwarden-Leeuwarderadeel. Bondsinspecteur Seinstra deelt mede: Potmarge mooi te rijden. Thans tamelijk goed vertrouwd. Greuns niet mooi te rijden. Hier dient men zooveel mogelijk den kant te houden. Wargastervaart goed en vertrouwd. Wierdmervaart idem.

Krite 8. Sloten en Gaasterland. Balk-Kippenburg-Wittebrug-grens H. O. e. N. ijs goed; banen uitgezet. Van Balk naar Sloten ijs goed. Met het uitzetten der banen is men begonnen.

Krite 23. Doniaerwastal. Met het uitzetten der banen is men begonnen.

Krite 21. Sneek en IJlst. In de Gemeenten Sneek en IJlst zijn baanvegers geplaatst.

Krite 5. Wonsderadeel. Over het algemeen vertrouwd bij doorvriezende weer. Enkele baanvegers geplaatst. Enkele bruggen niet vertrouwd: gedeeltelijk afgezet.

Krite 19. Menaldumadeel: IJs onvoldoende sterk; banen overal onbetrouwbaar.

Krite 28. Baarderadeel: Baanvegers geplaatst, ook op de Zwette. In verband met het stroomen voorzichtig op de kanten.

De IJswegencentrale Opperland meldt, dat de banen in de polders goed te berijden zijn.

De provinciale waarwaters zijn op sommige plaatsen onbetrouwbaar; wakken afgezet. Voorzichtig bij bruggen. Baanvegers geplaatst.

Krite 10. Weststellingwerf. Boven-Tjonger onbetrouwbaar. Boven-Linde met zwakke plekken. De Neder-Linde van de Spoorbrug af goed te berijden; wakken afgezet. Beneden-Tjonger van de Schipstol af goed te berijden; wakken eveneens afgezet. Helumavaart goed te berijden; oppassen bij de bruggen. Spoorstoot prachtig ijs. Schipstol slecht te berijden. Baanvegers op gehele traject geplaatst. Bonkevaart op meer dan één plaats onbetrouwbaar.

Uitslagen Hardrijderijen

ANTJE KOOPMANS WINT TE EELDE

Voor den wedstrijd op de korte baan, waarvoor 15 deelnemers aan den start verschenen, bestond gisteren te Eelde groote belangstelling. Het was voor de vele toeschouwers een teleurstelling, dat van de cracks alleen Antje Koopmans, de Groningsche kampioene, aan de start verscheen. Sietske Pasveer, de zusjes Nienhuis, Henry Sietsma en Fokje v. d. Velde om enkele der besten te noemen, waren niet aanwezig.

In de eerste ronde vielen af B. Helder (Paterswolder), F. Steunbrink (Groningen) de gezusters Westerdijk (Eelde), E. Zuiderveld (Norg), B. Talens (Eelde) en B. Brink (Norg), die eerst na vijf ritten verloor van W. Meeter (Eelde).

In de tweede ronde won Antje Koopmans met overmacht van J. Mulder (Groningen), A. Hummel (Nieuw Roden) van J. Harms (Noordlaren), A. Lammers (Tinaarlo) van W. Meeter (Eelde) en Annie Heersema (Hoogkerk) van J. Timmer (Ide), die zich als laatste afvalster den vijfden prijs zag toekomen.

De defniale bracht overwinningen voor Antje Koopmans, die A. Hummel in twee ritten versloeg en Annie Heersema, die slechts evenveel ritten noodig had — beide in 17 sec. — tegen de 17-jarige A. Lammers. Zij, die een spannende finale hadden verwacht, kwam bedrogen uit. Antje Koopmans won in twee ritten gedeeld met Annie Heersema. De uitslag luidt: 1. f 60 A. Koopmans (Oosterwolde); 2. f 30 A. Heersema (Hoogkerk); 3. f 15 A. Lammers (Tinaarlo); 4. f 10 A. Hummel (Nieuw Roden); 5. f 5 J. Timmer (Ide).

DE WEDSTRIJD VAN MANNEN TE DOKKUM

De lijst van de heden te Dokkum gehouden wedstrijd voor mannen telde 18 namen, onder wie de meest prominenten. Alleen de gebroeders Slof ontbraken op het appel. Bij het ter perse gaan van ons blad was de ridery al den gang tusschen de zes snelsten, die in den eersten omloop waren afgevallen.

Op de 5 van den hoofdwedstrijd zijn gekomen: Barend v. d. Veen te Wolvega, G. Sonneveld te Akkrum, P. Hof te Wolvega, D. Hielkema te Bontebok en S. Seidenthuis te Joure.

MANNEN

Kollum. IJclub „Concordia“. Aantal deelnemers 27. Eerste prijs, f 10, A. de Jager te Harkema-Opeinde; tweede, f 5, L. van der Slink te Kollum; derde, f 2,5, J. Keuning te Murmerwoude.

Wij t g a r d. Pier Thomas 24 deelnemers. 1e prijs S. van der Meer te Wirdum, 2e M. van der Plaats te Warga, 3e S. van der Meer te Lions.

Gorredijk. IJclub „Eendracht“. 50 deelnemers. 1e prijs W. Arends te Veenhoop, 2e D. Walstra te Tinje, 3e Wietze Bruinsma te Langezwaag, 4e Feitze de Vries te Gorredijk.

LANGEBAAN

Gorredijk. IJclub Eendracht. 19 deelnemers. 500 meter: 1. A. de Jong te Oldeboorn 55 sec. 2. D. van der Duim te Oldeboorn 57,5 sec. 3. J. Pool te Huizum 58,5 sec.

1500 meter: 1. D. van der Duim te Oldeboorn 2 min. 56 sec. 2. A. de Jong te Oldeboorn 3 min. 1 sec. 3. J. van Dam te Gorredijk 3 min. 4 sec.

Beste prestatie in beide klassen: A. de Jong te Oldeboorn met gemiddeld 115¹/₂ pnt. Hij kwam hierdoor in het bezit van den E. J. Posthumawisselbeker.

VROUWEN

Lippenhuizen. IJclub Driehoek: 1e prijs f 60 Ielke Nienhuis te Makkinga; 2e prijs f 40 Sietske Pasveer te Akkrum, 3e prijs f 20 Tjitske Hielkema te Langezwaag; 4e prijs f 10 L. van der Lei te Ureterp; 5e, 6e en 7e prijs M. Nienhuis te Makkinga, T. Terpstra en J. de Boer.

JONGENS

Augustinusg. 1e prijs P. Ferwerda te Stroobos; 2e G. N. Bouhuis te Augustinusg; 3e L. Jongema te Augustinusg. Er waren 11 rijders.

LEDEN

Wirdum. Drie aan het haakje. 1e prijs J. van Dijk, mej. J. Visser en D. Laverman; 2e Johannes Bakker, mej. R. Goenga en Kl. Sybrandy; 3e S. Kalsbeek, mej. J. Kooistra en J. IJ. van der Werf.

Kortezwaag. IJclub „Hald Moed“. Estafette: 1e prijs mej. Griet Huneman, Joh. Jonker en Jan Bakker; 2e mej. Teatske Meinsma, W. Hoekstra en J. Riemersma; 3e mej. Nartje Nutters, M. Meinsma en S. Stoelwinder.

Van mannen boven 50 jaar: 1e prijs G. L. de Jong, 2e Hielke Boerstra.

Aankondiging Hardrijderijen

Mannen

Dinsdag: Kooten f 14.

Westhem f 17,50.

Woensdag: Britwerd—Wieuwerd f 17,50.

Donderdag: Oldeboorn. Kampioenschap van Friesland f 230 plus medaille; Oudkerk f 300.

Vrijdag: Leeuwarden. Kampioenschap van Nederland korte baan.

Vrouwen

Dinsdag: Veenwouden f 25.

Woensdag: St. Jacob f 50.

Mannen en vrouwen

Dinsdag: Huizum f 120.

Jongens

Dinsdag: Noordbergum f 18; Witmarsum f 14; Burgwerd f 14.

Leden

Dinsdag: Hardegarijp; Burgwerd.

BUITENLAND

HET DUITSCHE WEERMAGT-BERICHT

Berlijn, 6 Januari. (D.N.B.). Het opperbevel der weermacht maakt bekend: De duikboot, omtrent welke tot dusver reeds bekend gemaakt werd, dat zij 13.300 b.r.t. tot zinken had gebracht, kon haar succes opvoeren tot in totaal 20.600 b.r.t. vijandelijke koopvaardijruimte.

Binnen het kader van de bewapende verkenning heeft het luchtwapen verschillende succesvolle afzonderlijke aanvallen op voor den oorlog belangrijke installaties in Zuid-Engeland en op scheepsoorden in het Britsche kustgebied voortgezet.

Bij Southend hebben twee bommen van middelgroot kaliber een in convooy varende vijandelijke koopvaardijboot van 3 tot 4000 ton getroffen. Het schip bleef met slagzij in zinkende toestand liggen. Voorts werden twee Britsche patrouilleboten en een gewapend vijandelijke koopvaardijboot met succes aangevallen.

Londen werd in den loop van den dag ondanks ongunstige weersomstandigheden bestookt met brand- en brisantbommen van verschillend kaliber. Gevochtsvliegtuigen vielen verder, deels in scheervluchten, fabrieken en rails, benevens een sterk vliegveld in Zuid-Engeland met effect aan.

In den loop van den vorigen nacht hebben vijf zwakke eenheden gevochtsvliegtuigen de Britsche hoofdstad wederom aangevallen.

De vijand heeft in den nacht van 5 op 6 Januari geen vluchten gemaakt naar Duitsch rijksgedebiet. Eenige vijandelijke toestellen poogden in den loop van gisteren het bezette gebied binnen te dringen. Zij werden echter tijdig ontdekt en met afweergeschut afgeveerd.

Twee vijandelijke bommenwerpers zijn niet ver van de Franse kust in zee gestort. Eigen verliezen zijn niet ontstaan.

DE AANVALLEN OP ENGLAND

Berlijn, 6 Januari. (D.N.B.). In den loop van gisteravond en in de eerste uren van den nacht hebben, naar het D.N.B. vernemt, Duitse luchtmachtvliegtuigen de Engelse hoofdstad met brand- en brisantbommen bestookt. Door eenige vliegtuigen, die door de wolken heendoken, konden ontploffingen en vrij groote branden in het midden van de stad waargenomen worden.

Minder hevige aanvallen werden gedaan op fabrieksinstallaties en vliegvelden in verscheidene andere steden. Zoo werden o. a. Hull, Darlington en Lincoln met brisant- en brandbommen bestookt.

Voorts heeft een fabrieksgebouw in Chelmsford verscheidene voltreffers gekregen, waardoor groote vernielingen werden aangericht. Steekvlammen en groote rookontwikkeling werden waargenomen. In Colchester vielen Duitse gevochtsvliegtuigen een station aan. Het hoofdgebouw, de loodsen en goederenwagens werden getroffen. De spoorrails werden op verscheidene plaatsen getroffen.

HET ITALIAANSCH WEERMAGT-BERICHT

Ergens in Italië, 6 Januari. (Stefani). Het Italiaansche weermachtbericht luidt als volgt:

Aan het front van Bardia heeft de slag gisteren van den morgen tot den avond hardnekkig voortgeduurd. Wederom vielen punten, waar tegenstand geboden werd, na heftig gevecht van onze troepen, die den vijand aanzienlijke verliezen berokkenden.

De luchtmacht bleef volkomen samenwerken met de operaties op den begaan grond. Vijandelijke vliegtuigen bombardeerden onze bases zonder schade aan te richten. Een onzer vliegtuigen is niet teruggekeerd.

Aan het Grieksche front acties van lokaal karakter. In het verloop daarvan werden den vijand gevoelige verliezen toegebracht en werden wapenen en gevangenen verwoest.

In Oost-Afrika beschoten vijandelijke schepen de kust van Somaliiland. Onze vliegtuigen kwamen terstond tusschenbeide en bombardeerden twee kruisers en een hulsvaartuig.

Vijandelijke vliegtuigen vielen onze bases in Erythraë en Somaliiland aan zonder schade aan te richten. Een vijandelijke vliegtuig werd neergeschoten.

Aan het Soedanfront werd een vijandelijke patrouille teruggeslagen na verliezen geleden te hebben.

Een der verkenningsvliegtuigen van onze marine werd door twee Blenheims aangevallen, waarvan het er een neerschiet, terwijl de andere op de vlucht gedreven werd.

DE STRIJD IN ALBANIË

Een Italiaansche beschouwing

Ergens in Italië, 6 Januari. (Stefani). Een speciale correspondent meldt:

De laatste tijd tot ontwikkeling gekomen actie der luchtmachtvliegtuigen, vooral op tactisch gebied, die steeds op het geschikte ogenblik en doeltreffend werd ingezet, heeft de vijandelijke organisaties in een der meest delicate sectoren van het Grieksch-Albaanese front geslagen.

Uiteraard wordt de eenige strijdmacht, die in staat is den toestand tot een oplossing te brengen, gevormd door het leger. Onze soldaten, die schitterend vechten tegen alle hinderpalen in, hebben dat aangetoond. Zelfs de Atheense omroep, die vaak spreekt over overwinningen, die niet bestaan, zoozeer zelfs, dat hij berichten uitzendt omtrent gewapende benden in Grieksch dienst, die de Tirana zouden zijn binnengedrukt, kan niet volkomen het stilzwijgen bewaren over den heldenmoed der Italiaansche soldaten.

De Atheense omroep tracht echter bijvoorbeeld te verbergen, dat in de zone van Koritza twee onzer bataljons twee Grieksche divisies hebben teruggeslagen en dat op verscheidene plaatsen onze soldaten gedwongen waren te strijden tegen aanzienlijk talrijker strijdkrachten.

Toen na het begin van den winter de moeilijkheden waren toegenomen, verduubelde het Italiaansche leger zijn moed en toonde het zijn hechten wil luist op het moeilijkste ogenblik van den toestand. De Engelse generale staf, die de Grieksche militaire massa's leidt, heeft zijn ergste verrassingen bevestigd door deze geest onzer troepen. Het is niet waar, dat de Italiaansche soldaten te doen zouden hebben met een onvoldoende uitrusting of slecht geleid leger, want men heeft het bewijs, dat wanneer de fascistische regering niet op het juiste ogenblik tusschenbeide gekomen zou zijn, Engeland zelve den brand op het Balkanschiereiland zou hebben doen ontbranden.

Men kon geen dag langer dralen. Het Grieksche leger werd steeds meer geravitaliseerd en gereorganiseerd. Het beschikt over talrijke en volmaakte geschutsubstituten, automatische wapens, de modernste strijd-

middeelen en een goede uitrusting. Boven op de met sneeuw bedekte bergen heeft men in witte uniform gekleede skitroepen gezien.

De Grieksche troepen worden uiteraard zoveel mogelijk van het noodige voorzien door degenen, die in de volstrekte noodzakelijkheid verkeerden om hen op de been te houden. Deze hulp omvat vliegtuigen, levensmiddelen, manschappen en munitie. Maar al het menselijke en technische materiaal, dat de Engelse organisatie tegenover onze strijdkrachten stelt, is in belangrijke mate versleten in deze twee maanden oorlog. Men spreekt van een slijtage in een verhouding van één op vier tot onze voordeele. De vijandelijke verliezen zijn geweldig.

Men is niet ver van de waarheid af, wanneer men zegt, dat Griekenland aan het einde van den oorlog, door de dwaasheid van de doelstelling zijner leiders, den grondslag zelve van zijn bestaan zal hebben verloren, want het riskeert ieder menschele element, dat onmisbaar is voor zijn leven.

Tegenover de hardnekkigheid van den vijand staat de vasthoudendheid van den Italiaanschen soldaat, die vastbesloten is het met hem klaar te spelen. Het élan der bevelvoerders is gelijk aan dat van hen, die gehoorzamen, en een enkele oorlog heeft een zoo hoog percentage gezien van gesneuveld officieren in verhouding tot het aantal gevallen soldaten. De bevelhebbers over eenheden, de regimentcommandanten gaan tot den aanval over met hun soldaten, of zelfs vóór hen uit.

Eenige dagen geleden deed de commandant van een regiment Bersaglieri een tegenaanval met een handvol soldaten op een groot detachement vijanden, dat trachtte zich een weg te banen nabij de Joegoslavische grens. Het detachement werd met bommen vernield.

De speciale correspondent van Stefani besluit met te doen uitkomen, dat dergelijke voorbeelden zich voortdurend vermenigvuldigen en dat de gewonnen, wanneer zij maar nauwelijks hersteld zijn, verzoeken weer te mogen gaan strijden.

BOMBARDEMENTSCHADE TE SALONIKI

Belgrado, 6 Januari. (D.N.B.). Naar de Vreme uit Loekevitie bericht, is de door het jongste Italiaansche bombardement op Saloniki aangerichte schade zeer aanzienlijk geweest. De door dit bombardement veroorzaakte schade wordt geschat op in totaal meer dan een miljard drachmen.

Het blad legt er den nadruk op, dat bij alle bombardementen het gebied van de Joegoslavische vrijheden niet geschoond is.

GRIEKSCHE VULKAAN IN WERKING

Sofia, 6 Januari. (D.N.B.). Op het Grieksche eiland Santorina is de vulkaan Thira hevig in werking getreden. Na een rustperiode van meer dan duizend jaar was deze vulkaan anderhalf jaar geleden voor het eerst weer tekenen van activiteit gaan vertoonen.

Tijdens de huidige werking heeft zich op het eiland St. George een krater gevormd, waaruit een groote hoeveelheid asch en gloeiende lava opsteeg.

RUSSISCHE GEZANT TE BELGRADO NAAR MOSKOU

Belgrado, 6 Januari. (D.N.B.). De Sovjet-Russische gezant te Belgrado, Plotnikov, is in den nacht van Zaterdag op Zondag naar Moskou vertrokken.

ROEMEENSCH OFFICIEREN ONTSLAGEN

Boekarest, 6 Januari. (A.N.P.). Staatsleider Antonescu heeft zeven kolonels, vier majoren en twee kapiteins, twee eerste en twee tweede luitenanten wegens „zedelijke ongeschiktheid“ uit den dienst bij de veldwacht ontslagen.

ADMIRAAL LEAHY IN VICHY AANGEKOMEN

Geneve, 6 Januari. (D.N.B.). Naar uit Vichy wordt gemeld, is de ambassadeur der Verenigde Staten, admiraal Leahy, gisteren om 24 uur te Vichy aangekomen. Ter ontvangst was aanwezig de chef van het protocol, gezant Loze.

In totaal waren ongeveer vijftig personen, met inbegrip van de journalisten verschenen.

SPOORWEGVERKEER IN FRANKRIJK

Berlijn, 6 Januari. Gedurende de laatste weken zijn in het bezette gebied weer enkele belangrijke spoorwegtrajecten in bedrijf gekomen.

De Noordelijke centrumbaan van Parijs is weer voor het verkeer opengesteld, zodat rechtstreeks verkeer van het Gare St. Lazare naar Cherbourg mogelijk is.

Ook de lijnen Parijs-Rouen, Parijs-Melun-Moret en Soissons-Reims zijn weer berijpbaar, evenals het traject door het dal van de Marne.

Door deze maatregel, die hoofdzakelijk door het optreden van Duitse technische formaties mogelijk gemaakt zijn, zal het economische leven in aanzienlijke mate verlevendigd worden.

DE WERKLOOSHEID IN DENEMARKE

Kopenhagen, 6 Januari. (D.N.B.). In een rede over de huidige positie van Denemarken heeft de minister van Binnenlandse Zaken, Kristensen, gesproken over de werkloosheid en o. a. gezegd, dat de staat hier werkgelegenheid moet scheppen. Het gevaar, dat in een dergelijk optreden schuilt, namelijk dat de gelden hiervoor aan het particuliere initiatief worden onttrokken en zodoende slechts een verplaatsing der arbeidskracht intreedt, is tegenwoordig niet al te groot, omdat Denemarken een grooteren voorraad geld dan grondstoffen heeft.

KERKNIEUWS

AFSCHEID DS. BENDER TE HOOGEZAND

Gisteren heeft ds. Bender, na de Ned. Herv. gemeente te Hoogezand één jaar en drie maanden te hebben gediend, reeds weder van haar afscheid genomen om zich den volgende Zondag te verbinden aan zijn nieuwe gemeente Stiens. Dit afscheid verbond de scheidende predikant aan de Openbaringen van Johannes II: 10: „Wees getrouw tot in den dood“. Na te hebben verklaard, dat hij meende het best te doen dezen laatste dienst te beschouwen als een gewonnen dienst, dat hij noch besturen, noch bijzondere personen zou toespreken, verzokend evenmin zelf te worden toegesproken, begon hij met den zin in de bedoeling van het tekstwoord te ontvouwen. Wijzend op de verschrikkelijke tijden, die wij thans doormaken, waarin de groote zedelijke en godsdienstige waarden, die in het Evangelie liggen besloten, telkens opnieuw worden vertreden en gevaar lopen geheel ten onder te gaan, hebben wij als eerste taak ons samen te buigen voor onzen heiligen God. Ons er voor hoedend in deze sombere, benauwende tijden weg te vluchten in optimisme, of te vervallen tot moedeloosheid en wanhoop, moeten wij in het vaste geloof, dat boven alles uit God's eeuwigheidslicht straalt, trouw blijven aan God, die zelf trouw is. Trouw moet zijn de mensch, trouw de kerk, trouw haar leden, trouw het volk.

Staaude werd als slotzang gezongen Gezang 301: 6: Mijn Schild ende Betrouwen zijt Gij, o God, mijn Heer.

LEGAAT

De nalatenschap van wijlen mej. wed. B. Schippers is, behoudens enkele kleinere legaten, vermaakt aan de Diaconie der Ned. Herv. gemeente te Kortezwaag.

Goede wenschen voor natuur en landschap

De dagen der goede wenschen liggen weer achter ons. Veel is er in ons allen omgegaan in de periode, die voorbij is, veel smartelijke herinnering aan wat het afgelopen jaar bracht, veel hopen voortuitzien naar den tijd, die komt, hoop op vrede en vrijheid bovenal.

Ook wie zich door studierichting of bijzondere ambitie of door beide met natuurleven en landschap intensief bezig houdt, heeft zijn wenschen voor het pas begonnen jaar. Of eigenlijk hebben wij allen die, de lezers van deze artikelen in elk geval. Naast de meer algemeene wenschen, die in heel ons volk, ja in heel de menschheid leven, heeft de natuurvriend nog zijn speciale verlangens.

Welke zijn dat, anno 1941, wat betreft natuur en landschap van ons vaderland?

Het is een heele reeks van wenschen, want hoeveel nuttige arbeid ook is verricht, hoeveel goede resultaten ook bereikt zijn, wij zijn nog lang niet waar we zezen moeten. Het wachten is allermeest op een Natuurbeschermingswet, die ons al jaren geleden beloofd is, maar die in onze uitgebreide wetgeving op zoo vele terreinen nog altijd ontbreekt. Die wet tot natuurbescherming zou dan vrijwel alles moeten inhouden, tenminste in groote lijnen, wat er aan algemeen gekoesterde verlangens in het hart der natuurkenners en natuurvrienden van Nederland leeft.

Wat wij niet meer behoeven te wenschen, wat er is, dat is een uitgebreide en meerendeels zeer aantrekkelijk gestelde en verzorgde literatuur over de schoonheid van ons vaderland, over „Het kleine land en zijn groote schoonheid“, zoals dr. Henri Polak het in een pas in herdruk verschenen mooi boek heeft genoemd. Wij kunnen over onze flora en fauna, over onze vogelwereld en ons plassenlandschap, over onze architectuur en onze duinstreek, over al wat deze en dergelijke onderwerpen raakt, te kust en te keur gaan aan uitgaven van zeer uiteenlopenden prijs en omvang. Wat wij ook niet meer behoeven te wenschen, wat aanwezig is, globaal en tot in vrij scherpe finesses, dat is een inventarisatie, een overzicht van wat ons aan min of meer oorspronkelijke en waardevolle natuur nog rest. Er kan in groote lijnen en over het geheel ook in details nauwkeurig worden nagegaan wat veranderd worden kan en wat in oorspronkelijke staat bewaard dient te blijven. Wat ook aanwezig is, dat is een voldoende aantal bekwaame mannen, wier oordeel in deze voor ons allen gezag heeft kan.

Zoo is er meer, waarvan wij zeggen kunnen dat het in orde is, maar er is ook nog veel dat ontbreekt.

Er wordt nog lang niet met voldoende oordeel des onderscheids ontgonnen, verkaveld, ontwaterd en droog gelegd. Niet alle zeldzame of betrekkelijk zeldzame planten en dieren zijn tegen uitroeiing gevrijwaard. Het droevig lot van den vrijwel uitgestorven vischotter spreekt in deze boekdeelen. De waarde uit economisch en aesthetisch oogpunt van de nog overgebleven molens wordt lang niet algemeen hoog genoeg aangeslagen. Dat ook een moderne, nieuwgebouwde boerderij in het landschap passen moet, is nog geen algemeen aanvaarde en toegepaste overtuiging. Dat ontziende reclame gewerd moet worden, is een principe, dat nog lang niet voldoende toepassing vindt. Dat licht- en telefoonleidingen zoveel mogelijk onder en niet boven den grond behooren, is nog geen communis opinio, geen gemeenschappelijk en diepgeworteld standpunt. Dat golfplaatruiter als dakmateriaal volstrekt afkeuring verdient, drong nog niet overal door. Dat in elk dorp en in elke stad deskundig toezicht op allen bouw en verbouw noodzakelijk is, in den vorm van schoonheidscommissies of anderszins, wordt nog niet overal vanzelfsprekend geacht in een meer centrale, landelijke en dwingende regeling is hier volstrekt noodzakelijk. Zoo zou ik nog een heel en heel tijdschrift kunnen gaan. In ons land met zijn snel zich uitbreidende bevolking en bebouwing is deskundig en oordeelkundig toezicht op de wijze waarop stad en land worden bebouwd en gecultiveerd of tegen bebouwing en cultiveering dienen te worden getwijfeld, met den dag meer gebiedende eisch. Hier moet snel en radicaal worden aangepakt, zal onze prachtige natuur en ons kostelijke landschap en ons in kleine en groote steden vaak unieke en onvolprezen stadsbeeld niet nog verder in hoogte mate worden geschaad, verninkt, bedorven.

Bij de vele Nieuwjaarswenschen, die in de afgelopen dagen zijn uitgesproken, wil ik nog de mijne voegen, die voor een deel parallel loopt met de verlangens van de meesten uwer, zoo niet van u allen, die in hooge mate ook uitgaat naar een toenemende en doeltreffende bescherming van dat wat ons door het voor- geslacht als een kostbaar natuur- en cultuurbezit is nagelaten: de schoonheid van ons vaderland.

A. L. B.

ONDERWIJS

EXAMEN OPTICIËN

Te Amsterdam werd op 4 Januari 1941 na gehouden examen ten overstaan van den rijksgeleerde en vertegenwoordiger van den secretaris-generaal, van het departement van Opvoeding, Wetenschap en Cultuurbescherming, het diploma opticien a (V.V.O.) toegekend aan C. Kramer te Bolsward en D. Postma te Huizum.

Benoemd tot onderwijzer aan de R.-K. Jongensschool Herbenusweg Maastricht de heer G. Vollmer te Dokkum.

WINTERHULP NEDERLAND

Verhoogt het saamhorigheidsgevoel. Geeft opgewekt aan het Winterhulpwerk.

Kleine Advertenties

bestemd voor de eerstvolgende plaatsing op Woensdag a.s., moeten uiterlijk morgen, Dinsdagavond, in ons bezit zijn

DE ADMINISTRATIE DER LEEUWARDER COURANT

MYRA, HET ELFJE

IN KLEUREN

Wij ontvingen nog een kleine LAATSTE zending voor eenige lezers die wij moesten teleurstellen.

De prijs van dit aardige boekje bedraagt slechts 40 ct., franco per post 46 cent. Spoedige bestelling is gewenscht, want de voorraad is beperkt en kan naderhand niet meer worden aangevuld. De Administratie der Leeuwarder Courant, giro 9910, zendt U na ontvangst van het verschuldigde onmiddellijk een exemplaar toe.

UIT DE STAATSCOURANT

Bij besluit van den secretaris-generaal van het departement van Financien is, gerekend te zijn ingegaan 1 Januari j.l., benoemd tot directeur-generaal der belastingen, H. Postma, thans raad-adviseur.

PERSONALIA

Benoemd in tijdelijken dienst bij de Crisis-Zuivelcentrale de heer B. Anema te Wommels.

485e STAATSLOTERIJ

4e klasse. 1e trekking. Maandag 6 Januari
No. 15587 f 25.000; nos. 3852 14950 20534 f 1000; nos. 11163 21024 f 400; no. 6186 f 200; nos. 1834 3829 5158 11648 15731 19307 19913 f 100.

BEURSOVERZICHT VAN HEDEN

Na nauwelijks prijshoudende opening, teruglopende koersen. Amerika fractioneel lager. Beleggingen vast.

De handel op de Amsterdamse Effectenbeurs was op den eersten dag der nieuwe week van weinig betekenis. De hoeklieden klagden, behoudens in enkele uitzondering, zoals in den Scheepvaartmarkt, vrijwel over het algemeen aan een gebrek aan affaire. Men ontkomt ter beurze niet aan den indruk, dat het tegenwoordige niveau bij het publiek de neiging heeft doen postvatten, voorts de gang van zaken en het verloop der gebeurtenissen af te wachten, alvorens men er toe overgaat, zich weer actief aan den handel te interesseren. Daarbij blijft men echter niettemin het koersverloop nauwlettend gadeslaan en in het oog houdend, hetgeen mede blijkt uit het feit, dat door tal van hoeklieden gewag wordt gemaakt dat vrij wat kooporders op lagere limieten aanwezig zijn.

Voor lokale Fondsen was de stemming heden iets luier. Welkwaar werd over de geheele linie vrijwel omstreks het vorige peil geopend, maar tegen het midden van de beurs sloegen de noteringen gedeedeerd een benedenwaartsche richting in. Akus openden op het vorig slot, maar zakten in tot beneden de 110 procent, om per saldo tot 109 pct. te dalen. Het koersverlies voor aandelen Philips was met 1½ procent van geringen aard. Dit fonds noteerde 209½ pct. Unilevers waren aan den gedrukten kant met een daling van 3 punten tot omstreks 126 pct.

Cultuurwaarden waren heden aan den flauwen kant, in den Rubbermarkt opende Amsterdam Rubber met 287 pct., 2 punten lager, maar zakten vervolgens langzaam in tot 281 pct. Waar op de 280-grens nogal wat limites lagen, werd de daling tot staan gebracht. De minder courante Rubberwaarden moesten eveneens eenige punten prijs geven. Van Suikeraandelen sloegen HVA's na een opening van even boven de 450 pct., al dadelijk een dalende richting in. Omstreks 446 werd eenige steun verleend, maar per saldo werd een verlies van ruim 7 punten geleden. Tabaksfondsen lagen verlaten in de markt. De koersafwijkingen waren hier naar verhouding iets hooger dan bij de andere cultuurfondsen. Het sterkst kwam dit tot uiting bij Deli Maatschappij, die bijna 7 pct. verloor.

Van Scheepvaart-aandelen kan worden gezegd dat hier de handel iets levendiger was dan in de andere hoeken het geval was. Het koersverlies in deze afdeling was naar verhouding zeer beperkt. Holland-Amerikaal verloren met 122½ procent een vol punt. Booten daalden van 165 tot 163 procent, en scheepvaartunie moest zich een verlies van drie punten getroosten tot 186½. De handel in Olie was van kalmen aard, echter kon men ook hier een geleidelijke daling van den koers onder beurs waarnemen. Het slot kwam op een niveau van even beneden de 272 procent. Voor Amerikaanse fondsen bestond geringe attentie. De iets hogere koersen, die Wallstreet Zaterdag seinde, werden ten onzent niet overgenomen. Zoowel Staal- als Koper-fondsen noteerden heden fractioneel lager. Eenige belangstelling ontmoeten American Car, die dan ook goed prijshoudend in de markt lagen. Op de beleggingsmarkt bestond een gedeedeerd vaste stemming voor Nederlandsche Staatsfondsen. Goede kooplust had tot oorzaak dat vrijwel alle obligaties in deze afdeling op een hooger peil kwamen te liggen. Ook voor gemeente obligaties en pandbrieven kwamen ten slotte hogere koersen tot stand. Prolongatie noteerde 2½ procent.

Beurs van Amsterdam

Officieele notering van 6 Januari

ACTIEVE FONDSEN

Staatsleningen

	pct.	Vorige	Koersloop	heden
Nederl. 1e leening 1940 '4	101	1007½	—	—
Dito 2e leening 1940 '4	89½	889½	—	—
Dito m. bel. fac 1940 '4	101	1007½	—	—
Dito Grootboek Obl. 3½	89½	—	—	—
Dito 1896-1904 Obl. 3	78½	79½	—	—
Dito Cert. v. Inscr. 3	78½	79½	—	—
Dito Grootboek Obl. 3	78½	79½	—	—
Nederland a f 1000 '36 3	84½	84½	—	—
do a f 1000 '37 3	89½	89½	—	—
do a f 1000 '36 3½ 3	61½	68½	—	—
Dito Ned. Werk. Soc. 3½	90½	91	—	—
Indis a f 1000 1937 3	88½	89	—	—
do a f 1000 1937A 3	88½	89	—	—

Aandelen

Koloniale Bank	199	198	—
Nederl. Ind. Handelsbank	135	136	—
Ned. Handel. Mij. C. f 1000	127	126½	—
Alg. Kunstzijde Unie	1127½	113	109
Van Berkel's Patent	48	50	—
Calvé-Delft	77¼	75	—
Centr. Suiker Mij.	200	201½	—
Fokker Vlieg. fab.	193	194	—
Lever Br. en Unif. C.v.A.	129¼	127	128
Ned. Ford Fabr.	339¼	339	—
Philips' fab. Gem. Bez.	210¼	209¾	209½
Am. Car. & F. C. v. A. \$	34½	35	34½
Am. Enka C. v. A. \$	50¼	497½	—
Anaconda Copper C.	31½	31½	31½
Bethlehem St. C. v. 10 \$	87½	89½	88½
General Motors C. v. A.	547½	547½	—
Int. Nick. Cy. C.v.A. \$11	28¼	28	—
Kennec. Cop. C.v.5/10A	39½	39½	39
Rep. Steel C. v. A. \$	217½	217½	217½
U. S. Steel Corp. C.v. A.	73½	72¼	72½
Dordtsche Petr. Mij.	261½	257½	—
Kon. Ned. Petroleum	274¼	273½	271½
Cont. Oil Cy. C. v. 10 \$	211½	215½	—
Phillips Petrol. C. v. A. \$	387½	381½	—
Shell Union C.v.10 \$ A.	129½	128½	128½
Tide W. Ass. Oil C.v.A. \$	111½	119½	118½
Holland Amerika Lijn	123½	124	122½
Java-China-Japan-Lijn	161½	160	158½
Kon. Ned. stoomb.-Mij.	165	165	163
Kon. Paketvaan.-Mij.	249	248½	—
Ned. Scheepvaart Unie	188¼	189	186½
Rotterdamse Lloyd	152	152	—
Stoomv.-Mij. Nederland	155½	154½	—
Handelsver. Amsterdam	457½	452	445
Javasche Cult. Mij.	285	283	—
Ned. Ind. Suiker Unie	272½	268	—
Ver. Vorstl. Cult. Mij.	131½	130	127
Deli Batavia Mij.	203	—	—
Deli Mij. a f 1000 C. v. A.	280	275	273
Senembah Mij.	220	217	215
N.-York Centr. C.v.A. \$	176½	167½	167½
Penns. R. 10 a f 50 C.v.A.	279½	269½	27
South Pac. Comp. C.v.A.	116½	117½	119½
South Railway Co. G. A.	13½	13½	—
Canadian Pac. C. v. A. \$	57½	58½	—
Amsterdam Rubber	285¼	287	281
Bandar Rubber Mij.	224½	224½	—
Deli Batavia Rubber Mij.	223½	223½	—
Kend. Lemb. Rubber	183	183	—
Oostkust a f 500 C. v. A.	168	168	—
Serbadijandj Samatra Rub.	135	134½	—
Ver. Ind. Cult. Ondern	186	—	—

125 JAAR
OBAS
VAN 1815

Solide en voordelige
BRAND-, STORM- EN
BEDRIJFSVERZEKERING
KANTOOR SCHRANS 57-59 BIJ LEEUWARDEN
TELEFOON 5552

Wil Uw
UURWERK
niet meer gaan?
JAC. COPINI
Prins Hendrikstraat - Tel. 5221
van ouds bekend als
DE horlogemaker
Repareert:
• VLUG
• GOED EN
• BILLIJK

BOEREBOELGOED
te Oudkerk
ten huize en ten verzoeken van den
heer P. K. Biesma, op Donderdag 9
Januari 1941, 's morgens 10½ uur,
van:
3 melke- en 2 vare koeien, paard
(kedde), hooiwagen met mestbak en
raam, hooikap, hok op afbraak,
eenig boerengereedschap.
Pl. m. 5 koei-seten 1e snede binnenl.
hooi, mesthoop.
Voorts: vulkachel met plaat enz.
S. TERPSTRA,
Notaris - Giekerk.

Houtverkoop
Boschhuys.
Notaris Mr. J. GORTER te Harde-
garip zal op Donderdag 9 Januari
1941, des nam. 1 uur (off. tijd), bij
Hoogland te Noordbergum, publiek
verkoopen:
Onderscheidene perceelen BOSCH-
HOUT, WALHOUT en STAMBOO-
MEN, voor de Stichting op Touten-
burg, mej. E. W. Idsardi, K. O. Popma,
Gem. Tietjerksteradeel (Bosch-
bedrijf), G. J. van der Meer en P.
de Jong.
Betalings: Onbekende koopers con-
stant, overigens op 1 Maart 1941.
Boekjes verkrijgbaar.

INVENTARIS
HOTEL-, CAFÉ-, RESTAURANT.
B. BOLWIJN, notaris te Anjum, zal op Woensdag 15 Januari 1941, des voor-
middags 10½ uur, in het Hotel „De Keizerskroon“ van K. Klopma, aan de
Langemarkstraat no. 32 te Leeuwarden, om contant geld publiek verkoopen:
Het tweede gedeelte van den INVENTARIS van het op hoog bevel ontruimde
STRANDHOTEL op SCHIERMONNIKOOG, w.o.:
Een-pers. Engelsche- en houten ledikanten: 1- en 3-deelge matrassen, dekens,
kussens, fauteuils, rookfauteuil, rieten fauteuils, serre ameublementen: tafels,
eiken boekenkast, tapijt, loopers, gevelde boekenkasten, linnenkasten, wasch-
stellen, lampen, glaswerk, wandbanken met leerbekleding, tapkast met toon-
bank en bierkraan, enz. enz.
Bezichtiging op Dinsdag 14 Januari 1941, 's nam. 3—5 uur: entree 10 cent.
Opdrachten worden aangenomen door den heer K. VAN DER SCHOOT,
Tjerk Hiddesstraat 6, Leeuwarden.

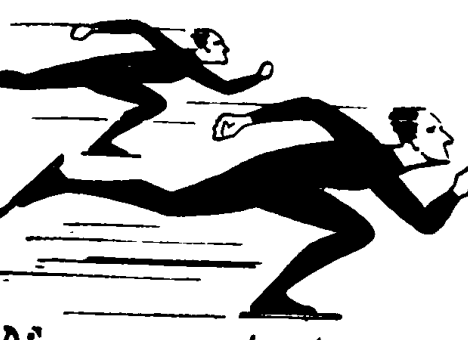
Bij vonnis der Arrondissements-
Rechtbank te Leeuwarden dd. 2 Jan.
1941 werd in staat van faillissement
verklaard J. SUERVELD, timmer-
man, wonende te Leeuwarden, met
benoeming van den Edelachtbaren
Heer Mr. B. Ph. Baron VAN
HARINXMA THOE SLOOTEN tot
Rechter-Commissaris en met aanstel-
ling van ondergetekende als cura-
trice.
Leeuwarden, 4 Januari 1941.
Zaailand 100.
De Curatrice:
Mr. E. G. VAN DIEMEN—MEKKING
Advocaat en Procureur.

TE KOOP een goed beklante
Timmerzaak
annex WAGENMAKERIJ, in het
Noorden van Friesland.
Br. fr., no. 40, bureau dezer courant.

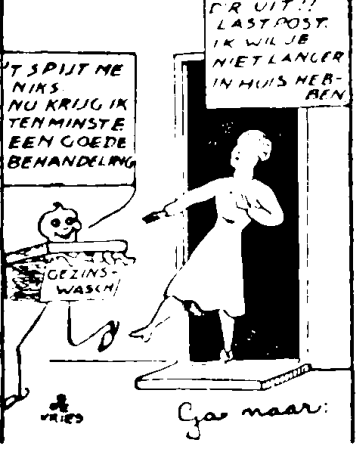
Burgerhuus
TE KOOP gevraagd, in Leeuwarden
of Huizum. Huurw. pl. m. f. 300.
Aanbiedingen, met volledige opgave,
onder no. 37, bureau dezer courant.

De Coop, Grasdrogerij „PASVEER“
te Loenga vraagt prijsopgave van
drie Wagens
op luchtbanden, voor grasvervoer.
Laadvermogen drie ton.
Opgave wordt ingewacht bij den
SECRETARIS, vóór of op 11 Jan. a.s.

Gevraagd Jan. kalvende
Gebruikskoeien,
afr. verplichte le. ering. Prijzen
nader overeen te komen. Br., met
gegevens, worden ingewacht bij
H. BRUINSMA, Deersum.

WIE WINNAAR
WIE WORDT?

Die op onze schaatsen snort.
Wij hebben Schaatsen in elk
model en elken prijs
Fabrikaten:
Fa. G. S. RUITER, AKKRUM
FRISA, IJLST
HUDORA - HAGEN - MOSS
enz.
Electrische
Schaatsenslijperij

L. DE VRIES
VOORSTREEK 67-TEL-4596

STOOMWASSCHERU
FA. GEZ. SINNEMA
SNEEK
TEL. 2673
Adres te LEEUWARDEN
BOLLEMANSTEEG 17
Telefoon 3550

DUIZENDEN
oude, verkleurde Costuums hebben
wij weer als nieuw gekleurd voor
f. 8.50. Demi's, Overjassen, Regen-
jassen en Mantels f. 5.50. Het wordt
er beslist niet kleiner van. Reparatie
en oppers. Zendt briefkaart of
geeft het den vrachtrijder mede.
G. LANGEDIJK,
Jac. v. Aakenstr. 6, Leeuwarden

Friesche Coöperatieve
Exportslachterij
te Akkrum.
Wij belasten ons met de levering van
RUNDVEE aan de Ned. Veeh.
Centrale op de leverplaatsen Steen-
wijk, Sneek, Wolvega, Drachten en
Leeuwarden, uitsluitend voor onze
LEDEN.
ALLE LEDEN kunnen hiervan ge-
bruik maken, dus ook die leden die
geen lid zijn van de Afdeling Vee-
afzet. De op deze wijze via ons ge-
leverde koeien komen in mindering
van Uw verplichte levering aan de
N. V. C. Uitbetaling aan de leden
geschiedt door de F. C. E.
Opgaven te richten aan onze ver-
tegenwoordigers J. WESTRA te
Lippenhuizen, tel. 10 of D. KOLDIJK,
Huins, tel. 24 Winsum (Fr.), of aan de
F. C. E. te Akkrum, tel. no. 11.
Voor het Bestuur:
F. G. DOKTER, Dir.

Boomen op stam.
Bij inschrijving TE KOOP, geheel of
gedeeltelijk, 16 eiken, 21 kastanjes,
19 iepen, 1 noot, eschdoorns en
acacia's.
Briefjes vóór of op 15 Jan. Lijst en
voorwaarden bij bezichtiging op
KLEIN JAGTLUST te Oranjewoud.
TE KOOP, in twee perceelen, 31 op
stam staande
Iepen Boomen,
op het erf van de boerderij bewoond
door A. FRANKENA te Winsum (Fr.).
Voorwaarden liggen ter inzage bij M.
TERPSTRA, café, Winsum (Fr.).

SNUFFEL in oude gouden en zil-
veren spullen. Verkoop ze, ruil
ze of laat er iets moois van maken.
Gratis advies. ZILWO, Kelders 33,
Leeuwarden.

TWEDE NOORDELIJKE ONDERLINGE
WAARBORGMAATSCHAPPIJ
TEGEN
MOLESTRISICO
Opgericht 10 Juni 1940

Commissarissen:
Prof. Mr. H. VAN GOUDOEVER, Groningen.
Mr. C. J. VAN MARLE, Amsterdam.
D. M. BAKKER, Groningen.
C. E. GROL, Groningen.
R. ZEGERING HADDERS, Emmen.
P. ERINGA, Buitenpost.

Directie:
Assurantiekantoor H. JANSEN N.V.
Directeuren:
H. VAN HOUTEN.
Jhr. O. B. VAN VIERSSEN TRIP.
J. E. WICHERS.
F. J. VAN DER BEEK.

Verzekerd bedrag op heden ruim f180.000.000

AANTAL DEELNEMERS RUIM 6500
AANTAL OBJECTEN RUIM 12.000
Bij het accepteren van verzekeringen passen wij in het belang van de deel-
nemers scherpe selectie toe in verband met aard, grootte en ligging van het te
verbinden risico, alsmede met het oog op de creditwaardigheid van aanvragers
AANVRAAGFORMULIEREN ZIJN VERKRIJGBAAR BIJ:
INCASSO-BANK N.V., LEEUWARDEN
en bij de Heeren:
A. D. BEERENDS & VEEREN, } Leeuwarden.
HOOGSLAGS ASSURANTIEKANTOOR, }
E. HOOGSTINS, }
H. POSTHUMA, } Surhuisterveen.
S. HIEMSTRA, }
alsook bij:
ASSURANTIEKANTOOR J. W. v. d. MEULEN, } Gorredijk.
Leeuwarden.

BOERDERIJ VOOR BELEGGING
TE KOOP voor niet landgebruiker (uitzonderingsgeval): Een in prima staat
van cultuur verkeerende SATE EN LANDEN, ter grootte van pl. m. 75 x 36½.
Are, aan één kavel gelegen. Verkooper moet pachter worden. Voor be-
leggers zeer gunstige gelegenheid.
Brieven worden spoedig ingewacht onder no. 33, bureau dezer courant.

Gevraagd KALFKOEIEN
voor EXPORT
met aftrek verplichte Slachtveelevering.
Advies en bemiddeling kosteloos. Spoedige opgave gewenscht.
JOPIE VAN DER NOORD — Vee-Export
LEEUWARDEN, ENGELUMERSTRAAT 11

VEELEVERING
Ondergeteekenden stellen zich beschikbaar om op te treden als
bemiddelaar voor de levering van Vee aan de Centrale. Ook goed-
soortige Kalvekoeien worden door hen in mindering van de ver-
plichting gekocht.
Tevens te koop gevraagd eenige volbloed Stieren, ongeveer
12 mnd. oud.
TH. JONKMAN - ITENS. Tel. 289.
W. KOLDIJK - JORWERD. Tel. 215.

BRANDHOUT
Eiken en Berken 20 á 25 cm. lengte
Winddroog. Direct uit voorraad leverbaar.
Prijs f. 38.— 1000 K.G. Franco huis
Leeuwarden—Huizum
N. FRIETMAN, Leeuwerikstr. 34
TELEFOON 4628

BUREAU-MINISTRE nr. 3776
VERKOCHT.
STENO-TYPISTE
Accurate, flinke
STENO-TYPISTE v r a a g t
werk aan huis
Br. fr., onder no. 8, bureau d. courant
Biedt zich aan
Steno-Typiste,
met Mulo-diploma.
Br. fr., no. 42, bureau dezer courant.

Verkoopster en
Leerling-Verkoopster
gevraagd.
HET FRIESCHE SCHATHUIS,
Voorstreek 79
Dienstbode
gevraagd per 12 Mei, best kunnende
melken.
U. NOORDENBOS, Blessum.
Gevraagd 1 Maart, in voorstad van
Bremen, 1 of 2
Dienstmeisjes,
18 jaar, om alle voorkomende huise-
lijke bezigheden te verrichten, ook
lichten tuinarbeid.
Br. fr., no. 34, bureau dezer courant.

Brandwaarborg-Mij. „NEERLANDIA“
van 1880 te SCHEVENINGEN
OPGERICHT TE LEEUWARDEN
BRAND-, INBRAAK-, BEDRIJFS- en STORMVERZEKERING
RESERVES RUIM f. 650.000.—
Neerlandia-Combinatie-Polis voor Woonhuizen en Inboedels
De minimum-jaarprijs voor brand- en inbraakverzek. v. inboedels bedraagt f. 3.—
Inlichtingen bij de Directie en bij den vertegenwoordiger: JOM. BOONSTRA,
Engelschestraat 29. Telef. 5252
Voor verzekerden (landbouwers) zijn bij M.H. Agenten hebbende op
hooiroeden beschikbaar

Hiermede berichten wij aan de gebruikers van
ZEISEN EN ZICHTEN
Merk Gebr. Tepe, Rich. Schulte en A. Hanewacker,
dat in Februari onze nieuwe voorraad
aankomt en wij dan alle orders via
Uw leverancier kunnen uitvoeren.
Fa. A. Hanewacker & Zoon
Importeurs van Zeisen, Zichten etc.
SNEEK

WRINGERS Waschmachines - Stofzuigers
Levering op proef
Waschmachinehand. F. JONKER
Wagstr. 3 - Tel. 2122 - FRANEKER

Loonbelasting-Statens
uit voorraad leverbaar in elk kwantum. Ook in boekvorm
DRUKKERIJ BOUMAN - KELDERS 19
TELEF. 3125

Flinke Administratieve Kracht
gevraagd voor aannemersbedrijf, voorloepig voor tijdelijk, in staat leiding
te geven. Brieven, met uitvoerige inlichtingen omtrent opleiding, praktijk-
ervaring, copie getuigschriften, referenties, verlangd salaris enz., onder no.
36, bureau dezer courant.

Gevraagd flinke
Dagdienstbode,
voor direct v. g. g. v. Aanm. heden-
en morgenavond tusschen 7 en 8.
mevr. VERWEY, Spanjaardslaan 139.
Voor direct gevraagd flink
Dagmeisje,
zelfst. kunn. werken, niet beneden
18 jaar.
Aanm. Hobbemastraat 13, Huizum.
Dagmeisje gevraagd.
Gelieve aan te melden na 6 uur
Bildtschestraat 51.
Gevraagd op 12 Mei een flinke
Boerendienstbode
best kunnende melken.
JAC. NOORDENBOS, Miedum bij
Leeuwarden.
Voor direct een
Bakkersknecht
gevraagd bij S. RODENBURG,
Parrega.

Gevraagd op 12 Mei
vaste Arbeider
met dagmeid en liefst een jongen.
Moet in 't bezit zijn van een woon-
ark. Allen best kunnende melken.
Brieven, onder letter D, bij G. R. DE
JONG, Boekhandel, Warga.
Plaats aangeboden
voor iemand uit den goeden stand,
om opgeleid te worden in het vee-
houdersbedrijf.
Aanbieding POSTSTATION Eestrum.
Twee bekwame
Pakhuisknechten,
met ervaring in kaasverzorging, ge-
vraagd voor Osnabrug.
Aanbieding bij D. WOUDESTRA, tijde-
lijk Oppenhuizerweg 152, Sneek.
Verloren
in de binnenstad, door melkventer,
een BEURS MET HOUD. Terug te
bez. Vermeerstr. 16, Huizum. De eer-
lijke vinder zal goed beloond worden.

IJSSPORT

MET DE CAMERA LANGS FRIESLANDS IJSWEGEN

Tochten naar alle hoeken der Provincie

IELKJE NIENHUIS WINT TE SNEEK

SJ. ZELDENTHUIS WINNAAR TE WOLVEGA

Een vijftien meren tocht

DWARS DOOR FRIESLANDS LAGE MIDDEN

De pessimisten krijgen niet altijd gelijk. Ze hadden Zaterdag voorspeld dat het Zondag wel mis zou zijn met het weer voor de schaatsenrijders. Want de barometer deed een beetje onzeker, het woei hard, de lucht stond niet al te best en... den vorigen winter was het juist op de Zondagen ook altijd op de een of andere manier mis geweest.

En daar hebben we nu een allerplezierigsten ijs-Zondag gekregen, met gelegenheid om tochten door bijna de hele provincie te maken over goed ijs, niet gehinderd door sneeuw of harde wind. Nu ja, er had ook een beetje zon bij gekund, en als de wind nog iets zachter was geweest, dan zouden de spoorwegen niet zo'n goeden dag gehad hebben, want dan zouden er allicht wat meer rondrijtes gemaakt zijn, maar alles bij elkaar was het toch een pracht dag.

De stedelingen zijn alle kanten uit gezwermd, en de dorpelingen misschien ook wel, maar dan toch in mindere mate, want bijzonder druk was het, buiten de typisch „stadsche“ trajecten toch niet. Dat althans was onze ervaring tijdens een toer met een gezelschap van tien vurige tocht-enthousiasten door het „lage midden“, een tocht dien we bij nader inzien den „vijftien meren tocht“ hebben gedoopt, omdat alles tegenwoordig een naam moet hebben, en we vijftien meren op ons traject geteld hebben, met een beetje goeden wil. Reken u maar na: de Zonsmeer, het Prinsenhof, de Oude Venen, de Sytebuursteren, Peanster Eeën, de Bokkumermeer, de Terkappelsterpoelen, de Zoute Poel, de Goingaripster Poelen, de Langstaartenpoel, de Heegermeer, het Piel, de Grootte Gaastmeer, de Zandmeer en de Vlake Brekken. Voor het geval iemand den goeden wil bij deze berekening wat ruim toegepast acht, omdat de beide Eeën onder Grouw toch altijd te zamen als Wilde Ee plegen te worden aangeduid, de Bokkumermeer sedert de afdamming feitelijk niet meer bestaat en we op de route van Gaastmeer naar Workum slechts het alleruiterste puntje van de Vlake Brekken hebben beoerd, zij dezen criticaster er op gewezen, dat we het Wartenster Wijd niet eens hebben meegeteld, dat verscheidene van de genoemde poelen hun naam in het meervoud schrijven, zodat ze best ieder dubbel kunnen worden geteld, en dat we ook nog niet het stukje van de Fluessen hebben meegerekend, dat noodig was om van de Heeler meer naar het Piel bij Gaastmeer te komen. Er was dus voldoende reserve in de berekening, welke bovendien de sanctie des voorzitters van den Frieschen Ijsbond had, die de expeditie leidde, en zijn leidersgaven demonstrerende bij de redding van zijn vicevoorzitter uit een kistwerk en den ingang van den Ouden Weg, waarin deze te kwader ure terecht was gekomen tijdens een poging om hier een doorgang te zoeken. Daar het gewicht van laatstbedoelden functionaris tot dusverre steeds als een waarborg was beschouwd bij het beoordeelen van de draagkracht van het ijs, wilde het gezelschap hem uiteraard niet gaarne missen.

Dit avontuur was overigens het eenige tijdens den tocht, die een alleraangenamst verloop had, en aantoonde, dat men zeer gevarieerde ritjes door Friesland zou kunnen gaan maken... indien sneeuw, stroomen en ijsbreken de banen ten minste niet te veel ruimeren en onbetrouwbaar maken. Want ook gisteren, voor de groote drukte nog begon, was de toestand van het ijs wel zoo, dat men niet zonder risico overal kon rijden, of er geen acht op behoeft te slaan wat men onder zijn schaatsen kreeg.

Hier en daar troffen we ontzagwekkende waken aan, o. a. bij het begin van de Folkertsloot, onder Eernewoude, verder in de Goingaripster Poelen, in de Jeltlesloot en, hoewel in geringe mate, in het Heeger meer. Anderzijds hadden we meevallers. Zoo bleek het mogelijk, al bij het begin van de Potmarge op te binden, zoodat een lange wandeling ons bespaard bleef. Voorts lag de Greuns — in tegenstelling met de hardnekkige geruchten — niet open, zoodat we ons afvroegen, of de epidemie van kletspraatjes zich ook al tot de ijsport had uitgebreid. Niet dat die Greuns nu een effen baan was, verre van dien, maar men kon er overheen, en tot de Froskepolle was het maar een klein eindje. De Wargastervaat was uitstekend, zoodat Grouw wel een druk bezoek zal hebben gehad. Wij volgden dit water maar een kort stuk, om via de Nieuwe Sloot naar het Lang Deel en zoo verder naar Wartena te gaan, waar men ons sombere verhalen ophing over den toestand bij de Kruiswaters, die den vorigen dag nog opengebroken waren. We stelden ons voor, daar een demonstratie in het groot van Eliza's vlucht te moeten geven, en van ijschots op ijschots springende aan den overkant te zullen komen, doch de passage bleek alweer hecht en sterk te zijn. Later is de Graft echter weer opengebroken, hetgeen vele rijders uit Grouw en Eernewoude gedupeerd heeft.

De verlatenheid in de streek van Saiter, Groene Doken, Prinsenhof en de Ee was schier volkomen; het verbaasde ons, dat er zoo weinigen zich opgemaakt hadden om dit gebied van zoo talloze herinneringen aan zomersche vertier op het water te bezoeken, maar misschien waren we nog wat vroeg. Te Akkrum waren we ten minste de eerste Leeuwarders die verschenen, en ik hoop nu maar, dat de heer Prinsen zijn uitstekende snert niet alleen voor ons heeft gekookt, want ze verdiende een goeden omzet.

Ook in het Zuidwesten troffen we zeer weinig toeristen op het ijs aan, maar dat is daar in den regel zoo, hoewel dit toch een streek is waar men de ijsvreugde in haar het meest grootsechen vorm, op de groote meren, kan vinden. Wat is er indrukwekkender dan om bij Heeg het meer op te gaan, en dan die geweldige, werkelijk onafzienbare vlakke voor zich te zien? Het ijs vertoont er alle mogelijke tinten en kleuren, blauw-grijs, gelig-wit, grijs-wit. Nu eens ploegt men moeizaam door een stuk sneeuw, dan weer gliden de ijzers geluidloos en vliegensvlug over spiegelgladde zwarte stukken. Ja, als we tijd hadden gehad, zouden we tot Stavoren door zijn ge-

gaan, maar in de verte blonk al de stoompluim van den trein op weg daarheen, die ons op zijn terugreis diende op te pikken, en de wedstrijd daartegen bood weinig kans. Zoo werd Workum het einddoel, en daar tuimelden we in het stations-koffiehuis midden in de schaatsenrijders. Vele wegen hadden hierheen geleid, over Sneek en Bolsward, over Heeg, dan nog de route welke we Zaterdag in de krant aangaven en ten slotte het wat omslachtige, maar zoo mooie parcours dat we gisteren hadden gevolgd.

Ieder was het er over eens, dat de dag de moeite waard geweest was, en dat waren ook allen van den drom die later te Sneek in den trein kwam. Tegen alle inconvenientien welke de winter in de gegeven tijdsomstandigheden geeft, hadden zij hun sportieven geestdrift, hun liefde voor het mooie Friesche winterlandschap, hun hechte en vroolijke ijskamaarschap gesteld en dezen zorgeloozen dag als een geschenk des hemels aanvaard.

Twee wedstrijden voor één geld te Sneek

De 71-jarige ijsclub „Friso“ te Sneek heeft, mede dank zij de financiële injecties, toegediend door enkele burgers, Zaterdagmiddag op de ijsbaan aan den Leeuwarderweg van een berijderswaardige uitnodiging blijk gegeven. Het viel daarom te betreuren, dat niet meer dan negen rijders zich door de flinke prijzen hadden laten verleiden.

Om echter toch het talrijke publiek het zijne te geven werd onder de in den eersten en tweeden omloop afgevallenen nog eens een wedstrijd gehouden, een geste die ook door de rijders op prijs werd gesteld.

Door het niet deelnemen van het vereischte minimum aantal rijders kreeg het bestuur vrijheid van handelen ten opzichte der prijzen, welke dan ook werden ingekort. Het ingekorte bedrag overigens werd door den tusschenwedstrijd ruimschoots opgevoerd.

Er is door de meisjes uitstekend gereden, ze hebben zich ten volle gegeven en het publiek is dan ook voldaan naar huis kunnen gaan.

Ten einde onze lezers een goed overzicht te geven van de twee wedstrijden zullen wij ze, hoewel ze door elkaar verstrengd worden, afzonderlijk trachten te beschrijven.

DE HOOFDWEDSTRIJD

Voor den hoofdwedstrijd, die was na loting de volgende lijst ontstaan:

1. Fokje v. d. Velde te Marssum
2. Geertje Douma te Otingawier
3. Tjitske Hielkema te Langezwaag
4. Djoke Jellema te Rien
5. Sietske Pasveer te Akkrum
6. Ina Keulen te Terzool
7. Rinske Jongstra te Sneek
8. Durkje Huitema te Wommels
9. Ielkje Nienhuis te Makkinga

De eerste omloop leverde uitgezonderd de ontmoeting tusschen 7 en 8, weinig spanning op. Deze rijders hadden drie ritten noodig om tot een beslissing te komen. Deze viel uit ten gunste van Durkje Huitema. Wanneer deze rijder, die we jammer genoeg te weinig in de baan zien, behoorlijk geoefend voor den dag was gekomen, dan zouden die drie ritten niet noodig zijn geweest.

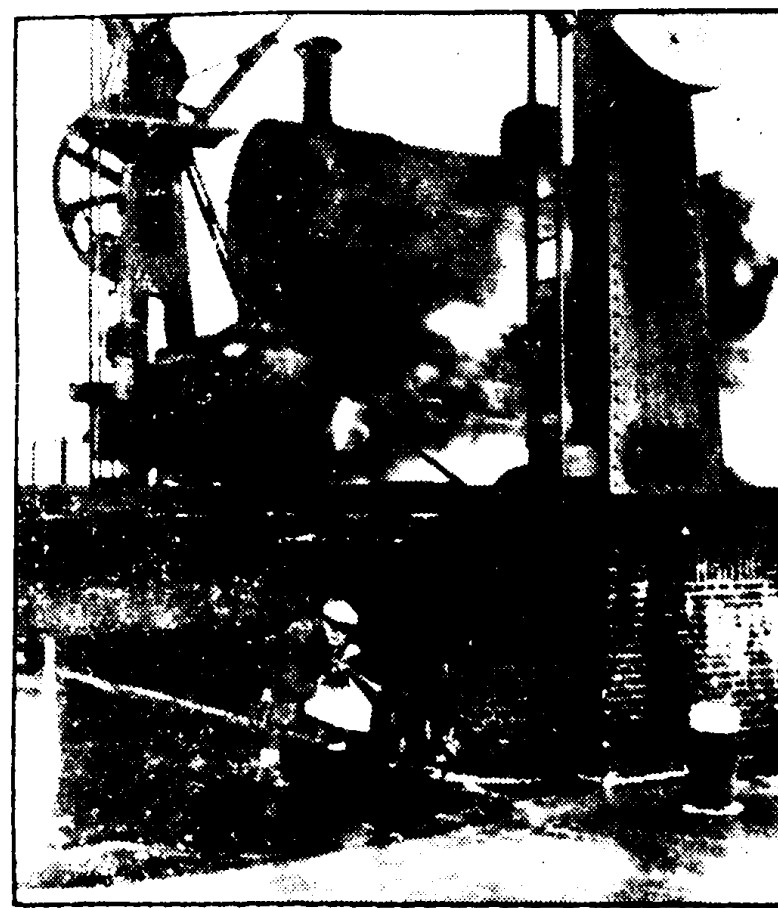
Wie de verslagen der vrouwenwedstrijden regelmatig en met interesse volgt, zal wel hebben begrepen dat verder de nummers 2, 4 en 6 van de lijst meesten worden afgevoerd.

Er was voor den snelsten rit in den eersten omloop een medaille uitgetoofd. Fokje en Sietske noteerden beide 345 (voor en tegen wind), weshalve werd besloten den snelsten tijd in den tweeden omloop te laten beslissen.

De medaille kwam, dat kunnen we hieraan direct toevoegen, aan Fokje, die toen 334 tegen Sietske 343 reed.

Ielkje Nienhuis die twee achtereenvolgende jaren te Sneek zegevierde

De tweede omloop

De tweede omloop begon direct al met spanning. Ielkje Nienhuis en Fokje van der Velde, twee rijders van uiteenlopende techniek. De eerste razend snelle maar korte streken vooruit, de tweede oogenschijnlijk stijver, maar forscher slag. De korte snelle strek zegevierde, want omdat deze ook tegen den vrij sterken wind, welke over de lengte van de baan stond, het meest productief was.

Met Sietske en Tjitske was het startmiserie — we wyden daaraan elders nog een kort woord — volkomen startmiserie. Bij den eersten rit geturfd 11 maal terug, den tweeden rit 14 maal.

Tjitske, die veel beter reed dan in Huizum, gaf de Friesche Kampioene tot de laatste meters partij, doch verloor juist op deze laatste meters.

Durkje Huitema bleef staan.

Om de prijzen

Wat de spanning en tegenstand van de winnares betreft was de ontmoeting tusschen Ielkje en Durkje een getrouwe copie van die tusschen Sietske en Tjitske. Alleen de beide eersten gingen veel vlugger van streek. Durkje met haar mooien, forschen, maar toch zoo gemakkelijk slag, werd in twee ritten met ongeveer 1½ meter verschil geslagen.

De eindstrijd

Sietske, die zichtbaar vermoeid was, kon het tegen de vlugge, kleine en aldoor zoo frissche Ielkje niet bolwerken. Het pleit werd in twee ritten op afdoende wijze beslist. De voorsprong welke Ielkje beide keeren ongeveer halverwege de baan veroverde werd naar het einde nog uitgebreid.

DE TUSSENEN-WEDSTRIJD

Ook de tusschenwedstrijd heeft gezonde sport te zien gegeven.

In den eersten omloop ging het tusschen:

1. Djoke Jellema en 2. G. Douma.
3. R. Jongstra en 4. Tj. Hielkema.
5. F. v. d. Velde en 6. Ina Keulen.

Djoke bleek sneller dan Geertje, die weliswaar een goede rijder is, maar op de groote wedstrijden nog van geen betekenis is. Met Djoke is het even anders. Zij is van het type Tjitske Hielkema, maar slapper in de enkels.

Tusschen Rinske Jongstra en Tjitske Hielkema spande het tot ongeveer drie kwart van de baan, toen Tjitske beide keeren begon uit te loopen om te winnen.

Fokje v. d. Velde won betrekkelijk onbedreigd van Ina Keulen, doch zij spande zich nog wel zoo in dat zij ook in dezen eersten omloop de uitgetoofde 10 voor den snelsten rit binnen haalde. Het was weer 33.4. Tegen den wind 18, voor den wind 15.4 sec.

Om de prijzen

Om de prijzen ging het hier nu tusschen Djoke, Tjitske en Fokje.

Tjitske had met Djoke weinig moeite, zoodat de laatste den derden prijs kreeg.

Fokje en Tjitske streden nog hardnekkig om eersten en tweeden prijs en hierbij bleek dat Fokje de snelste was.

Wie met het foto-toestel bij zich een schaatsentocht door Friesland maakt, zal den sluit van zijn apparaat zelden rust gunnen. Het eene schilderachtige of typische tafereeltje volgt op het andere. Friesland als ijsland is geen streek van doode wintersche verlatenheid, maar een verzameling van zeer afwisselende doch steeds mooie beelden. De schaatsenrijder geniet er in het voorbijgaan, soms te vluchtig, van, maar de fotograaf kijkt aandachtiger; hij savou-reert Friesland als een fijnproever en eigenlijk zou men hem niet mee moeten nemen als men op wil schieten. Maar voor den tijd dien hij neemt om opnamen te maken, schenkt hij zijn metgezellen iets terug — een rijker inzicht in de bekoorlijkheden van het landschap en in de afwisselende aspecten van de ijsport.

Te Rinsumageest is het een coquet bruggetje over de vaart, dat zijn oog boeit. Wat verder op vindt hij een baan-inspecteur van den Frieschen Ijsbond aan het werk om de dikte van het ijs op de groote en vaak ietwat ver-raderlijke vlakke te meten. Het werk van den baaninspecteur is van groot belang; daarvan hangt immers de betrouwbaarheid der berichten over den toestand der ijswegen af en die berichten worden door heel schaatsenrijdend Friesland verslonden.

Hoe is het ijs onder de bruggen? Lang niet altijd betrouwbaar, want vele bruggen zijn, door de vernauwing welke ze in de vaart brengen, echte trek-gaten. Maar onder de spoorbrug bij Wirdum was het ijs gelukkig sterk en de rijder behoeft, om zijn tocht te vervolgen, niet te wachten, tot de hijgende locomotief haar lange sleep wagens voorbij had getrokken.

Wanneer men er vroeg bij is, en de ijswegen nog eenzaam vindt, is iedere

„tegenligger“ een ontmoeting van belang. Men kan van hem inlichtingen krijgen over den toestand van het traject dat men nog rijden moet en waar hij reeds overheen is gegaan. Even een praatje, en dan gaat ieder zijns weegs. Spoedig is de eenzame figuur een klein zwart stipje geworden in het wijde witte land.

Wie Sneek uit het Zuiden nadert, ziet de Waterpoort als een prachtig décor voor het oud-vaderlandsche tooneel aan haar voet: een schouwspel dat in zichzelf reeds de belooning bevat voor den volbrachten tocht.

Langs de korte baan

Het reglement van den Bond van IJclubs spreekt ten opzichte van het euveld der veelvuldige starts een taal, welke niet mis te verstaan is. Het maximum aantal is zegge en schrijve vijf. Voor mijn gevoel drie te veel, maar daarmee mag geen rekening worden gehouden.

Reglementair vijf, dus niet meer. Leest u het verslag van den wedstrijd te Sneek er eens op na. Eenmaal 11 en eenmaal 14 keer een van beide rijderster vertrokken en terug geroepen. Men geeft daarvan doorgaans de rijders de schuld. Daardoor echter maakt die men er zich te gemakkelijk af. De verdediging; het kan aan den starter niet liggen, want de man doet het al jaren, gaat niet op.

Zulks bewijst alleen, dat de man het dan al jaren niet goed heeft gedaan.

De starter behoort boven de nervositeit van twee aan elkaar gewaagde tegenstanders (sters) te staan. Het morele overwicht van den man op de streep moet hier regelend optreden.

Men heeft het starttoestel-Jouta, dat goed voldeed, om mij onbekende redenen, nergens anders willen gebruiken dan in Holwerd, de plaats van inwoning van den uitvinder.

Het is onmogelijk om het prachtige toestel-Dubois—Bond van IJclubs overal naar toe te brengen.

Waarom dan niet de bij atletiek en zwemen zoo beproefde methode toegepast?

De starter achter de deelnemers (sters), zoodat ze hem niet kunnen zien. Het sein: Deelnemers klaar of Op uw plaatsen en op schot of fluitsignaal af. Valsche starts zijn dan practisch uitgesloten, zoodat beide genoemde sporten bewijzen en mocht het al tot het reglementaire maximum komen, dan de laatste start absoluut beslissend laten zijn. De starter baas en niemand anders.

En nu nog een enkel woordje over het kortebaant-rijden op Noorsche schaatsen. Ze lijken mij voor dit werk niet aan te bevelen. Sietske Pasveer start er, dank zij een deskundige voorlichting, snel op, doch de lijn en de lengte van de schaats is niet ingesteld op de korte streken, welke de korte baanwedstrijden vragen.

Twee wedstrijden heb ik aan deze rijder speciaal aandacht gewijd en die aandacht leidde voor mij tot de conclusie, dat de Friesche schaats voor de kortebaant positief „ge-eigender“ is.

H.

(Zie voor vervolg pag. 2)

KORTEBAAN- EN KOPPELWEDSTRIJDEN
DOOR VOETBALLERS

Aangemoedigd door het succes, dat de IJclub Bergum en de voetbalvereniging van dien naam het vorig jaar hadden met den eersten koppelwedstrijd op de schaats van voetballers, werden pogingen aangewend om dezen winter weer zo spoedig mogelijk een dergelijken wedstrijd te houden.

Zaterdag werd op de prachtige IJbaan deze wedstrijd gehouden. Hieraan was verbonden een kortebaanwedstrijd, ook voor voetballers. De uitslag hiervan was: 1e prijs R. Postma te Akkrum; 2e prijs H. de Haan aldaar; 3e prijs H. de Boer van Bergum (Witveen).

Voor den koppelwedstrijd moesten 60 ronden gereden worden. De baan was daardoor 23 km lang. Van de twaalf ingeschreven koppels waren er niet minder dan 5 niet opgekomen, zodat er 7 startten. Al spoedig kwam er teekening in, no. 7 (Akkrum), lag bij de helft van de afgelegde ronden al ongeveer één ronde voor. Mede daardoor vielen er een paar koppels uit, want deze reden ook mee in den kortebaanwedstrijd.

De uitslag was, dat Akkrum (dr. Dijkstra en G. Sonneveld) het eerst de eindstreep passeerden. De 23 km was afgelegd in 46 min. No. 2 was Grouw (J. Brouwer en F. Jansma) in 47 min. No. 3 werd Frisia van Leeuwarden (L. Geveke en Steinvorte) in ruim 47 min.

In aanmerking genomen, dat op meer plaatsen in deze omgeving een hardijderij werd gehouden, kunnen de nijdere besturen met het resultaat van deze wedstrijden zeer tevreden zijn. Zoowel van de zijde van de deelnemers als van die van het publiek kwamen sympathiebetuigingen in.

De prijzen bestonden uit medailles.

MANNEN

Grouw, 1e prijs f 60. Barend van der Veen te Waga; 2e f 40 J. Slof te Joure; 3e f 10 A. Adema te Grouw; 4e f 10 L. Buma te Grouw.

Oppenhuizen, 1e prijs f 20 F. Nauta te Leeuwarden; 2e f 10 R. Lautenbach te Oppenhuizen; 3e f 5 J. Zeldenthuis te Joure.

Er waren 15 deelnemers.

STIENEN 46 deelnemers. 1e prijs f 20 S. Zijlstra te Bergum; 2e f 15 J. Bron te Drachten; 3e f 10 J. de Boer te Ureterp; 4e f 4 S. Hoekstra te Murmerwoude; 5e f 4 F. de Graaf te Leeuwarden; 6e f 4 M. Schotanus te Terhorne.

Warns, Aantal deelnemers 14. 1e prijs f 20 B. Hof te Gaastermeer; 2e f 10 T. F. de Vries te Warns; 3e f 250 W. van der Zee te Hindeloopen; 4e f 250 S. van der Ploeg te Molkwerum.

Molenend, 22 deelnemers. 1e prijs H. Mozes te Drogenham; 2e prijs S. Kleinstra te Ticheltwerf; 3e prijs H. de Jager te Dantumawoude.

VROUWEN

De Hoeve, IJclub „De Hoeve“. 1e prijs f 15 W. Mulder te Terwispe; 2e f 10 Aukje Nienhuis te Makkinga; 3e f 250 Klaasje Menger te De Hoeve; 4e f 250 Grietje Boverhof te Noordwoude.

JONGENS

Steggerda, IJclub „Vooruit“. 18 deelnemers. 1e prijs f 1250 J. de Vries te Terhorne; 2e prijs f 5 Schotanus te Oudeschoot; 3e prijs f 250 J. Menger te De Hoeve.

Als bijzonderheid dient te worden vermeld dat de eerste prijswinnaar, de 14-jarige J. de Vries van Terhorne, dit seizoen reeds 4 eerste prijzen heeft gewonnen en den vorigen winter 11 eerste prijzen, in totaal f 110 en eenige horloges. Hij behoort voorzeker een favoriet te worden in de naaste toekomst.

LEDEN

Oldeboorn, Paren en drie man aan 't haakje: De uitslag luidt als volgt: 1e prijs Fokke Hoekstra en Jeltje Watzema; 2e prijs S. de Groot en Akke Groen; 3e prijs J. Nieuwland en Aaltje Dijkstra.

In de tweede afdeling waren 10 groepen. 1e prijs R. Veldstra, Mevr. Wijbenga—Dijkstra, D. v. d. Dult; 2e prijs A. de Jong, mevr. I. J. Hemminga—Hoekstra, J. Groen; 3e prijs Jac. Witte, mevr. Meijer—van der Meer; J. Meijer.

Sloten, Estafette-rijderij: 1e prijs T. Leffertstra, mej. J. Adema, W. Roodhof; 2e prijs R. Bosma, mej. de Roos, J. de Vreeze; 3e prijs J. v. d. Goot, mej. W. de Lange, R. v. Dijk.

LEDENRIJDERIJ IJCLUB „TJALLINGA“

Zaterdagmiddag hielden de leden en aspirant-leden van de IJclub „Tjallinga“ te Huizum een onderlinge krachtmeting: er werd ditmaal niet op de kortebaan gereden, doch men hield een afvalwedstrijd; hiervoor was een ruime baan langs den buitenkant van de ijsbaan afgezet. Er werd gereden in groepen van ten hoogste vijf rijders, van wie na elke baanronde de laatste afviel. De winnaar van elke groep plaatste zich voor den eindstrijd. Er werd met veel animo gereden — de lijst gaf een tal deelnemers van 77 aan — waardoor deze ledenrijderij bijzonder goed tot haar recht kwam. De uitslag was: Aspirantleden: 1. P. Faber, 2. S. Santema, 3. B. Mendel, 4. J. Bonnama.

Mannen van 18 tot 35 jaar: 1. G. Postma, 2. D. Beekma, 3. W. Vellinga, 4. A. Feitsma, 5. K. v. Loon.

Mannen van 35 tot 45 jaar: 1. S. Postma, 2. E. v. d. Land, 3. Th. Hornstra.

Mannen van 45 jaar en ouder: 1. L. Postma, 2. G. de Vries, 3. R. Kok.

JEUGDKAMPIOENSCHAP IDAARDERADEEL

Grouw, IJclub „For it Jonge Folkje“. Meisjes en jongens om het kampioenschap van Idaarderaad.

Meisjes van 10 en 11 jaar: 1. Aaltje A. Nauta te Wartena; 2. Trijntje de Vries te Grouw; 3. Hiltje Visser te Grouw; 4. Antje Adema te Wartena.

Meisjes 12 en 13 jaar: 1. Trijntje J. de Boer te Waga; 2. Anna D. Nauta te Wartena; 3. Anna Kloosterman te Roordahuizum; 4. Gortje van der Vegt te Roordahuizum.

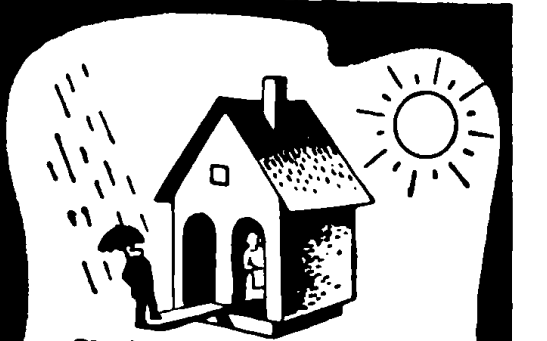
Jongens 10 en 11 jaar: 1. Gerrit Venema te Waga; 2. Berend de Boer te Waga; 3. Sipke Popma te Roordahuizum; 4. Johannes Sinnema te Waga.

Jongens 12 en 13 jaar: 1. Gjalit Keidel te Grouw; 2. Jan de Leeuw te Grouw; 3. Jelle A. Nauta te Wartena; 4. Uiltje Popma te Wartena.

DE ELF-MERENTOCHT

Uit Langweer bericht men ons: Hoevel nog geen zekerheid bestaat dat de Elf-merentocht, die thans op Woensdag a.s. vastgesteld werd, zal kunnen doorgaan, wordt toch met alle macht aan de voorbereiding er van gewerkt, te meer nu blijkt dat allerwegen voor dit sportevenement groote belangstelling bestaat. Al werd er nog slechts weinig publiciteit aan gegeven, toch konden reeds belangrijke inschrijvingen voor den wedstrijd uit Arnhem, Apeldoorn en andere plaatsen buiten de provincie worden genoteerd. Ook uit Holland kwamen reeds aangiften binnen, o. m. van den bekenden sportsman Jan Zeegers.

De A.V.R.O. deelde mede met haar reportagewagen aanwezig te zullen zijn, ten einde den wedstrijd te verslaan. Voor de deelnemers van buiten de provincie al logiesgelegenheid bestaat bij hotels te Heerenveen en Joure, terwijl indien o. verhoopt hotelruimte te kort mocht zijn, inkwartiering in Langweer voorbereid wordt. Voor deelnemers, die te Heerenveen of Joure overnachten, bestaat de gelegenheid met één of meer autobussen 's morgens Langweer te bereiken. Deze bussen zullen b' het station te Heerenveen, de treinen uit Leeuwarden en

Slecht weer op komst!

Dus oppassen voor verkoudheid. Zorg in elk geval Aspirin in huis te hebben. Het beste middel tegen verkoudheid, griep en reumatiek.

ASPIRIN
hoort in huis!

Zwolle, die om 8 uur 14 en 8 uur 45 aankomen, afwachten. Na afloop van den wedstrijd zullen wederom bussen op treinaansluitingen te Heerenveen rijden.

HENNAARDERADELTOCHT

Het bestuur van de IJclub „Winterwille“ te Wommels denkt op Donderdag 9 Januari een Hennaarderaadeltocht te houden.

Het te rijden traject heeft een lengte van plm. 70 km en zal gereden worden als tocht er als wedstrijd. Voor den wedstrijd zijn er verschillende medailles beschikbaar gesteld, terwijl door de Batavusfabriek te Heerenveen een paar schaatsen zijn aangeboden.

Iedere volbringer van den tocht zal een herinneringsinsigne ontvangen.

Als begin- en eindpunt is Wommels de aange- wezen plaats. De route is als volgt: van Wommels de Bolswardertrekvaart via Burgwerd bijna tot Bolsward en dan naar Waaxens, van Waaxens terug naar Bolsward en dan langs de Klooster- vaart naar Hijaard, dan door naar Lutkewierum de Sibadeavaart langs naar IJtens en Oosterend, vervolgens de Sibadeavaart, klein eindje Bols- wardervaart en dan op naar Spannum. Van hier via Tzumervaat, Franekerzeilvaart naar Wels- ripp, dan naar Bayum, eindje terug, en dan via Winsum en Oosterlittens naar Hennaard, vandaar naar Edens, weer langs de Bolswardervaart er de Kubaardervaart en zoo naar Kubaard, en dar de laatste étappe naar de startplaats, doch nu eind- punt van de route Wommels.

JAN LANGEDIJK WINT TE WARMENHUIZEN

Voor de tweede maal is in dit seizoen Jan Langedijk er in geslaagd de eerste plaats te bezetten bij de wedstrijden te Warmenhuizen.

Op alle afstanden wist hij zich als eerste te kwalificeeren. De tegenstand was niet zoo groot als men verwacht had, want verschillende be- kendere rijders ontbraken op het appél. Alleer de Zaandijker van Hoorn maakte het Langedijk nog eenigszins moeilijk, op de 3000 meter was het verschil slechts 0.3 sec.

BUYEN WINT DE BAMESTRABEKER

Op de banen van de IJclub Bamestra te Beemster werden gisteren de wedstrijden om den Bamestrabeker gehouden. Er verschenen 28 deelnemers aan den start. Door de minder goede conditie van het ijs en door den stevigen oosten- wind werden de tijden ongunstig beïnvloed. Op de 500 meter leverde W. S. Blaisse een goede prestatie door in 50.4 sec. te winnen. De 1500 en 3000 meter waren echter onbedreigd voor Buyen, die vooral op de 3000 meter in zeer frazien stijl reed.

Een verrassing was het rijden van den jeug- digen Muts uit Jisp, die op de 1500 en 3000 meter beide malen de tweede plaats bezette en daarmede zelfs bekende rijders als Ekelschot en Kremer achter zich liet. In het totaal klassem- ent werd hij dan ook een goede tweede achter Buyen. De bekerwinnaar van het vorige jaar R. Kremer, moest zich ditmaal met de vierde plaats tevreden stellen.

BOKSEN

HEINZ LAZEK WINT VAN DEN ITALIAAN MERLO

Het winterboksseizoen werd Zondag te München met vier Duitsch-Italiaansche ont- moetingen ingezet. De meest belangwekkende partij van deze vier was die tusschen Heinz Lazek en Merlo in het zwaargewicht. Deze strijd zou moeten beslissen, wie van de twee in aan- merking komt om Max Schmeling uit te dagen voor een strijd om den Europeeschen titel. De partij is ten slotte uitgelopen op een gedeceide overwinning voor Lazek, die zijn tegenstander in de achtste ronde voor acht tel- len neersloeg, waarna Merlo den strijd staakte.

DAMMEN

CHR. DAMCLUB „GEZELLIG SAMENZIJN“

De dezer dagen gespeelde competitiewedstrijden luiden als volgt:

1e klasse:
Van Gelderen—Rinsma 0-2
A. Rinsma—G. C. Tardy 0-2
J. Stoelwinder—S. v. d. Kool 0-2
F. de Boer—Visser 0-2
Visser—S. v. d. Kool 0-2
Visser—Hoeksma 0-2

2e klasse:
G. Postma—Rinsma 0-2
L. Wielsma—Rinsma 0-2
A. Kliphuis—T. J. Brouwer 0-2
J. P. Brouwer—F. Hofman 0-2
A. Kliphuis—G. Postma 0-2
J. P. Brouwer—A. Kliphuis 1-1
H. Nijp—T. J. Brouwer 0-2

3e klasse:
R. Veen tra—Jan Otter 0-2
P. Lokema Sr.—Jan Otter 0-2
J. v. Hattum—R. Veenstra 0-2
T. Lokema Jr.—C. Poortvliet 0-2
P. de Vos—B. Jousma 0-2
P. Lokema Sr.—B. Jousma 0-2
J. v. Hattum—P. de Vos 0-2
P. de Vos—T. Lokema Jr. 0-2
C. Poortvliet—J. v. Hattum 0-2

DE ELF-MERENTOCHT

Uit Langweer bericht men ons: Hoevel nog geen zekerheid bestaat dat de Elf-merentocht, die thans op Woensdag a.s. vastgesteld werd, zal kunnen doorgaan, wordt toch met alle macht aan de voorbereiding er van gewerkt, te meer nu blijkt dat allerwegen voor dit sportevenement groote belangstelling bestaat. Al werd er nog slechts weinig publiciteit aan gegeven, toch konden reeds belangrijke inschrijvingen voor den wedstrijd uit Arnhem, Apeldoorn en andere plaatsen buiten de provincie worden genoteerd. Ook uit Holland kwamen reeds aangiften binnen, o. m. van den bekenden sportsman Jan Zeegers.

De A.V.R.O. deelde mede met haar reportagewagen aanwezig te zullen zijn, ten einde den wedstrijd te verslaan. Voor de deelnemers van buiten de provincie al logiesgelegenheid bestaat bij hotels te Heerenveen en Joure, terwijl indien o. verhoopt hotelruimte te kort mocht zijn, inkwartiering in Langweer voorbereid wordt. Voor deelnemers, die te Heerenveen of Joure overnachten, bestaat de gelegenheid met één of meer autobussen 's morgens Langweer te bereiken. Deze bussen zullen b' het station te Heerenveen, de treinen uit Leeuwarden en

KUNST
M. J. BRUSSE

De bekende journalist en schrijver M. J. Brussé is vandaag op 67-jarigen leeftijd te Schoorl gestorven.

Marie Joseph Brussé werd te Amsterdam ge- boren, bezocht de H.B.S. aldaar en begon zijn loopbaan als journalist bij De „Amsterdammer“. In 1893 werd Brussé verbonden aan de Nieuwe Rotterdamse Courant, in welk blad hij de groote reportages en de rubriek „Onder de Menschen“ verzorgde.

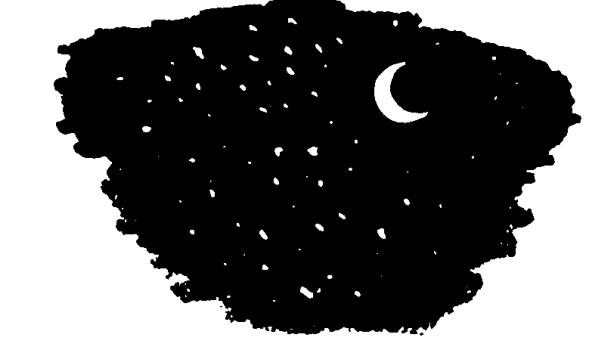
Brussé was een der beste krachten onder de journalisten. Ook op letterkundig gebied heeft hij naam gemaakt. Zijn bekendste werk is het in 1903 uitgegeven boek „Boefje“, dat veel her- drukken beleefde en dat als toneelstuk in Nederland en België zeer groot succes oogste.

Brussé was een geboren Amsterdammer, maar hij kon in de Maastad uitstekend wennen, het- geen zijn talrijke publicaties over Rotterdam bewijzen. Brussé was een journalist, die gaarne onder de menschen was en met hen medeleefde. Hij ging met hen de zee op zwierf door het land, en na elken tocht beschreef hij zijn belevenis- sen en ervaringen met een fijn gevoel voor humor en een diepen kijk in de menschenziel. Vooral ook met den kleinen man leefde hij mede en met een bijzondere belangstelling, getuige o. a. zijn vele feuilletons over het leven langs de straat, in kroegen en andere plaatsen, waar het leven bruist.

Behalve „Boefje“ schreef hij o. a. nog „Een dierenkolonie in een groote stad“, „Van af- en aanmonsteren“, „Landlooperij“, „Het rosse leven en sterven van de Zandstraat“, „Vijf en twintig jaar onder de menschen“, „Lotgevallen van den ouwen heer Dorus“ en „Jonker Johnny“.

De laatste jaren had Brussé zich uit het kran- tenleven teruggetrokken te Schoorl en schreef hij nog slechts feuilletons.

Hij was eere lid van den Nederlandschen Journalisten Kring en lid van de Nederlandsche Maatschappij van Letterkunde.

IEDEREN AVOND
STUDEEREN
TIENDUIZENDEN
VREEMDE TALEN
MET
LINGUAPHONE

RUSTIG IN EEN LUIEN STOEL

Gedurende de lange winteravonden studeer- en de ruim 11 miljoen Linguaphone-cur- sussen vreemde talen in de gezellige sfeer van hun eigen home. Zij frissen hun talen- kennis op of zij leeren een nieuwe taal door middel van de gramofon, die den vreemde- ling in hun huiskamer brengt. Dank zij het feit, dat zij de stof groeideels via het gehoor opnemen, leeren zij de taal ook weikelijk spreken en verstaan.

MOEILIKHEIDEN MET DUITSCH?

Lost ze met één slag op door met Linguaphone te gaan studeren. Zij leert U de taal in be- trekkelijk korten tijd volledig beheerschen. De cursus brengt U niet minder dan tien Duitschers (sprekers en sprekerssters), die U op prettige en intensieve wijze vertrouwd maken met de eigenaardigheden van de taal. Het zijn allen taalkundigen van wereldnaam, die hun leven besteden aan het onderwijzen van hun moedertaal.

29 TALEN

Behalve Duitsch brengt Linguaphone Fransch, Engelsch, Italiaansch, Spaansch en nog 24 andere talen, zodat er vrij zeker ook een Linguaphone cursus is voor de taal Uwer keuze.

BEGINNEN EN GEVORDERDEN

De Linguaphone cursussen bevatten een woordenschat van ca. 3000 woorden, zodat zij niet alleen geschikt zijn voor beginners, maar ook voor gevorderden, die hierin een schat van materiaal vinden om hun kennis te perfectioneeren en om hun gehoor te trainen.

WAT KOST DE STUDIE?

De complete cursussen in de Europeesche talen kosten, inclusief boeken, cassette en platen slechts f 75,-, terwijl U de volledige cursussen tevens kunt

HUREN

voor f 20,- per 4 maanden (ten verder a f 15,- p.mnd) met het recht tot koop onder aftrek van maximaal 4 maanden huur.

Onze huurcontracten staan het tusschen- tijds verhuurslen van taal toe, waardoor een huurcontract een unieke gelegenheid vormt voor het opfrischen van verscheidene talen. Gramofoons eveneens in huur beschikbaar.

Hoofdkantoor: Amsterdam
N.Z. Voorburgwal 112 L, Telefoon 31749

U gelieve mij nadere inlichtingen te verstrekken. Ik interesseer mij voor de taal _____.

Naam: _____
Straat: _____
Plaats: _____ L.C. 36

LINGUAPHONE

VERSTREKT DOOR DE DIRECTIE ALGEMEENE DIENST VAN DEN RIJKSWATERSTAAT OP DEN 6 JANUARI 1941

CODE IJSINLICHTINGSDIENST

Letter	Betekenis
Wad.	Rijkswaterstaat, Algemeene Dienst
A.	Scheepvaart niet belemmerd
B.	Scheepvaart voor stoom- en motor- schepen niet belemmerd, zeilvaart ondervindt hinder
C.	Stoom- en motorschepen met gering vermogen ondervinden hinder, zeil- vaart gesloten
D.	Scheepvaart alleen voor krachtige stoom- en motorschepen mogelijk
E.	Scheepvaart alleen mogelijk met speciaal voor de vaart door ijs gebouwde schepen
F.	Scheepvaart wordt door ijsbrekers in stand gehouden
G.	Scheepvaart mogelijk door een open- gebroken vaargeul
H.	Scheepvaart gesloten
K.	Scheepvaartmogelijkheid niet te be- oordeelen wegens slecht zicht
P.	Ijstoestand veranderlijk, wordt over- heerscht door getijde of windrichting
R.	Ijsberichtgeving tijdelijk stopgezet wegens onveranderden toestand
S.	Ijsberichtgeving stopgezet (beëindigd)

No.	Station	Code- letters
Groningen		
1.	Nieuw Statenzijl, Dollard	H.
2.	Nieuw Statenzijl, Aa	H.
3.	Winschoten, Winschoterdiep (Rensel)	H.
4.	Delfzijl, Eems	E.
5.	Delfzijl, Eemskanaal	D.
6.	Zoutkamp, Lauwerszee	C.
7.	Zoutkamp, Reildiep	D.
8.	Groningen, Reildiep	F.
9.	Groningen, van Starckenborgh- kanaal	F.
10.	Groningen, Eemskanaal	E.
11.	Groningen, Noord-Willems- kanaal	H.
Friesland		
12.	Nieuwe Zijlen, Lauwerszee	E.
13.	Nieuwe Zijlen, Dokkumer Diep	E.
14.	Leeuwarden, Richtig Kruis- waters	F.
15.	Leeuwarden, Dokkumer Ee	H.
16.	Leeuwarden, Harlinger Trek- vaart	F.
17.	Harlingen, Waddenzee	C. P.
18.	Harlingen, Vaart naar Leeu- warden	E.
19.	Kornwerderzand, Waddenzee	B. P.
20.	Kornwerderzand, IJsselmeer	H.
21.	Stavoren, IJsselmeer	E.
22.	Stavoren, Warnservaart en Heegermeer	H.
23.	Lemmer, IJsselmeer	H.
24.	Lemmer, Rien	H.
25.	Scharsterbrug, Scharsterrijn en Tjeukemeer	H.
26.	Terhorne, Sneekemeer	H.
27.	Bergumerdam, Wijde Ee	F.
28.	Schullenburg, Bergumermeer	F.

PAM'S REIS NAAR DE MAANAPEN

19. De weg leidt door een bos en na lange tijd te hebben gsjouwd bemerkt onze vriend, dat het dorp niet meer te zien is. Hij is yerdwaald. Dat valt niet mee in dit dichte bos.

Onderlinge

OORLOGSSCHADE

Verzekering Maatschappij

GEVESTIGD TE TELEFOON 14.30.41 5 GRAVENHAGE

Afd. A. Woningen, inboedels, enz. tot f 50,000.—

Op 1 Januari 1941 is het nieuwe verzekerings-halfjaar begonnen met een verzekerd bedrag van:

f 635.000.000

verdeeld over ruim 60,000 objecten.

Over het afgelopen halfjaar kunnen de aangemelde schaden **zonder eenige naheffing volledig** vergoed worden, terwijl bovendien een bedrag van f 175.000.— als reserve overblijft.

In verband met de Rijks-regeling verzekert men thans de volledige nieuwbouw- en vervangingswaarde: vele deelnemers verhoogen daarom hun verzekerd bedrag.

Afd. B. Andere Risico's tot f 1,000,000.—

Het eerste halfjaar van deze afdeling loopt tot 1 Maart 1941. Thans is verzekerd voor:

f 145.000.000

verdeeld over 4000 objecten.

Vraagt inlichtingen bij Uw Assurantie-bezorger

IJSINLICHTINGEN

verstrekt door de Directie Algemeene
Dienst van den Rijkswaterstaat op den
6 Januari 1941

CODE IJSINLICHTINGSDIENST

Letter	Betekenis
Wad.	Rijkswaterstaat, Algemeene Dienst
A.	Scheepvaart niet belemmerd
B.	Scheepvaart voor stoom- en motor- schepen niet belemmerd, zeilvaart ondervindt hinder.
C.	Stoom- en motorschepen met gering vermogen ondervinden hinder, zeil- vaart gesloten
D.	Scheepvaart alleen voor krachtige stoom- en motorschepen mogelijk
E.	Scheepvaart alleen mogelijk met speciaal voor de vaart door ijs gebouwde schepen
F.	Scheepvaart wordt door ijsbrekers in stand gehouden
G.	Scheepvaart mogelijk door een open- gebroken vaargeul
H.	Scheepvaart gesloten
K.	Scheepvaartmogelijkheid niet te be- oordeelen wegens slecht zicht
P.	Ijstoestand veranderlijk, wordt over- heerscht door getijde of windrichting
R.	Ijsberichtgeving tijdelijk stopgezet wegens onveranderden toestand.
S.	Ijsberichtgeving stopgezet (beëindigd)

No.	Station	Code- letters
Groningen		
1.	Nieuw Statenzijl, Dollard	H.
2.	Nieuw Statenzijl, Aa	H.
3.	Winschoten, Winschoterdiep (Rensel)	H.
4.	Delfzijl, Eems	E.
5.	Delfzijl, Eemskanaal	E.
6.	Zoutkamp, Lauwerszee	C.
7.	Zoutkamp, Reildiep	D.
8.	Groningen, Reildiep	F.
9.	Groningen, van Starckenborgh- kanaal	F.
10.	Groningen, Eemskanaal	E.
11.	Groningen, Noord-Willems- kanaal	H.

Friesland		
12.	Nieuwe Zijlen, Lauwerszee	E.
13.	Nieuwe Zijlen, Dokkumer Diep	E.
14.	Leeuwarden, Richtig Kruis- waters	F.
15.	Leeuwarden, Dokkumer Ee	H.
16.	Leeuwarden, Harlinger Trek- vaart	F.
17.	Harlingen, Waddenzee	C. P.
18.	Harlingen, Vaart naar Leeu- warden	E.
19.	Kornwerderzand, Waddenzee	B. P.
20.	Kornwerderzand, IJsselmeer	H.
21.	Stavoren, IJsselmeer	E.
22.	Stavoren, Warnservaart en Heegermeer	H.
23.	Lemmer, IJsselmeer	H.
24.	Lemmer, Rien	H.
25.	Scharsterbrug, Scharsterrijn en Tjeukemeer	H.
26.	Terhorne, Sneekemeer	H.
27.	Bergumerdam, Wijde Ee	F.
28.	Schullenburg, Bergumermeer	F.

Overijssel

29.	Deventer, IJssel	C.
30.	Deventer, Overijsselsch Kanaal	H.
31.	Katerveer, IJssel	D.
32.	Katerveer, Willemsvaart	D.
33.	Kampen, IJssel	E.
34.	Keteldiep, IJsselmeer	H.
35.	Keteldiep, IJssel	H.
36.	Zwartsluis, Zwartewater	D.
37.	Zwartsluis, Meppeler Diep	D.
38.	Beukerschluis, Beukers- gracht	H.
39.	Ossenzijl, Ossenzijler sloot	H.
40.	Ossenzijl, Kanaal Ossenzijl— Steenwijk	H.
41.	Ossenzijl, Oude Weg of Kalen- bergergracht	H.

Gelderland

42.	Arnhem, Rijn	B.
43.	Doesburg, IJssel	B.
44.	Dieren (sluis), Apeldoornsch Kanaal	H.
46.	Eelde, Twenthe-Kanalen	D. F.
47.	Lobith, Boven-Rijn	D.
48.	Nijmegen, Waal	H.
49.	Hees, Maas-Waalkanaal	E.
51.	St. Andries, Waal	B.
52.	St. Andries, Kanaal	B.
53.	St. Andries, Maas	B.
54.	Zalt-Bommel, Waal	D.
55.	Elburg, IJsselmeer	H.
56.	Harderwijk, IJsselmeer	H.

Noord-Holland

64.	Schellingwoude, IJsselmeer	H.
65.	Schellingwoude, IJ	C.
66.	Vaart Schouw—Edam	H.
67.	Marken, Oostkust	H.
68.	Marken, Gouwzee	H.
69.	Hoorn, IJsselmeer	H.
70.	Enkhuizen, IJsselmeer	H.
72.	Medemblik, IJsselmeer	H.
73.	Den Oever, Waddenzee	C. P.
74.	Den Oever, IJsselmeer	H.
75.	Den Helder, Waddenzee	D. P.
76.	Oude Schild, Waddenzee	H.
77.	Schagerbrug, Kanaal Stolpen— Kolhorn	H.
78.	Kolhorn, Kanaal Stolpen—Kol- horn	H.
79.	Alkmaar, Noordholl. Kanaal	F.
81.	Zaandam, Voorzaan	D.
82.	Zaandam, Binnenzaan	D.
83.	Westzaan, Nauernasche Vaart	E.
84.	Hembrug, Noordzeekanaal	B.
85.	Amstel—Drechtkanaal	G.
86.	Verbinding Amstel—Drecht- kanaal met het IJ	D.
87.	Nieuwe Meer, Schinkel, Kost- verloren Vaart en verder tot in het IJ	D.
88.	Ringvaart Haarlemmermeer van Nieuwe Meer tot Leeghwater	E.
89.	Ringvaart Haarlemmermeer van Leeghwater tot Spaarne	H.
90.	Spaarne van Ringvaart tot Haarlem (Zuider Buiten- Spaarne)	F.
91.	Spaarne van Haarlem tot Spaarndam (Noorder Buiten- Spaarne)	D.
92.	Duivendrecht, Weespertrek- vaart van den Omval te Amster- dam tot Weesp (Keulse Vaart)	D.

Bijzondere berichten:

Groote rivieren: 0.2 à 0.7 drijfsijs, de Waal
te Tiel en Nijmegen overdekt, Geldersche
IJssel vast van Keteldiep tot Kampen.

Duitsche kilt: A.

Twentse kanalen: tusschen Lochem en
Markelo ijsbezetting over pl. m. 400 M. lengte
niet te passeeren.

Leeuwarden: richting Kruiswaters en
Harlingertrekvaart zwaar ijs.

PAM'S REIS NAAR DE MAANAPEN

20. Doch Pam is een flinke kerel. Hij geeft het niet op. Hoe hij echter ook loopt, hij kan de goede weg niet terug vinden. Dit komt natuurlijk ook door de dikke sneeuwlaag, waardoor ieder spoor van een bospad is uitgewist.

PERSOVERZICHT

NUTTIGE SOCIALE MAATREGELEN

Onze tijd is rijk aan veranderingen, waaronder er zijn, die niet met gejuich worden ontvangen; maar er zijn er ook, welke nuttige sociale strekking aller waardeering verdienen, schrijft De Haagsche Post.

„Onder deze rangschikken wij de verlenging van den duur der Crisis-hypotheekaflossingswet en het besluit tot blokkeering der hypotheekrente op de basis van die van 9 Mei 1940. Vooral eerstgenoemde zal velen huizenbezitters en -exploitanten een zucht van verlichting hebben doen slaken. Het zwaard van Damocles hing hun immers boven het hoofd, daar de Crisis-hypotheekaflossingswet op 31 December 1940 automatisch zou vervallen. Dan dreigde in vele gevallen opzegging der hypotheek en executie der onderpanden. De z.g. bevroren hypotheek beloopt in ons land gezamenlijk een kolossaal bedrag. De hypotheekgevers waren en zijn nog niet in staat om hun schuld af te lossen door de geweldige daling van de waarde van het onroerend goed in de laatste tien jaren. Bij opzegging der hypotheek kan men niet tot eenzelfde bedrag bij andere geldgevers terecht, men liep gevaar zijn bezit te verliezen en voor het onaangezuiverd surplus aansprakelijk te blijven. Daarin voorzag de wet van 1936, die aan den kantoorrechter bevoegdheid gaf om de schuldvermindering te continueren, mits de overeenkomsten reeds en eventueel ook de aflossing (1 pct. van de hoofdsom) geregeld waren voldaan. Deze wet, die zeer nuttig heeft gewaakt tegen onbegrensde kapitaalvernietiging, is nu voor onbepaalde tijd verlengd. Dit was temeer noodig, omdat de verordening op de waardevermindering een einde zal maken aan de stijging van de prijzen van onroerend goed. Ook de stabilisatie van de rente is sociaal nuttig.”

ADVERTENTIËN

Ondergetekenden betuigen hun hartelijken dank voor de bij de jaarswisseling ontvangen gelukwensen en bieden wederkeerig hun beste wenschen aan.

W. POTHOVEN.
G. H. STEIJN.
C. G. WAGENAAR.
F. H. BRUINS.
G. GERBRANDY.
A. OSKAMP.
J. N. SEVENSTER.

8 Januari hopen onze geliefde ouders
G. KOEHOORN
en
J. STUIVER
hunne
25-jarige echtvereniging
te gedenken.
Leeuwarden, Januari 1941.
Oostersingel 76A.
Hunne dankbare kinderen,
J. DE JONG—STUIVER.
J. DE JONG.
GRIETJE.
CORRIE.
AREND.

Met blijdschap geven wij kennis van de geboorte van onze welgeschapen dochter

JEANETTE ANNA.
JAKOB DE GLEE.
SIETSKA DE GLEE—BOUMA.

Hereford, Arizona U. S. A.
(Box 624)
10 November 1940.

Heden overleed onze waarde moeder, behuwd- en grootmoeder
FIMKJE D. DE JONG,
sedert 17 Juli 1940 weduwe van S. S. ALGRA, in den ouderdom van 70 jaar.
Giekerk, 5 Januari 1941.

Roodkerk:
M. WIERSMA—ALGRA.
JOH. K. WIERSMA.
Roodkerk:
S. S. ALGRA.
N. ALGRA—HIEMSTRA.

Lekkum:
D. S. ALGRA.
N. ALGRA—WIJBENGA.

Rijperkerk:
A. S. ALGRA.
T. ALGRA—DE BOER.
EN KLEINKINDEREN.

Heden overleed in vollen vrede, na een geduldig gedragen lijden, onze geliefde zoon en broeder
KLAAS G. HOFSTRA,
op den bloeienden leeftijd van ruim 21 jaar.
Stobbegeat, 3 Januari 1941.

De diepbedroefden,
G. HOFSTRA.
S. HOFSTRA—WIERSMA.
CATHARINA.

Heden overleed onze beste man, schoonzoon, broeder en behuwdbroeder
BENEDICTUS v. d. WOUDE,
in den ouderdom van 59 jaar.
Leeuwarden, 5 Januari 1941.

Leeuwerikstraat 118boven.
Uit aller naam,
J. v. d. WOUDE—v. d. ZEE.
Liever geen bezoek.

De crematie zal plaats hebben op Donderdag 9 Januari a.s. te Westerveld, na aankomst van trein 12.15.

SCHAAK EN SCHAATS

Het Handelsblad schrijft:

„Het is begrijpelijk, dat veler geesten zich thans bezig houden zoowel met de koude als met de schaatsensport. Jarenlang heeft men geklaagd en gewurmd over onze Hollandsche kwakkelwinters, die geen gelegenheid meer boden tot het bedrijven van een goed-vaderlandsche lichaams oefening. Jarenlang heeft men zich er over geërgerd, dat de jeugd het schaatsenrijden bij gebrek aan ijs-basis niet of niet goed meer machtig kon worden. Verleden winter heeft men echter op de schaats kunnen rondzwieren, zóó lang, dat vrijwel ieder eerzaam Nederlandsch huisvader zich afvroeg, of er aan de ijs-vacaties en de brandstoffen-nota's nooit een eind zou komen. Thans verkeerden we opnieuw in een vorst-periode. En het zal stellig niet lang duren of de lage temperatuur wordt met den naam „koude-golf“ aangeduid. Hiermede is dan tegelijkertijd de winter in de richting der kampioensklasse op koude-gebied geclassificeerd.

Nog vóórdat er gerept wordt van den gebruikelijken elf-steden-tocht op de schaats, lezen wij een mededeeling, waaruit blijkt, dat de sport-autoriteiten in ons hoogste Noorden, die zich bezig houden, niet met schaatsen, maar met schaken, eveneens willen profiteren van de lage temperatuur. Eind Februari zal daar met medewerking van vier schaakmeesters, een elf-steden-tocht met het schaakbord worden georganiseerd. Dit moet dan zoo worden begrepen, dat in iedere stad der beremde elf één ronde zal worden gespeeld.

Bij dit loffelijke plan rijzen als vanzelf enkele vragen, welke wij met hoogachting en respect onder de aandacht brengen van schakend en schaatsend Nederland. Iedere noorderling zal willen weten of het vervoer der schakende elfstedelingen al dan niet eigenvochtig op de schaats zal geschieden, en zoo niet, of dan bij dezen Frieschen schaaktocht het dreigende voorbehoud „ijs en weder die-

nende“ achterwege zal blijven. Want ook op het gladde bord zal men, evenals op het gladde ijs, in den stijl van de koude krachtmeting willen blijven die ons Noorden lief is. Overigens betreuren wij het, dat de combinatie van deze twee sporten hier slechts aan een naam wordt gekoppeld. Want er zouden aan een reële koppeling sportieve voordeelen verbonden kunnen zijn. Gaat men eenmaal dezen weg op, dan voorzien wij een tennis-tournooi in smalle motorbootjes op het IJsselmeer. Een spring-concours door een militair muziekkorps te paard, waarbij de trompetters de hooge C in den hoogsten sprong moeten nemen. Ook tegen een rijdenden vlootwedstrijd op het ijs kunnen wij geen bezwaren zien. Waarom zou men niet tegelijk op het bevroren water en op een vedel krassen! Praten en brenen gaan ook wel samen, evenals dansen en flirten en volgens paedagogien zelfs leeren en spelen. De klassieke vijfkamp heeft trouwens reeds het voorbeeld gegeven van combinatie van opeenvolgende sporten. Het gaat er nu echter om verschillende takken van sport gelijktijdig en gezamenlijk te beoefenen. De „all round sportsman“ zal er nog rond van worden!”

HET TOONEEL IN 1940

Het Utrechtsch Dagblad brengt een gedachte naar voren, die het blad in de afgelopen periode het meest heeft getroffen: de van energie, geloof en blijmoedigheid getuigende wijze, waarop de tooneelgezelschappen de moeilijkheden, die in velerlei opzicht ontstaan zijn, het hoofd bieden, en daarnaast het moedige verschijnsel, dat het Nederlandsche publiek het tooneel in dezen somberen tijd niet in den steek heeft gelaten.

„Wie meende, dat de tooneelgezelschappen ten gevolge van de praktische bezwaren, als het bezwaarlijke reizen, verduistering, tijd- en textielrantsoenering, schaarschte aan verschillende materialen of door repertoire-obstakels (gemis aan contact met het buitenland) zich in den hoek zouden laten drijven, blijkt zich volkomen te hebben vergist. En wie verwacht heeft dat het publiek den schouwburg zou mijden, om de donkere avonden rustig bij den huiselijken haard te slijten, heeft ook al ongelijk gekregen.

In de zomermaanden is Amsterdam vóórgegaan, en de in de hoofdstad opgezette kunstcampagne, om het zoo te noemen, is niet alleen volkomen geslaagd, maar is ook een prikkel geweest voor tooneelkunstenaars en tooncelbegeerigen, om zich niet uit het veld te laten slaan. Natuurlijk is het aantal voorstellingen, dat wij in de eerste helft van dit gehandicapte winterseizoen hebben gekregen, aanmerkelijk verminderd, maar het kunstzinnig gehalte, de kwaliteit, heeft niets geleden. Integendeel, men heeft het zien gebeuren, dat de directies meer dan vroeger naar werk grepen van boventijdelijke waarde en dat men de voorstellingen met buitengewone zorg heeft aangevat. Het gevoel is levendig geworden, dat wil men in tijden van depressie de kunst aan haar roeping laten beantwoorden, 't beste niet goed genoeg kan zijn, en het publiek heeft van zijn kant positief gereageerd op het feu sacré en de offervaardigheid, door de tooneelspelers getoond. Was het tooneel voor een goed deel tot vermaaksinstituut gezakt, men heeft thans weer geleerd, dat ook in den schouwburg edele waarden kunnen worden aangeboden op een wijze die adequaat is aan den inhoud.

Men behoeft de jongste gebeurtenissen maar de revue te laten passeeren als Peer Gynt, Het Huis der gebroken Harten, Kersenboomgaard, Het Concert, Lucifer, Don Quichot, de Camera Obscura, om zich avonden met een meer dan vluchtige betekenis te herinneren. Bovendien is men opnieuw doordrongen van het besef, dat onze eigen literatuur dramatische schatten

bergt, die vroeger wel wat al te zeer zijn verwaarloosd....

Zoo zijn er ondanks de „duisternis“ licht-zijden en hoopgevende teekenen. Ook het feit, dat de overheid in ruimere mate aan subsidieering denkt, moge dankbaar worden ge-releveerd.”

UIT DE PROVINCIE

NIM IT SA 'T IS

Rien, 1 Jannewaris. Nijlzersjoun hálde „Nim it sa 't is“ wer hjar jierlikse toanielútflering. In moai sealtsje fol folk hie hjar oer de glêdde diken weage om dizze útflering to bisykjen. Oan it hantsjeklappen to fornimmen is dizze joun tige yn 'e smaeke fallen.

Nei ôfrin wier der noch in moai setsje tild oer to dounsjen, hwer 't drok gebrûk fen makke is. 't lene mei 't oare in tige sellige joun.

IJSCLUB

Burgwerd, 4 Januari. De ijsclub „Burgwerd en Omstreken“ hield haar jaarvergadering, welke tamelijk goed bezocht was.

De kas van den penningmeester sloot met een batig saldo van f 117.14.

De aftredende bestuursleden, de heeren T. de Jong en N. Boersma, werden herkozen. De controleur, de heer Fr. Abma, werd eveneens herbenoemd. De regeling van de wedstrijden werd aan het bestuur overgelaten.

AANRIJDING

Wommels, 4 Januari. Hedenavond reed een autobus van den heer W. Zwaagstra te Tjerkwerd door de kom van ons dorp in de richting Bolsward, toen van den anderen kant een personenauto kwam aangereden van den veehouder D. Koldijk te Huins. Toen beide wagens in het nauwste gedeelte bij de brug elkaar zouden passeeren volgde een botsing, waardoor beide auto's werden beschadigd.

Er gebeurden geen persoonlijke ongelukken.

H.B.S. en Gymnasium

TOEZICHT HUISWERK EN
BIJWERKEN ALLE VAKKEN
elke dag.

A. KATAN d. h.,
Beëdigd Translateur,
Transvaalstr. 30, L'warden, tel. 3164.

ENGELS

Opl. M. O. en L. O.
PRACTIJK-EXAMENS
Ned., Duits, Eng., Frans
Spoedige aangifte
goedk. Examen cursussen

M. POSTMA

Leraar Eng. M. O.
WIRDUMERDIJK 21

Accountantskantoor G. CIERAAD
Vred. de Vriesstr. 23 - Tel. 4206

Franeker - Dijkstraat 1
Opleiding Praktijkexamens Boekhouden
Administraties - Belastingzaken

Belastingzaken.

G. TERPSTRA, Accountant, P. C.
Hoofstraat 32, b. h. Engelscheplein.
Opl. Middenstands- en pract.-examens

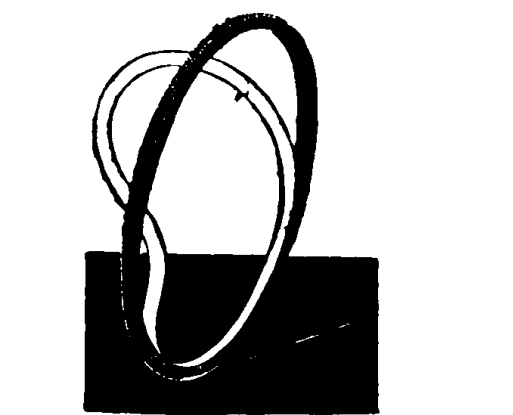
VOETVERZORGING MEJ. SJ. DEKENG

CHIROPODIST - PEDICURE
Lid van het Nederl. Genootschap tot
bevordering der Voetverzorging
(Koninklijk goedgekeurd)

TJERK HIDDESSTRAAT 14
Leeuwarden, b.d. Gron.straatweg
Spreekuur 9.30-12 uur en 1.30-4.30
Zaterdags tot 1 uur, telefoon 6759

Dames en Heeren Alle soorten Bontmutsen en Bontwerken

JAC. TEMPEL, Gr. HOOGSTR. 23
Leeuwarden Telef. 6910

Wees zuinig
op Uw banden

zoals U op Uw geheele
fiets moet zijn en onthoud,
dat flink opgepompte
banden veel minder slijten
Eerste kwaliteit voet-
pompen hebben wij reeds
vanaf f 1.60

Hoogeveen's Rijwielhandel

Nieuwestad 75. Tel. 5317
O. Grachtswal 7. Tel. 5017
Leeuwarden

In verband met de loonbelasting die is ingevoerd en andere veranderingen op fiscaal gebied, heeft U den accountant meer dan ooit nodig. De

WENDT U TOT ONS KANTOOR

Accountantskantoor „Nationaal Bureau voor Adviezen“

Gevestigd te LEEUWARDEN, Groote Kerkstraat 16.

Directie: Drs. P. SIEBESMA, B. HILVERDA, F. KUIPERS

T. O. F.-DANSLESSEN

T. O. FEENSTRA, dansleeraar

geeft deze week van 6—12 Januari GEEN LESSEN
BEGIN DER LESSEN weer op 13 JANUARI

T. O. FEENSTRA

ENZICO GRONINGEN
De coöperatie voor ziektekosten
— Geen rooiment, geen winst

DESKUNDIGE INRICHTING
voor algeheele Voetverzorging
Uitsluitend voor Dames en Kinderen

Meyr. D. KET-WIJTSMA

Gedipl. Pedicure - Telefoon 4164
NIEUWESTAD 57 boven
Spreekuur dagelijks van 10 tot 11 uur
Ook Maandags, Woensdags
en Vrijdags van 2½—4 uur

Tanden
als parels
met
PRODENT

de eenige tandpasta met
dispersgontegentandsteen
Heerlijk schuimend!

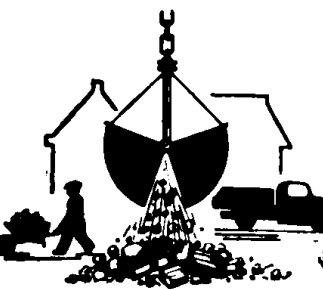
FLINKE TUBE
22½ ct.
ZEER FLINKE TUBE
37½ ct.

HUISHOUDWASCH
FIJNE WASCH
Fa. R. JELOF & Zn.
TEL. 5-6-7-8

RUITERS SCHAATSEN AKKRUM

DE EERSTEN IN DEN WEDSTRIJD VAN
DE FRIESCHE ELPSTEDENTOCHT
OP 12 FEBR. 1939 EN 16 DEC. 1939
EN OM HET KAMPIOENSCHAP VAN
NEDERLAND 25 JAN. 1933
DE EENIGSTE SCHAATSENRIJDER
TER WERELD, BEKROOND MET DE
GRAND PRIX, ST. LOUIS 1904
GRAND PRIX, BRUSSEL 1910
KAMPIOENSCHAPPEN OVERIJSEL D 1930
DRENTHE D 1940, FRIESLAND D 1940
GRONINGEN D 1940
ELFMERENWEDSTRIJD FRIESLAND 1940

Wederopbouw overal!
Gelukkig bleef ons bedrijf ge-
heel intact, U kunt dan ook
in vol vertrouwen Uw wasch
door ons laten behandelen.
Wij handhaven ook nu onze
reputatie!

—STOOMWASSCHERIJ—

"DE HOOP"
A. DAM Azn. • JUNIJDUK 19-44 UZU M-LELLE 5789

Coöp. Boerenleenbank Warga.

Inlevering van alle Spaarbankboekjes
voor bijschrijving der rente en
controle door het bestuur wordt ver-
zocht ten kantore der Bank op de
volgende dagen en uren:

Woensdag 8 Jan., 's midd. v. 1—6 u.
Donderdag 9 Jan., 's midd. v. 1—3 u.
De boekjes kunnen direct weer mee
terug worden genomen Ook dienen de
voorschot- en loonende rekening-
boekjes voor controle te worden ge-
toond.
Uitbetaling en storting van gelden kan
op deze controlédagen niet plaats
vinden.

HET BESTUUR.

Officieele Publicatie

van het

Departement van Landbouw

en Visscherij

MOTORBRANDSTOF VOOR TRACTOREN

Het Rijksbureau voor de Voedsel-
voorziening in Oorlogstijd maakt na ge-
pleegd overleg met het Rijksbureau voor
aardolieproducten het volgende bekend:
Houders van tractoren in het landbouw-
bedrijf, die deze werktuigen meenen te
moeten gebruiken voor het ploegen van
den akker voor de voorjaarsgewassen,
gelieven daarvoor in de maand Januari
motorbrandstof aan te vragen en wel
voor de petroleummotoren op de be-
kende formulieren, in te dienen bij den
Provincialen Voedselcommissaris en voor
de benzine-motoren op de bekende
B 1-formulieren, in te zenden aan het
Rijksbureau voor de Voedselvoorziening
in Oorlogstijd, afdeling II d, Alexander-
straat 19 te 's Gravenhage.

De bedoeling is, dat men de noodig ge-
achte hoeveelheid voor het geheele
voorjaarsseizoen ineens aanvraagt, onder
vermelding van de gewenschte ver-
deeling over de maanden Februari,
Maart en April. De toewijzing volgt dan
in maandelijksche gedeelten.

Op de formulieren moet duidelijk wor-
den aangegeven de oppervlakte in HA,
welke voor het voren aangegeven doel in
het voorjaar geploegd moet worden, als-
mede het aantal werkpaarden, op het
bedrijf aanwezig.

Voor zoover werkzaamheden zullen ge-
schieden met tractoren, die op het bedrijf
thuis behoeven, moet de aanvraag ge-
schieden door het bedrijf zelf.

Voor zoover loonploegers deze werk-
zaamheden verrichten, dienen deze een
collectieve aanvraag in te dienen,
waarop van elk bedrijf de gegevens be-
treffende de te ploegen oppervlakte en
het aantal aanwezige werkpaarden
moeten zijn vermeld, gestaafd door de
handteekeningen van de landbouwers,
voor wie gewerkt wordt.

Indien voor de voorjaarsmaanden tevens
nog aangevraagd moet worden voor
andere landbouw werkzaamheden, b.v.
dorschen, gelieve men dit op het formu-
lier afzonderlijk aan te vragen, zoodat
dus de aangevraagde hoeveelheid voor
het ploegen en voor het dorschen afzon-
derlijk op het formulier vermeld worden.
Ook voor dorschen moeten de voor de
beoordeling noodzakelijke gegevens
duidelijk vermeld worden.

Met het oog op de omvangrijke werk-
zaamheden, die de behandeling van deze
aanvragen vereischt, moeten de bevre-
deelde aanvragen uiterlijk 15 Januari
1941, duidelijk ingevuld en ondertekend,
worden ingediend.

Maatschappij tot Bevordering der Toonkunst

Afdeeling Leeuwarden en Omstreken

UITVOERING

op Zaterdag 11 Januari 1941, des av. 7.30 uur (volle maan)
in de „HARMONIE”

ACIS EN GALATEA PSALM 112

beide van HANDEL

Medewerkenden:

To van der Sluys, Sopraan
Corry Bijster, Sopraan
Louis van Tulder, Tenor
Johan Lammens, Bas
Jaap Stotijn, Hobo
Mevr. L. Muller-Vorenkamp, Cembalo
Toonkunstkoor „Concordia”
Begeleiding: Nederlandsch Kamerorkest
Het geheel staat onder leiding van GEORGE STAM

Generale Repetitie op Vrijdag 10 Jan. 1941
zelfde tijd en plaats.

N.B. Ook „Acis en Galatea” wordt gezongen in de
Nederlandsche Taal!

Prijzen der plaatsen:

Uitvoering: 1e rang f. 2.—, 2e rang f. 1.50, 3e rang f. 1.—
Generale Repetitie: 1e rang f. 1.—, 2e rang f. 0.75, 3e rang f. 0.50
Alles verhoogd met sted. belasting
Scholieren (uitluitend via de schoolclubs) op de Uitvoering f. 0.50
op de Generale Repetitie f. 0.25, beide plus belasting.
Kaarten en Tekstboekjes verkrijgbaar bij de Fa. R. VAN DER
VELDE, Nieuwestad, en 's avonds aan de kas.

Leden van „Toonkunst” kunnen uitsluitend op vertoon van hun
diploma een toegangkaart voor de uitvoering krijgen bij de
Fa. R. v. d. VELDE en 's avonds aan de kas.
Opgave voor het lidmaatschap kan geschieden bij den Secretaris
Ir. J. A. MULLER, Lijsterstraat 94, Leeuwarden. Als lid van onze
afdeling (als kunstliefvend lid voor f. 3.60, als koorlid voor f. 10.—
per jaar) heeft men vrijen toegang tot onze uitvoeringen en tot alle
uitvoeringen van alle „Toonkunst”-afdelingen in het geheele land.
Lid worden betekent dus voor U zelf een belang en tevens steunt U
hierna de Maatschappij tot Bevordering der Toonkunst, de instelling
die reeds meer dan 100 jaren op de bres stond en nog steeds
staat voor de belangen van de toonkunst in ons land in den meest
uitgebreiden zin.

Vereeniging „DE HARMONIE”

VIERDE WINTERVOORSTELLING

voor de leden der Harmonie

OP WOENSDAG 8 JANUARI

Opvoering van

TOONEELSPEELSTER

Comedie in vijf bedrijven, van Roland Schaeft
door HET NEDERL. TOONEEL, Dir. Cor van der Lugt Meisert
Aanvang 8 uur precies.

Kaartverkoop f. 1.— plus stedelijke belasting Maandag 6 Januari
van 10 tot 3 uur aan het loket. (Ook telefonisch).

Plaatsbespreking, waarbij de kaarten ter afstemming moeten
worden aangeboden, op Dinsdag 7 Januari, 's voormiddags 11 uur
Loket 11 uur precies.

ARB. TOONEELVER. „ONTWIKKELING”

TE LEEUWARDEN

2e Abonnements-Voorstelling

Zondag 12 Januari 1941, aanvang 7½ uur, zaal Harmonie

OPVOERING VAN:

LOODS AAN BOORD

TOONEELSPEL N 3 BEDRIJVEN DOOR JAN FABRICIUS
Plaatsbespreking als gewoon
Looze kaarten f. 1.— (bel. inh.) en abonnementskaarten voor 3 avonden bij
den heer PRINSEN, Tuinen, en aan de zaal

KUNSTAVOND

van de Werkgemeenschap van het N.V.V.

„Vreugde en Arbeid”

op DONDERDAG 9 JANUARI 1941, des avonds 7.30 uur,
in de Concertzaal van Gebouw

„De Harmonie” te Leeuwarden

CONCERT door:

„HET NEDERLANDSCHE
SYMPHONIE-ORKEST”

onder leiding van Mr. HARM SMEDES

Medewerking van het Klein-Ensemble

XANDA STRADOWSKA

Toegangskaartje slechts 10.25 per persoon,
altes inbegrepen.

Kaartverkoop: Gebouw Transportarbeiders-
bond, Nieuwstad; Gebouw Fiskal-
schiedkundig, Tweekerkmarkt; bij alle
afdelingsbesturen en aan de zaal

VREUGDE
ARBEID

DE NEDERLANDSCHE
SYMPHONIE-ORKEST

Zonnestraal Loterij

De Coop. Graadweg 1 „PASVEER”
te Lelidag wenst aan te besteden
het

Grasvervoer

naar de drogerij te Lelidag.
Inlichtingen bij den secr. J. HOEK-
STRA te Lelidag.

Neg enkele LOTEN à 25 cent ver-
krijgbaar, uiterl. tot 9 Januari a.s. bij:
P. VEELDERS, Schrans 3.
JOH. GODHELP, Beestgumerstraat 68.
G. v. d. WAL, Lambert Jacobstraat 35.
P. A. KOOPAL, Fred. Ruysschtr. 13.
TJ. MUNSTERMAN, Delistraat 8.

Distributiekering Leeuwarderadeel.

UITREIKING VAN DISTRIBUTIEBESCHIEDEN.

DE BURGEMEESTER van Leeuwarderadeel maakt bekend, dat de uitreiking
van verschillende nieuwe Distributiebescheiden zal plaats hebben te HUIZUM
in het Gebouw Noorderstraat 12: a

op Woensdag	8 Januari	voor de letters A t.m. C	van 10 — 1 uur
		voor de letters D t.m. G	van 2 — 5½ uur
op Donderdag	9 Januari	voor de letters H t.m. I	van 10 — 1 uur
		voor de letters J t.m. L	van 2 — 5½ uur
op Vrijdag	10 Januari	voor de letters M t.m. N	van 10 — 1½ uur
		voor de letters O t.m. P	van 11½ — 1 uur
		voor de letters Q t.m. R	van 2 — 3½ uur
		voor de letters S	van 3½ — 5½ uur
op Zaterdag	11 Januari	voor de letters T t.m. U	van 10 — 1½ uur
		voor de letters V t.m. Visser	van 11½ — 1 uur
		voor de letters W t.m. Z	van 2 — 4½ uur
		voor de letters IJ t.m. Z	van 4½ — 5½ uur

TE WIRDUM en SWICHUM op Maandag 13 Januari in het Gymnastieklokaal
voor de letters A t.m. K van 9½ — 11½ uur
voor de letters L t.m. Z van 11½ — 1 uur

Te WILTGAARD op Maandag 13 Januari van 2—4½ uur in café Hoekstra.
Voor de dorpen JELSUM en CORNJUST te Jelsum in de Consistoriekamer op
Dinsdag 14 Januari
voor de letters A t.m. K van 9½ — 11½ uur
voor de letters L t.m. Z van 11½ — 1½ uur

Te BRITSUM op Dinsdag 14 Januari in de Bewaarschool
voor de letters A t.m. K van 2½ — 4 uur
voor de letters L t.m. Z van 4 — 5½ uur

Te STIENS op Woensdag 15 Januari in het Tehuis voor Ouden van Dagen
voor de letters A t.m. D van 9½ — 11½ uur
voor de letters E t.m. K van 11 — 1 uur
voor de letters L t.m. R van 1½ — 3½ uur
voor de letters S t.m. Z van 3½ — 5½ uur

Voor de dorpen HJUM en FINKUM in de Consistoriekamer te Hjum op
Donderdag 16 Januari
voor de letters A t.m. K van 9 — 12½ uur
voor de letters L t.m. Z van 1½ — 5½ uur

Voor de dorpen LEKKUM en MIEDUM in de Consistoriekamer te Lekkum
op Vrijdag 17 Januari
voor de letters A t.m. K van 2½ — 4 uur
voor de letters L t.m. Z van 4 — 5½ uur

Voor GOUTUM op Zaterdag 18 Januari in de Consistoriekamer van 10—12 uur
Voor HEMPENS en TEERNIS bij Comello te HEMPENS van 2½—3½ uur

STAMKAARTEN MEENEMEN.
Huizum, 6 Januari 1941.

De Burgemeester van Leeuwarderadeel,
HORA SICCAMA.

N.B. Belanghebbenden worden er nadrukkelijk op gewezen op de zittingen te
verschijnen, daar later geen kaarten, seer bijzondere omstandigheden
uitgezonderd, worden verstrekt.
Aan kinderen worden geen kaarten meegegeven.

DISTRIBUTIEKRING 003 - HET BILDT

(omvattende de Gemeenten Het Bildt en Barradeel)

HET HOOFD van den Distributiekering bovengenoemd maakt bekend, dat zullen
worden uitgereikt:

Algem. Distr. Bonboekje, Bloemkaarten, Broodkaarten, Pakkaarten, Vleesch-
kaarten, Zeepkaarten voor kinderen.

De uitreiking heeft plaats:

Te ST. JACOBIPAROCHE op Maandag 8 Januari, in het Oud-Steniokaal
aldaar van 9—12 en van 1½—4½ uur.
Te ST. ANNAPAROCHE op Dinsdag 7 Januari, a. h. Distributiekantoor van
9—12 en van 1½—4½ uur.
Te VROUWENPAROCHE op Woensdag 8 Januari, in de O. L. School van
10—11 uur.
Te OUDEBILDTZIJL op Woensdag 8 Januari, in de O. L. School van 1—4½ uur.
Te TZUMMARUM op Donderdag 9 Januari, in de O. L. School van 9—11½ uur.
Te MINNERTSGA op Donderdag 9 Januari, in de O. L. School van 1½—5 uur.
Te OOSTERBIERUM a. h. Distributiekantoor te Seebierum op Vrijdag 10
Januari, van 9—13 uur.
Te SEEBIERUM en PIETERSBIERUM a. h. Distributiekantoor op Vrijdag 10
Januari, van 1—5 uur.
Te ALMERUM en WIJNALDUM in het Vereenigingsgebouw te Wijnaaldum, op
Zaterdag 11 Januari, van 10—12 uur.

Bij de uitreiking dien ALLE STAMKAARTEN te worden overgelegd.
Zij, die meenen op grond van zwaren lichamelijken arbeid voor extra brood
enz. in aanmerking te komen, gelieven hiervoor een formulier aan te vragen
a. d. Distributiedienst.

Deze formulieren dienen door den werkgever te worden ondertekend.
Het Hoofd v. d. Distributiekering voornoemd:
G. H. KUPERUS.

IJclub „Winterwille” - Wommels

Aangesloten Bond van IJclubs.

Behoudens goedkeuring.

Op DONDERDAG 9 JANUARI
zal worden gehouden een

Hennaarderadeel-Tocht

waarbij alle dorpen in Hennaarderadeel, 12 in getal, moeten worden
bezocht (pl. m. 70 K.M.). Begin- en eindpunt Wommels.

a. Wedstrijd-aangifte bij H. GERLSMA, tel. no. 282
b. tocht-aangifte bij S. J. GERBENS, tel. 224
tot Dinsdagavond 8 uur.

Prijzen: 8 MEDAILLES, allen aangeboden;
1 paar SCHAATSEN, aangeboden door de Batavus-
fabriek.

Zij, die den tocht volbrengen, ontvangen een herinneringsinsigne van de club.

Inleg f. 1.—

Ieder rijdt op eigen rijds.

Ontvangt deelnemers- en routekaart voor den wedstrijd tot 10½ uur bij

GERLSMA en voor den tocht tot 11 uur bij GERBENS. Aldaan tevens betaling

inleg.

Aanvang wedstrijd 11 uur, tocht 11½ uur.

IJs en weder dienende.

HET BESTUUR.

IJclub Oudkerk

De Hardrijderij van mannen wordt
wegens onvoldoende Ijsdikte

uitgesteld

tot Donderdag 9 Januari

Zie advertentie op a.s. Woensdag

Het Bestuur

IJclub „OLDEBOORN”

Hardrijderij van Mannen

om het kampioenschap van Friesland
op de korte baan,

op DONDERDAG 9 JANUARI 1941.

Bondsprizen: GOUDEN- en ZILVEREN MEDAILLE.

Verdere prijzen: f. 100.—, f. 60.—, f. 40.—, f. 20.— en f. 10.—

Aangifte bij Hotel DE ROOS tot Donderdagmorgen 11 uur, tel. 12. Inleg f. 1.—

Minstens 10 deelnemers. Aanvang rijderij 1 uur

IJs en weder dienende

HET BESTUUR

Behoudens goedkeuring

V.V.V. SNEEK - V.V.V. LANGWEER

II-MEREN-TOCHT

WOENSDAG 8 JANUARI

TOERTOCHT: begin- en eindpunt Sneek.

Start 10 uur. Aangifte tel. 2574, 2763, 2504, 2224.

WEDSTRIJD: begin- en eindpunt Langweer.

1e prijs de ZILVEREN ZWAAN VAN LANGWEER.

Start 10½ uur. Aangifte tel. 1 of 12.

Alle deelnemers, die den tocht volbrengen, ontvangen een HERINNERINGS-
DRAAGMEDAILLE. Inleg 75 ct. Aangifte tot uiterlijk Dinsdagmiddag 5 uur.

IJclub Westhem en Omstr.

Aangesloten bij den B. v. IJ.

HARDRIJDERIJ van Mannen

die niets hebben gewonnen,

op 7 JANUARI.

Prijzen f. 10, f. 5 en f. 2.50.

Aangifte bij TOLSMAN, Westhem of

telef. 234 1J1st, tot 12 uur.

Aanvang 2 uur.

Inleg f. 0.40.

HET BESTUUR.

IJsc. Caspar de Robles Kooten.

Lid Bond van IJclubs.

(Behoudens goedkeuring).

HARDRIJDERIJ van Mannen

die niets hebben gewonnen,

op DINSDAG 7 JANUARI,

om prijzen van f. 14.

Aangifte tot 12 u. bij café DIJKSTRA

en TELEFOONSTATION Kootster-

tille.

IJs en weder dienende.

Inleg 25 cent

Aanvang rijderij 1 uur (off. tijd).

HET BESTUUR.

IJclub Britswerd-Wieuwerd.

Aangesl. bij den Bond van IJclubs.

HARDRIJDERIJ v. MANNEN,

die niets hebben gewonnen, op

WOENSDAG 8 JANUARI,

om CADEAUX van f. 10, f. 5

en f. 2.50 of 2 x f. 2.50.

Aangifte tot 12 uur bij K. DE GROOT

te Britswerd of tel. Wieuwerd 4.

Inleg 25 cent.

Aanvang 1½ uur.

IJs en weder dienende.

HET BESTUUR.

VOORLOOPIG BERICHT

Koninklijke Ver. „DE IJCLUB”

Leeuwarden

Opricht 5 Februari 1850.

Hardrijderij van Mannen

op de korte baan om het

KAMPIOENSCHAP

van Nederland

op VRIJDAG 10 JAN. 1941.

Zie volgende advertentie.

DE DIRECTIE.

IJclub Sint Jacob.

Lid van den B. v. IJ.

HARDRIJDERIJ van Vrouwen

die geen hooger prijs dan f. 40

hebben gewonnen,

op WOENSDAG 8 JANUARI 1941,

om prijzen van f. 25, f. 15, f. 10 of 2 x f. 5

Aantal deelnemers minstens 12.

Inleg 50 cent.

Aangifte tot Woensdagmiddag 12 uur

in café GROENEWOUD of bij J. P.

SCHAAF, tel. 325.

Aanvang rijderij 2 uur.

Entrée baan 30 cent, belasting inbegr.

IJs en weder dienende.

HET BESTUUR.

IJCLUB MAKKUM.

Lid van den Bond van IJclubs.

HARDRIJDEN VAN PAREN

alleen uit Wonsradeel.

Vrije samenstelling.

op WOENSDAG 8 JANUARI.

Aanvang rijderij 1½ uur.

Aangifte bij F. G. BERGSMAN, tel. 17,

vóór 12 uur (off. tijd).

PRIJZEN f. 15, f. 8 en f. 4.

Inleggeld f. 0.60 per paar.

Minstens 10 paren.

HET BESTUUR.

IJsc. Eensgezindheid Noordbergum.

Aangesloten bij den B. v. IJ.

Beh. goedk. B. en W.

HARDRIJDERIJ van Jongens

tot en met 16 jaar,

op DINSDAG 7 JANUARI a.s.

Prijzen: f. 9, f. 6 en f. 3.

Aangifte tot 1 uur bij café HOOG-

LAND te Noordbergum of tel. Veen-

wouden no. 24.

Aanvang rijderij 2 uur.

Inleg 25 cent.

IJs en weder dienende.

HET BESTUUR.

IJclub Witmarsum.

Lid van B. v. IJ.

IJs en weder dienende

HARDRIJDERIJ van Jongens

tot en met 16 jaar,

op DINSDAG 7 JANUARI.

Prijzen f. 8, f. 4 en f. 2.

Aangifte tot 12 uur bij J. KUPERUS

of tel. 291 Witmarsum.

Aanvang rijderij 2 uur (off. tijd).

Inleg 25 cent.

Aantal deelnemers minstens 10.

IJclub Burgwerd e. O.

Lid B. v. IJ.

HARDRIJDERIJ v. JONGENS

tot en met 16 jaar,

op DINSDAG 7 JANUARI.

Prijzen f. 8, f. 4, f. 2 of 2 x f. 2.—

Inleg f. 0.25.

Aangifte tot 12 uur bij T. T. DE

JONG, Burgwerd, of tel. 45 Bols-

ward.

Aanvang 1½ uur.

IJs en weder dienende.

Woensdag LEDENRIJDERIJ

FEEST VOOR OUD-STRIJDERS. De bejaarde bewoners van Bronbeek te Arnhem hebben veel pret beleefd, toen hun dezer dagen een vrolijke middag bereid werd.

(Foto Pax Holland)

IN HET LAATST VAN HET OUDE JAAR is een der buitenwijken van Bazel door bommen getroffen. Het opruimingswerk in een der straten van de Zwitserse stad, waar een voltreffer ernstige vernieling aanrichtte.

(Foto Scherf Holland)

DE WINTER ALS KUNSTENAAR. Ijsformaties bij den aanlegsteiger.

(Foto Pax Holland)

De nieuwe Omzetbelasting

II.

FABRIKANTEN

Van bevoegde zijde schrijft men ons: Het begrip fabrikant heeft in het nieuwe besluit weinig wijziging ondergaan. Behalve het voortbrengen, vervaardigen, telen, bereiden en bewerken, is ook het vangen en verwerken van goederen als fabricagehandel genoemd. In verband hiertoe zijn jagers, visschers en vogelaars fabrikanten in den zin van het besluit.

Als bewerken en verwerken in den zin van het besluit wordt aangemerkt een behandeling, waardoor de aard der goederen verandert.

Het van merken voorzien, verpakken en oversteken van goederen wordt niet als een bewerking aangemerkt.

Leveringen door fabrikanten welke in het algemeen belast zijn

Onder leveringen in den zin van het besluit zijn te verstaan:

- a. eigendomsverdracht van goederen in gevolge een overeenkomst;
- b. afgifte van goederen ingevolge een overeenkomst van huurkoop;
- c. eigendomsvergang van goederen ingevolge een vordering door of vanwege de overheid gedaan;
- d. (hieronder zijn te rangschikken zowel eigendomsvergangen aan de Nederlandsche autoriteiten, b.v. ingevolge het Algemeen Vorderingensbesluit 1940 als ook eigendomsvergangen aan de bezettersautoriteiten ingevolge een door haar gezamenlijke vordering of inbeslagname);
- e. oplevering van een werk in roerende staat door den fabrikant van dat werk;
- f. het beschikken over goederen ten behoeve van een exportatiedoel, waarvan de deel gaan uitmaken door den fabrikant van die goederen;
- g. Voorbeeld: een timmerman maakt zelf de ramen en kozijnen voor een deur niet te bouwen of te herstellen; hij is.
- h. Het voorbedragsloze beschikken over zelf vervaardigde goederen, als deze geen grondstoffen zijn voor het bedrijf van den fabrikant.
- i. Voorbeeld: een timmerman maakt een ladder voor gebruik in zijn zaak.
- j. het beschikken over goederen ten behoeve van den ondernemer persoonlijk of ten behoeve van zijn gezin.
- k. Voorbeeld: een kleermaker vervaardigt kleeren voor hem persoonlijk of voor de leden van zijn gezin.
- l. een wagenmaker vervaardigt voor zijn vrouw een dienbank.

Over welk bedrag de omzetbelasting verschuldigd is

In het algemeen wordt de belasting berekend over den normalen verkoopprijs van de goederen. Onder verkoopprijs wordt verstaan het totale bedrag, waarvoor de goederen worden geleverd, dus inclusief omzetbelasting, accijns, crisishelling enz. Op dezen verkoopprijs kunnen in mindering worden gebracht:

1. Kosten van verpakking welke wordt teruggenomen, voor zover de kosten aan den afnemer worden terugbetaald.
2. Vracht- en assurantiekosten voor zover de door den fabrikant, die de goederen levert aan den vervoerder respectievelijk verzekeraar, worden voldaan.
3. Indien dus de goederen met eigen vervoermiddelen worden vervoerd, mag geen aftrek voor vrachtkosten op den verkoopprijs worden in mindering gebracht.
4. Mocht in een bepaald geval de verkoopprijs niet onder normale omstandigheden zijn bedongen, dan wordt de belasting mettenin over den normalen verkoopprijs berekend.

Hoeveel omzetbelasting is verschuldigd?

De omzetbelasting, verschuldigd door fabrikanten, bedraagt in het algemeen:

- a. vijf procent, indien de goederen rechtstreeks aan den consument worden geleverd;
- b. twee en een half procent, indien de goederen geleverd worden als grondstoffen aan fabrikanten;
- c. twee en een half procent, indien de goederen geleverd worden aan een groot of kleinhandelaar.

Opgemerkt wordt, dat voor de navolgende artikelen een lager heffingspercentage geldt: n.l. melk, eieren, aardappelen, fruit, versehe, gezouten, gedroogde en gekookte groenten. Indien deze goederen door den fabrikant rechtstreeks aan den consument worden geleverd, is drie en een half procent belasting verschuldigd.

Bij levering aan wederverkoopten en bij levering als grondstof aan fabrikanten, bedraagt de heffing één procent.

Wanneer is de belasting verschuldigd?

De omzetbelasting wordt in het algemeen verschuldigd over het tijdstip, waarin de betaling van de geleverde goederen heeft plaats gevonden.

Voorbeeld: Een fabrikant levert 15 Maart 1941 goederen, die hij 15 April d.v. betaald krijgt. Hij ontvangt van den inspecteur een

Kali op gras- en hooiland

Nu de vooruitzichten voor de voedselvoorziening ten behoeve van het rundvee zodanig zijn, dat elke veehouder vrijwel geheel op den gras- en hooiagst van eigen bedrijf zal zijn aangewezen, dient er voor gezorgd te worden, dat zoowel hoeveelheid als kwaliteit van het geagreste product aan de hoogst te stellen eischen voldoen.

Om dit doel zoo goed mogelijk te kunnen bereiken, moet voor alles het land in goede conditie zijn.

Aan de afwatering mag niets hapen, want kan het overtollig vocht niet vlieg afgevoerd worden, dan verzuurt de bodem en wordt de groei der goede voedergassen ernstig belemmerd. Daarom moeten gronden en afwateringen op tijd worden uitgelept, zodat het water nooit lang op de akkers blijft staan.

Ook de afwatering moet lang en regelmatig worden toegevoerd. Het is belangrijk, dat de gronden welvondertig en niet te droog zijn. Het is ook belangrijk, dat de gronden welvondertig en niet te droog zijn. Het is ook belangrijk, dat de gronden welvondertig en niet te droog zijn.

Daarom moet ook de bemesting op goedvondertig worden toegevoerd. Naar het land moet de juiste bemesting worden toegevoerd. Het is belangrijk, dat de gronden welvondertig en niet te droog zijn. Het is ook belangrijk, dat de gronden welvondertig en niet te droog zijn.

Opgelet! Het is belangrijk, dat de gronden welvondertig en niet te droog zijn. Het is ook belangrijk, dat de gronden welvondertig en niet te droog zijn. Het is ook belangrijk, dat de gronden welvondertig en niet te droog zijn.

Indien een fabrikant, gronststoffen, bestond voor zijn bedrijf uit het buitenland, is hij vrijgesteld van de omzetbelasting. Het is belangrijk, dat de gronden welvondertig en niet te droog zijn. Het is ook belangrijk, dat de gronden welvondertig en niet te droog zijn.

Belastingvrije inslag van grondstoffen blijft mogelijk

De verleende vergoedingen aan 1941-42 (de oude wet) gelden van 1 Januari 1941 af niet meer voor belastingvrije inslag van grondstoffen en verpakkingen in de deelen. Deze goederen moeten dus steeds met betaling van omzetbelasting worden betrokken.

Wijze, waarop den afnemers de omzetbelasting in rekening moet worden gebracht

Het is den fabrikant verboden aan de afnemers de omzetbelasting afzonderlijk in rekening te brengen, zoodat deze in de stukstraks van de geleverde goederen moet zijn begrepen. Als uitzondering hierop geldt dat bij de ering van goederen, waarbij het bedrag van den verkoopprijs aan de hand van wettelijke tarieven wordt vastgesteld, de belasting wel afzonderlijk in rekening mag worden gebracht.

Bepalingen van administratieve aard

De fabrikant moet in het algemeen aantekening houden van:

- a. de geleverde goederen;
- b. de terzake ontvangsten en terug betaalde gelden;
- c. de van anderen betrokken en terug genomen goederen.

Uit het voorestaande vloeit voort dat het gewenscht is, dat de fabrikant aanhoudt:

- a. een kasboek (eventueel giro- en bankboek);
- b. een inkoopboek;
- c. een verkoopboek.

Verder is de fabrikant verplicht binnen 14 dagen na de maand van levering aan den handel een factuur uit te reiken en het duplicaat van deze factuur te bewaren; deze duplicaat-facturen moeten in een verkoopboek worden ingeschreven.

De ingekomen facturen moeten worden ingeschreven in een inkoopboek.

Voortaan wordt niet meer als het vervaardigen van goederen aangemerkt het bereiden van betonspecie, stucadoors- en metselspecie, asfaltmengsels, mengsels voor granietvloeren en dergelijke, het knippen, buigen en vlechten van betonijzer, het vrichten van eenvoudige bewerkingen aan ijzeren staven, ballen, platen, enz., het vervaardigen van loden en zinken pijpen, van trappen, vaste kasten en kapspanten en dergelijke, welke goederen gewoonlijk niet in roerende staat in den handel zijn — echter alleen, voor zover die mengsels en goederen door den bereider enz. aan onroerend goed worden aange-

DE FONDSENMARKT

WEEKOVERZICHT

Verdere koersstijging op de beurs, doch later een reactie. — Mogelijkheid van verlaging van het primaire dividend van preference en gewone aandelen in verband met de winstbelasting. — Waardevermeerderingsbelasting en aandelen in onroerende goederen. — Teleurstellend koersspel in New York.

Verleden week konden wij reeds melding maken van een vaste stemming, die er op de fondsenmarkt te zien was, welk verschijnsel voortdurend bleef bestaan. Het is echter belangrijk, dat de technische zijde van de markt voortdurend gunstig is. Het is echter belangrijk, dat de technische zijde van de markt voortdurend gunstig is.

Deze markt was reeds het gevolg van de koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde. Het is echter belangrijk, dat de technische zijde van de markt voortdurend gunstig is.

De koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde, was het gevolg van de koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde.

De koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde, was het gevolg van de koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde.

De koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde, was het gevolg van de koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde.

De koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde, was het gevolg van de koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde.

De koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde, was het gevolg van de koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde.

De koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde, was het gevolg van de koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde.

De koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde, was het gevolg van de koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde.

De koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde, was het gevolg van de koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde.

De koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde, was het gevolg van de koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde.

De koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde, was het gevolg van de koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde.

De koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde, was het gevolg van de koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde.

De koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde, was het gevolg van de koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde.

De koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde, was het gevolg van de koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde.

De koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde, was het gevolg van de koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde.

De koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde, was het gevolg van de koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde.

De koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde, was het gevolg van de koersstijging in New York, die reeds van de week van 29 December 1940 voortduerde.

VOOR EFFECTEN:

NOORD-FRIESCHE MIDDENSTANDSBANK N.V.

LEEWARDEN

BIJKANTOREN: DOKKUM, FRANEKER, HARTINGEN, HEEFENVEEN EN APPISCHA

gunstiger positie komen dan tantiemisten en andere participanten. Daarom is in de verordening de bepaling opgenomen, dat aan bestuurders de vrijheid wordt gegeven om het primaire dividend te verlagen, ten einde op deze wijze een meer gelijke verdeling van de verhoogde belasting te verkrijgen.

Deze kwestie heeft tot veel commentaar aanleiding gegeven. In de eerste plaats werd de ommerking gemaakt, dat hierdoor de zeggenschap van de algemene vergadering in strijd met de bestaande wettelijke bepalingen wordt bevestigd, terwijl bovendien wel de machtiging aan de bestuurders wordt gegeven om tot verlaging over te gaan, maar dat niet de zekerheid wordt verkregen, dat zij inderdaad hiervan gebruik zullen maken. Zoo is er dus voor vele preference en gewone aandelen onzekerheid ontstaan of de bestaande winstverdeling al of niet zal worden gehandhaafd. Die onzekerheid zou belemmerend op den handel kunnen werken.

Wat de waardevermeerderingsbelasting betreft, er was bepaald dat deze ook van toepassing zou zijn op de aandelen in onroerende goederenmaatschappijen. Het is echter gebleken, dat aandelen, die officieel genoteerd zijn, daarvan zullen zijn uitgezonderd. Nu is het nog de vraag of aandelen van ondernemingen met een kapitaal van f. 100.000 tot f. 500.000, die niet officieel genoteerd zijn, bij verhandeling waardevermeerderingsbelasting verschuldigd zijn. Dat zou, naar wordt opgemerkt, in zoverre onbillijk zijn, omdat de maatschappijen zelf bij de verhandeling van onroerend goed ook die belasting moeten betalen, zoodat er dus feitelijk een dubbele heffing zou plaats vinden. Anders ligt de zaak met aandelen van maatschappijen met een klein kapitaal, n.l. met f. 100.000. Deze werden destijds in grote getale opgericht met het doel om het registratierecht te ontgaan. Voor elk huis rechte men een maatschappij op en bij verkoop van het huis was het voldoende als men de aandelen overdroeg. Daarom is nu de bepaling gemaakt, dat ook voor deze aandelen een registratierecht moet worden betaald. Daar op dezelfde manier de waardevermeerderingsbelasting zou kunnen worden ontduikt, is het dus blijk, dat deze ook op deze soort aandelen wordt toegepast. Er is echter nog geen beslissing gevallen of voor de andere hierboven genoemde categorie, inderdaad vrijstelling zal worden gegeven.

Van de verschillende binnenlandse industriële ondernemingen worden den laatste tijd toch dividendverhogingen gemeld, waarbij echter in aanmerking moet worden genomen, dat over de verschillende perioden nog geen verhoogde winstbelasting van toepassing was. Zoo kondigde de Staalwerken De Maas een interim-dividend aan van 10 pct., nadat ook in September een interim-dividend van 10 pct. was betaald. Over 1939 werd in totaal slechts 9 pct. uitgekeerd. Toch blijft de vrees bestaan, dat men te eeniger tijd hier te lande zal overgaan tot een volledige beperking van de dividenduitkering. In Italië heeft men daartoe dezer dagen ook besloten, het maximum-dividend zal daar voortaan 7 pct. bedragen.

De Hero Conservatiefabriek in Breda, een maatschappij, die het vorig jaar nog met een belangrijk opgelopen verlies zat, heeft door de omstandigheden sterk geprofiteerd, waardoor het mogelijk is geworden om op 1 April 1941, behalve de gewone aflossing van f. 50.000, nog eens f. 400.000 aan 5½ pct. hypothecaire obligaties af te lossen. Op de vorige balans stond deze lening nog te boek voor f. 800.000.

Ondanks de groote bedrijvigheid in de Verenigde Staten is het koersverloop daar nog altijd min of meer teleurstellend. Uit jaaroverzichten blijkt, dat in 1940 het koerspeil der aandelen te New York met gemiddeld 10 pct. is gedaald. De bewapeningsfondsen vormden hierop een uitzondering, waaruit dus volgt, dat de andere categorieën meer dan 10 pct. zijn teruggelepen.

Hieronder volgt een overzicht van het koersverloop in de afgelopen week:

4 pct. Nederland 1940 II	96½, 98½
3½ pct. Nederland 1938	87½, 89½
Aku 104	114½
Lever Bros 125	131½, 129
Philips 199	213, 208
Anaconda 30	29, 32, 30½
Rep. Steel 25½	27, 26
Koninklijke Petroleum 268	266½, 281, 273½
Amsterdam Rubber 279	276, 293½, 286
Deli Batavia Rubber 217	227
Holland-Amerika Lijn 119	125½, 122
Ned. Scheepvaart-Unie 178	190, 185½
H.V.A. 435, 433½, 462½, 448	
Ver. Vorstenlandsche Cultuur 124½, 136½, 129	
Ned. Batavia Mij. 199	207, 204
Deli Mij. 278	274, 282, 278
Senembad 209½, 220, 215, 217	
Amsterdam, 4 Januari 1940.	

HET DUITSCHE WEERMACHT- BERICHT

Wat ook het lot van Bardia moge zijn, op
welk uur het ook moge vallen, de helden-

Sedert September 1939 was de dienstdadigheid voor soldaten van het roode leger 2 jaar en voor de speciale troepen en onderofficieren 3 tot 4 jaar.

Een gezellige gedachte!

Met alle zenuwen gespannen, gereed direct te vuren of om, zoo noodig, direct op zij te springen, stond hij daar.

Een transportvliegtuig der Amerikaansche marine is in de nabijheid van San Diego (Californië) neergestort. De elf inzittenden, die tot de marnieluchvaartcorpsen behoorden, werden gedood.

Daar.... wat was dat? Iets levends raakte zijn arm aan en hij voelde hoe zijn haren van ontzetting overeind rezen. Het was een kat, een

Zijn poging bleek terstond succes te hebben.

„Daarachter! Voorzichtig, ze zijn gewapend.”
„Dat hoorde ik,” merkte de plaatselijke
inspecteur droogjes op.

(Wordt vervolgd).